

Vlaams
Parlement

ingediend op **983** (2016-2017) – Nr. 1
17 november 2016 (2016-2017)

Ontwerp van decreet

houdende wijziging van diverse bepalingen
van het decreet van 27 maart 2009
betreffende radio-omroep en televisie,
wat betreft de radio-omroeporganisaties

INHOUD

Memorie van toelichting	3
Voorontwerp van decreet.....	29
Advies van de Strategische Adviesraad voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media .	39
Advies van de Raad van State	47
Ontwerp van decreet.....	61
Bijlage bij de memorie van toelichting: Reguleringsimpactanalyse	71

MEMORIE VAN TOELICHTING

1. Algemene toelichting**1.1. Achtergrond**

Via voorliggend voorontwerp van decreet wordt een voorstel geformuleerd dat deel uitmaakt van een herziening van het regelgevende kader inzake radio-omroep. Deze herziening gebeurt in uitvoering van het Vlaamse regeerakkoord 2014-2019, de beleidsnota Media 2014-2019, de beleidsbrief Media 2015-2016 en ten slotte de conceptnota Radiolandschap die goedgekeurd werd door de Vlaamse Regering op 13 mei 2016 en voorgesteld werd in de commissie Media van het Vlaams Parlement op 8 juni 2016 (*Parl.St.* VI.Parl. 2015-16, nr. 780/1).

Het regeerakkoord 2014-2019 stelt dienaangaande het volgende: "Het nieuwe radiofrequentieplan van 2016 moet zorgen voor een divers en economisch leefbaar radiolandschap zodat alle erkende radiozenders maximaal beluisterbaar zijn in hun zendgebied. Lokale radiozenders zijn verbindend. We evalueren ook de vereisten en vergoedingen voor erkenning en zendvergunning, onder meer op hun doelmatigheid en controleerbaarheid. We nemen een daadkrachtige houding aan tegenover storingen van Vlaamse radio-omroepen door (piraat)radio's uit binnen- en buitenland. Er wordt onderzocht in welke mate het huidige radiolandschap naar frequentiegebruik toe kan worden geoptimaliseerd. Private radiozenders die een extra inspanning leveren voor de Vlaamse muziekindustrie, krijgen een stimulans van de Vlaamse overheid. We zetten in op de digitalisering van de radiosector en kiezen daarbij voor de meest toekomstgerichte technologie die breed verspreid is in de Europese Unie."

De beleidsnota Media verdiept dit door het volgende te stellen: "Ik zal nagaan hoe, in het licht van de toekomstige erkenningsronde voor de FM-band (zie verder), een leefbaar radiolandschap tot stand kan komen. Daarbij wil ik van de gelegenheid gebruik maken om een koppeling te maken met een technologische switch naar digitale radio en digitaal muziek beluisteren."

In de komende legislatuur wil ik werk maken van een nieuw radiolandschap. Ik zal daarom op korte termijn starten met de juridische voorbereiding van een nieuwe erkenningsronde voor radio-omroeporganisaties en met het uitwerken van een goed en evenwichtig frequentieplan, zodat we in Vlaanderen kunnen evolueren naar een leefbaar en duurzaam radiolandschap, waarbij niet enkel FM maar ook andere vormen van radio en/of muziek luisteren bijzondere aandacht krijgen en waarbij een vlotte overgang van analoog naar digitaal mogelijk wordt gemaakt. Hierbij zal ook de nodige aandacht worden geschonken aan optimale afstemming van frequentieplannen met de andere Gemeenschappen en de buurlanden.

Het nieuwe frequentieplan moet zich enten op een nieuw kader voor radio in Vlaanderen. Daarom zal ik de relevante decretale bepalingen evalueren. Hierbij zal ik zowel aandacht hebben voor een eenvoudige en rechtszekere erkenningsprocedure als voor een realistische indeling van de diverse radiocategorieën. Ook moeten tijdelijke initiatieven rond radio alsook kleinschalige initiatieven, gericht op specifieke doelgroepen en kleine niche-initiatieven binnen de herziening van dit decretaal kader een plaats krijgen."

In de beleidsbrief Media 2015-2016 wordt dit dan: "In het voorjaar van 2016 zal ik op basis van de resultaten van het voorbereidende werk een concrete piste voorstellen voor het radiolandschap van de toekomst. Het nieuw frequentieplan, een aangepast regelgevend kader en het beleid ter ondersteuning van een digitaal radiolandschap zullen hiervan deel uitmaken. Eenmaal deze stappen zijn gezet,

zal ik een oproep lanceren voor een nieuwe erkenningsronde voor radiovergunningen. De komende maanden werk ik een basis uit om digitale radio via diverse platformen mogelijk te maken en pleeg hiervoor overleg met stakeholders, de industrie en de publieke omroep. Op het vlak van innovatie is er ook veel mogelijk voor radio. Ik zal de uitrol van digitale radio via diverse platformen faciliteren bij de uitwerking van een modern radiolandschap.

Op basis van de resultaten van het voorbereidende werk zal ik in het voorjaar van 2016 een concrete piste met betrekking tot het toekomstig radiolandschap voorstellen waarop het nieuw frequentieplan, het aangepast regelgevend kader en het beleid ter ondersteuning van een digitaal landschap zullen worden geënt. Eenmaal deze stappen zijn vervolledigd, zal ik een oproep lanceren voor een nieuwe erkenningsronde.”.

De bovenvermelde principes die vastgelegd werden in de beleidsdocumenten kregen concrete vorm in de conceptnota Radiolandschap – hierna conceptnota (Radio). Deze conceptnota stelde onder meer de overgang naar digitale uitzending via DAB+ voor, de verlenging van de erkenningen voor de landelijke radio-omroepen tot 31 december 2021, de oprichting van de commerciële netwerkradio's als nieuwe categorie radio-omroeporganisatie en de opwaardering van het lokale radiolandschap in een nieuwe erkenningsronde.

Via voorliggende herziening van het decreet van 27 maart 2009 betreffende radio-omroep en televisie – hierna het Mediadecreet – wordt een eerste concrete wetgevende stap gezet in de implementatie van de beleidskeuzes van de Vlaamse Regering. Later, in een tweede fase, zal via een aanpassing van de uitvoeringsbesluiten met betrekking tot radio een tweede stap gezet worden in de vertaling van het beleidskader naar het juridische kader. In een derde fase worden dan de nodige erkenningen toegekend om uiteindelijk uit te monden in een nieuw radiolandschap dat geactualiseerd is en bovendien ook toekomstgericht is.

1.2. Specifieke toelichting

Het ontwerp van decreet – vertrekkende van de conceptnota – voegt in de eerste plaats en via de wijziging van de artikelen 127 en 128 van het Mediadecreet alsook nog elders in de tekst het concept in van netwerkradio-omroeporganisatie als officiële nieuwe categorie. Waar in de conceptnota nog sprake is van 'commerciële' netwerkradio's wordt hier gesproken van netwerkradio-omroeporganisaties, enerzijds in lijn met de terminologie 'radio-omroeporganisaties' uit de definities van het decreet, anderzijds zonder het woord 'commerciële', omdat de bepalingen over de netwerkradio's sowieso ondergebracht worden onder de 'particuliere' radio-omroeporganisaties, die de facto niet publiek maar commercieel zijn.

De bepalingen over de regionale radio-omroeporganisaties worden niet geschrapt alhoewel deze organisaties op heden de facto niet meer bestaan. Omwille van de samenwerking tussen al deze organisaties zijn ze, in lijn met artikel 143, tweede lid, van het Mediadecreet, van rechtswege te beschouwen als een landelijke radio-omroeporganisatie. Mocht echter een einde komen aan deze samenwerking, dan vervalt dit feitelijk statuut en worden de bepalingen over regionale radio-omroeporganisaties opnieuw van kracht. Bovendien vormen ze van rechtswege een landelijke en hebben ze in die zin een speciaal statuut, naast de andere landelijke radio-omroeporganisaties.

Via een nieuwe onderafdeling III/1 wordt het concept van de netwerkradio's uitgewerkt, en dit – conform de conceptnota – via artikelen die mutatis mutandis grotendeels gebaseerd zijn op de bepalingen van de landelijke radio-omroeporganisaties. De belangrijkste elementen zijn hierbij het profiel van de netwerk-

radio's (nieuw artikel 143/1) en de erkenningsvoorwaarden en de criteria om een erkenning te verlenen (nieuw artikel 143/2).

In de conceptnota Radio werd de intentie aangegeven om de huidige situatie van de lokale radio's te herwaarden, enerzijds door betere ontvangstmogelijkheden te voorzien ('zendcomfort'), anderzijds ook door de rol en opdracht van de lokale radio's aan te passen en hen niet langer als hoofdopdracht of hoofderkenningsvoorwaarde de band met de lokale gemeenschap en de bevordering van communicatie onder de bevolking op te dringen. Het voorliggende ontwerp van decreet gaat hierop in door aan de lokale radio-omroeporganisaties eerder een verbindende opdracht te geven met aangepaste erkenningsvoorwaarden en aangepaste aanvullende kwalificatiecriteria. Het brengen van (een minimum aan) lokale informatie blijft desalniettemin bestaan. Het specifieke statuut van gemeenschapsradio als extra 'kwalificatie' van lokale radio-omroeporganisatie wordt geschrapt, zowel bij de lokale radio-omroeporganisaties die via FM uitzenden als bij de categorie van de andere radio-omroeporganisaties: met de implementatie van de verbindende opdracht en met de mogelijkheid van de lokale radio's te kiezen voor een specifiek profiel of een specifieke thematische invulling, kan een lokale radio ook kiezen voor een niet-commercieel profiel of inzetten op zendtijd die grotendeels bestaat uit informatie, cultuur, educatie en burgerparticipatie (zoals nu bepaald in artikel 144, §2). De meerwaarde om het statuut van een gemeenschapsradio te verkrijgen, verdwijnt dan ook de facto. Ook bij de 'andere radio-omroeporganisaties' zoals gedefinieerd in het decreet heeft het statuut van gemeenschapsradio geen meerwaarde meer.

Verder worden nog enkele aanpassingen doorgevoerd aan de bepalingen inzake de doorgifte van radio-omroepprogramma's door must- en may-carrydiensten-verdelers teneinde de verdere digitale distributie van radio-omroepprogramma's te stimuleren.

Als laatste, maar daarom niet onbelangrijkste punt, wordt artikel 242 van het Mediadecreet aangepast. Via de verschuiving van de datum van het vervallen van de erkenning van de landelijke radio-omroepen (zowel de erkende als die van rechtswege), wordt ervoor geopteerd om deze erkenningen de facto nog te verlengen voor vier jaar. In het verleden hebben verschillende decreetswijzigingen ervoor gezorgd dat de erkenningen van de verschillende soorten radio-omroepen ook werden verlengd. Nu wordt expliciet beslist dat de verlenging enkel nog geldt voor een beperkte periode van vier jaar, namelijk tot 31 december 2021. De beperking wordt ook ingegeven vanuit het streven naar digitalisering en digitale distributie en de intentie dat binnen afzienbare tijd de analoge distributie voor landelijke radio-omroeporganisaties zal stopgezet worden en vervangen zal worden door een distributie via DAB+. De uitgebreide motivering van deze bepaling is terug te vinden in de artikelsgewijze bespreking.

1.3. Advies van de sectorraad Media

Het advies van de sectorraad Media van de Strategische Adviesraad voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media werd bezorgd op 15 september 2016.

De sectorraad wijst in een eerste punt op de rechtlijnige vertaling van de conceptnota in het ontwerp van decreet en stelt vast dat de principes die de sectorraad meegaf in het eerdere advies op de conceptnota nu ook in de uitwerking van het ontwerp van decreet grotendeels gevolgd zijn.

In een tweede onderdeel van het advies wijst de sectorraad op de positieve punten die nog niet eerder waren uitgewerkt, zoals de samenwerkingsverbanden die verdwijnen en de nieuwe categorie van netwerkradio-omroeporganisaties, de onmogelijkheid om nog erkenningen te verhandelen en de limieten aan cross-ownership.

Met betrekking tot de netwerkradio's stelt de sectorraad dat, als het de bedoeling is om andere profielen van netwerkradio-omroeporganisaties dan diegene die nu vermeld zijn in het decreet te gaan bepalen via een uitvoeringsbesluit, dit via delegatiebevoegdheid dient te gebeuren. Dit is echter niet het geval, waardoor de delegatie ook niet voorzien wordt.

In een derde punt werpt de sectorraad enkele vragen tot verduidelijking op.

- Zo stelt de sectorraad dat ook lokale radio's best gestimuleerd worden om de overstap te maken. In repliek kan hierop gesteld worden dat het decreet vandaag echter al toelaat dat lokale radio's via DAB+ uitzenden en dat het mogelijk is om quasi probleemloos te starten met een nieuwe DAB+-omroep.
- De vraag van de sectorraad om kanaal 10 om te vormen tot DAB+-frequentieblokken is pertinent, maar dient via een aanpassing aan uitvoeringsbesluiten te gebeuren.
- De vraag om aanvullende kwalificatiecriteria in te voeren voor omroepen die gebruikmaken van digitale frequenties is vandaag problematisch omdat de frequenties toegekend zijn aan de etheromroepnetwerkoperator, en niet aan de omroep zelf. Dit is wel iets voor de toekomst, als de keuze er ooit komt om te werken met het toekennen van de digitale frequenties aan de radio-omroep zelf en niet aan een netwerkoperator.
- Aangaande de bezorgdheid naar de leefbaarheid van de lokale radio-omroeporganisaties is het zo dat hertekende frequentiepakketten en de eigen invulling van een omroepprogramma ervoor moeten zorgen dat een omroep in ieder geval meer vrijheid heeft om een omroepprogramma in te vullen. De lokale omroepen in het digitale bad betrekken zal pas in een later stadium kunnen gebeuren.
- Met betrekking tot de dominante positie van etheromroepnetwerken is het zo dat dit enerzijds sectorspecifieke regulering betreft en de regulering van de relevante markten een autonome bevoegdheid is van de Vlaamse Regulator voor de Media en anderzijds dat dit mededingingsrechtelijke aspecten inhoudt, wat dan weer onder de federale bevoegdheid valt.
- Aangaande het concreet maken van wat bedoeld wordt met "een aanzienlijk deel" in het ontworpen artikel 143/2, §1, 2°, c, in het begin en "een deel" in het ontworpen artikel 142/2, §1, 2°, c, in fine, wordt erop gewezen dat er een verschil is in finaliteit en aanpak. Het "aanzienlijk deel" van het Vlaamse en Nederlandstalige profiel of muziekaanbod is een deel dat bepaald zal worden door de Vlaamse Regering. Dit is dan ook een erkenningsvoorwaarde en zal een minimum inhouden van wat de specifieke omroep met een Nederlandstalig en Vlaams profiel of muziekaanbod moet brengen. Het andere "deel", namelijk het deel van Vlaamse producties dat de omroepen (die vallen onder artikel 143/1, eerste lid, 3°) moeten brengen, is naast een erkenningsvoorwaarde ook een aanvullend kwalificatiecriterium, zijnde een criterium waarop de sterkte van het dossier zal beoordeeld worden. Er moet met andere woorden een deel voorzien worden voor Vlaamse producties, maar dat deel is in te vullen door de kandidaat-omroep. Bijgevolg verdient dit geen verdere delegatie aan de Vlaamse Regering om dit deel in te vullen.
- Aangaande de verdere verduidelijking van de woorden "gestructureerde eenvormigheid in het programmabeleid" werd de memorie aangepast. Zie hiervoor de memorie onder artikel 9 van het ontwerp van decreet (134/1 van het Mediadecreet).

- Met betrekking ten slotte tot de vraag waarom de categorie regionale radio-omroeporganisaties niet werd geschrapt in het decreet is de reden juridisch-technisch van aard en werd ze summier al aangegeven onder de specifieke toelichting bij deze memorie. Hieronder volgt de extensieve uitleg.

Het samenwerkingsverband van de regionale radio's is door de Vlaamse Regering nooit officieel erkend als landelijke radio-omroeporganisatie. De samenwerking van de regionale omroepen leidde dus niet tot een nieuwe erkenning als landelijke radio-omroep – zoals artikel 143, derde lid, bepaalt – maar ze worden de facto beschouwd als een landelijke radio op basis van artikel 143, tweede lid.

Als men de bepalingen rond de regionale radio-omroepen zou opheffen, dan zou ook artikel 143 opgeheven worden dat de samengevoegde regionale radio's het statuut van landelijke radio geeft. Stel dat men die bepaling wel laat staan en de andere bepalingen schrapt, dan is die bepaling quasi zonder voorwerp omdat alle andere bepalingen rond de regionale omroepen ook opgeheven zijn. Een samenwerkingsverband van regionale omroepen bestempelen als landelijke omroep zonder dat er in het decreet nog sprake is van regionale omroepen zou dan ook zeer bevreemdend zijn.

Het opheffen van de bepalingen van de regionale radio's (inclusief artikel 143) zou moeten inhouden dat de Vlaamse Regering de facto (voorals) nog een erkenning moet geven of geeft aan het nu bestaande samenwerkingsverband van alle regionale omroepen, terwijl dit op basis van artikel 143, derde lid, in het verleden nooit gebeurd is.

Een ander element is dat er in het verleden sprake is geweest van een objectieve erkenningsronde waarbij vijf spelers een erkenning gekregen hebben. Deze erkenningen werden verkregen op basis van frequentiepakketten zoals die opgenomen zijn in het frequentieplan van 1 september 2006. De bepalingen van de regionale radio's opheffen houdt in dat ook de bepalingen van dat frequentieplan worden genegeerd. Virtueel komen de oude erkenningen dan te vervallen en dus zou ook de wijziging in statuut van samengevoegde regionale naar landelijke komen te vervallen of op zijn minst betwistbaar zijn. Anders ging het geweest zijn moest natuurlijk de Vlaamse Regering conform artikel 143, derde lid, wel expliciet het samenwerkingsverband als nieuwe landelijke zou erkend hebben, maar dit is nooit gebeurd.

De decretale afschaffing van de regionale omroepen zou ook tot gevolg hebben dat de uitvoeringsbesluiten allemaal aangepast zouden moeten worden.

Ten slotte – bij gebrek aan eigenlijke erkenning als landelijke radio-omroeporganisatie – bestaat ook virtueel de mogelijkheid dat aan dit samenwerkingsverband een einde kan komen, waardoor de bepalingen over de regionale radio-omroeporganisaties komen te herleven en dus moeten blijven bestaan.

Samenvattend het feit dat het samengaan van de vijf regionale omroepen 'van rechtswege' een landelijke radio-omroeporganisatie is zonder ooit als zodanig te zijn erkend, houdt in dat de bepalingen rond de regionale omroeporganisaties de facto moeten blijven bestaan, en dit zowel in het decreet als in de uitvoeringsbesluiten.

Concluderend wordt gesteld dat het advies van de sectorraad Media bijgevolg geen aanpassing van de principieel goedgekeurde tekst van het ontwerp van decreet behoeft. Enkel de memorie werd verduidelijkt op het gebied van gestructureerde eenvormigheid in het programmabeleid.

1.4. Advies van de Raad van State

De Raad van State verleende op 20 oktober 2016 haar advies (nr. 60/142/3) en maakte onderstaande bedenkingen en opmerkingen bij de principieel goedgekeurde tekst.

1.4.1. Vormvereisten

Onder het luik vormvereisten stelt de Raad van State zich de vraag of het voornemen om de erkenningen en de bijbehorende zendvergunningen voor een beperkte duur te verlengen wel voldoende bekend werd gemaakt ten aanzien van alle belanghebbenden, inclusief consumenten en gebruikers. Hierbij verwijst de Raad van State naar de voorziene procedure in artikel 7 van de Machtigingsrichtlijn (richtlijn 2002/20/EG van het Europees Parlement en de Raad van 7 maart 2002 betreffende de machtiging voor elektronische communicatienetwerken en diensten).

De gemachtigde van de minister heeft hierop input bezorgd waarbij gesteld werd dat in voorbereiding van dit voorontwerp, verschillende actoren en instanties hun input hebben kunnen geven en gegeven hebben. Dit ging niet alleen via een traject in het Vlaams Parlement dat leidde tot een resolutie, maar ook via een advies van de sectorraad Media dat een platform is van belanghebbenden uit de media en waarin ook een iemand zetelt van een organisatie die de belangen van de consumenten verdedigt. Ook vertegenwoordigers van radio-omroeporganisaties en individuele radio-omroeporganisaties hebben de kans gekregen hun visie toe te lichten via overleg met het kabinet van de minister.

De Raad van State blijft desalniettemin van oordeel dat dit niet gelijk te stellen is met het aan alle belanghebbenden bieden van de mogelijkheid om zich uit te spreken volgens een bepaalde procedure.

De Machtigingsrichtlijn is een richtlijn die betrekking heeft op onder meer de aanleg en exploitatie van elektronische communicatienetwerken. Elektronische communicatienetwerken en diensten betreffen niet netwerken die gebruikt worden voor transmissie van 'telecommunicatiediensten' (wat onder federale bevoegdheid valt) maar ook voor transmissie van 'omroepdiensten' (wat dan weer onder gemeenschapsbevoegdheid valt). Het aanbieden van elektronische communicatienetwerken gebeurt ofwel na een kennisgeving (bijvoorbeeld kabelnetwerken), ofwel na het verkrijgen van een erkenning (voor in casu het gebruik van frequenties). Omdat frequenties een schaars goed zijn, wordt frequentiegebruik geregeld via (individueel toegekende) frequentiegebruiksrechten.

Artikel 7 van de Machtigingsrichtlijn stelt (samengevat en geparafraseerd) dat, als een lidstaat overweegt de duur van bestaande frequentiegebruiksrechten (lees een FM-erkenning volgens de Raad van State) te verlengen op een andere wijze dan in overeenstemming met de voorwaarden (lees het Mediadecreet), dit volgens bepaalde regels te doen, onder meer door te motiveren waarom deze erkenning verlengd wordt, door belanghebbenden (inclusief gebruikers en consumenten) toe te laten zich hierover uit te spreken, door hiervoor een procedure vast te stellen en dergelijke meer.

Artikel 7 verwijst met betrekking tot het toelaten van belanghebbenden om zich uit te spreken naar artikel 6 van de Kaderrichtlijn (richtlijn 2002/21/EG van het Europees Parlement en de Raad van 7 maart 2002 inzake een gemeenschappelijk regelgevend kader voor elektronische communicatienetwerken en -diensten). Dat artikel bepaalt, naast onder meer de in artikel 7 van de Machtigingsrichtlijn ook voorkomende vereisten van procedure en bevraging, onder meer ook dat – behalve in gevallen van vertrouwelijkheid – de resultaten van de raadpleging openbaar worden gemaakt. Op te merken valt dat artikel 7 van de Machtigingsrichtlijn verwijst

naar artikel 6 van de Kaderrichtlijn en niet naar artikel 14 van de Machtigingsrichtlijn zelf, dat onder meer ook de details bevat rond het wijzigen van frequentiegebruiksrechten en bijvoorbeeld aanvullend stelt dat de termijn om gebruikers de kans te geven zich uit te spreken over in casu verlenging van erkenning minimaal vier weken bedraagt.

De richtlijn vermeldt echter niet op welk moment aan de gebruikers de kans moet gegeven worden om zich uit te spreken, noch hoe deze procedure geregeld moet worden.

Om tegemoet te komen aan de verzuchting van de Raad van State zal vooralsnog een procedure gestart worden die toelaat aan alle belanghebbenden en gebruikers om zich uit te spreken en dit volgens een door de richtlijn bepaalde en door de Raad van State te volgen procedure.

Bij gebreke aan een concreet Vlaams kader dat specifiek geldt voor dergelijke procedures van de Machtigingsrichtlijn – de verlengingen van FM-erkenningen is tot op heden nog nooit voorwerp geweest van dergelijke procedure – en bij de vaststelling dat ook de Machtigingsrichtlijn ook hierover niet in detail gaat, wordt er daarom geopteerd om een consultatie te doen zoals die ook op federaal niveau bestaat bij de wijziging van regelgeving over de wijziging van frequentiegebruiksrechten (in casu bijvoorbeeld gsm-frequentierechten). Op federaal niveau gebeurt dit door een consultatieprocedure door het BIPT (Belgisch Instituut voor Postdiensten en Telecommunicatie) die bestaat uit het publiceren van de ontwerp-regelgeving en waarbij de belanghebbenden, consumenten en burgers hun mening of input kunnen geven via mail.

Mutatis mutandis zal daarom het Departement Cultuur, Jeugd, Sport en Media een gelijkaardige raadplegingsprocedure organiseren waarvan de resultaten voorgelegd worden via mededeling aan de Vlaamse Regering en overgemaakt worden aan het Vlaams Parlement bij de behandeling van het decreet in de bevoegde commissie. Tevens worden de resultaten algemeen bekendgemaakt.

1.4.2. Algemene opmerkingen

Onder het luik algemene opmerkingen haalt de Raad van State enkele artikelen uit het ontwerp van decreet aan die een verschil in behandeling inhouden en waarvan de Raad van State vraagt dit verschil in behandeling te verantwoorden dan wel de tekst aan te passen.

Met betrekking tot artikel 133 stelt de Raad van State in punt 4.1 van haar advies vast dat de eerste zin spreekt over transitie naar DAB+ voor de regionale en landelijke radio-omroeporganisaties, maar dat de FM-switch-off enkel geldt voor de landelijke radio-omroeporganisaties. De Raad stelt dat het aanbeveling verdient om de verantwoording voor dat verschil met de regionale radio-omroeporganisaties op te nemen in de memorie van toelichting.

Dit berust echter op een foute redactie van het artikel. De DAB+-transitie en de FM-switch-off geldt voor beide soorten omroepen, die de facto hetzelfde statuut hebben. De tekst wordt dan ook in die zin aangepast.

In punt 4.2 van het advies wijst de Raad van State op een verschil in behandeling tussen distributie van de digitale radio-omroepprogramma's van de VRT over de must-carrynetwerken en de distributie van de radio-omroepprogramma's van de VRT via de may-carrynetwerken. De Raad van State stelt vast dat onder artikel 186 vandaag er een verschil is in must-carry- en may-carryverplichting voor wat betreft de digitale radio-omroepprogramma's door de must-carry-operator. Artikel 186, §1, 1°, spreekt over de must-carry voor "omroepprogramma's van de

VRT”, terwijl artikel 186, §3, 4°, in afwijking van deze algemene bepaling aldus een ander regime voorziet voor de digitale radio-omroepprogramma’s van de VRT. A contrario redeneert de Raad van State dus dat onder de must-carry en de bewoordingen “omroepprogramma’s van de VRT” de “digitale radio-omroepprogramma’s” hier niet onder vallen. Artikel 187 spreekt enkel over de “omroepprogramma’s van de VRT” en in dezelfde interpretatie van artikel 186, §1, 1°, zou dit inhouden dat de digitale omroepprogramma’s hier niet meer onder vallen. Dit leidt dus tot een vorm van ongelijkheid die volgens de Raad van State ofwel rechtgetrokken moet worden, ofwel gemotiveerd moet worden.

Dit werd rechtgezet door in een nieuw punt 7° van artikel 187 de digitale radio-omroepprogramma’s van de VRT ook expliciet een may-carrystatuut te geven, zodat de situatie wordt gelijkgetrokken en de ongelijkheid wordt opgeheven.

In punt 5 stelt de Raad van State dat het gebruik van de naam ‘netwerkradio-omroeporganisatie’ verwarrend is, onder meer omdat er geen definitie van voorzien wordt, alsook omdat het woord ‘netwerken’ ook associaties oproept met kabel- en etheromroepnetwerken zoals bepaald in het decreet.

De nieuwe terminologie vergt enige gewenning, maar er wordt geopteerd om vast te houden aan de term ‘netwerkradio-omroeporganisatie’ om diverse redenen. De basisreden werd reeds vermeld onder de specifieke toelichting van deze memorie, en hierbij verder uitgewerkt.

Sowieso is de piste om de term ‘netwerkradio-omroeporganisatie’ te definiëren niet aangewezen. In het verleden werden immers ook nooit definities opgemaakt. Vandaag is er geen definitie van de soorten radio-omroeporganisaties en die is er ook nooit geweest. De huidige andere soorten omroepen (lokaal en regionaal landelijk) komen ook niet overeen met de geografische indeling in gemeente of stad, provincie en Vlaamse Gemeenschap. Met het woord netwerkradio-omroeporganisatie wordt in de eerste plaats een radio-omroeporganisatie bedoeld. Dit waren tot voor het Mediadecreet de landelijke, regionale of lokale radio-omroeporganisaties. Het was daarom zoeken naar een woord dat als vierde categorie aansluit bij het basiswoord radio-omroeporganisatie en de keuze viel op het woord netwerk, omdat deze gebruik zal maken van een groep of netwerk van frequenties. Vandaar het woord ‘netwerkradio-omroeporganisatie(s)’ dat trouwens een ondeelbaar woord is en bijgevolg mettertijd niet geassocieerd is en zal worden met een netwerk, maar wel met een radio-omroeporganisatie.

1.4.3. Onderzoek van de tekst

De Raad van State stelt in punt 6 van het advies dat de opbouw van artikel 133 niet geheel logisch is en stelt voor om een onderscheid te maken tussen doorgifte via etheromroepnetwerken en doorgifte via FM. De tekst werd dan ook aangepast om tegemoet te komen aan deze taalkundiglegistische opmerkingen.

Verder stelt punt 7 van het advies van de Raad van State dat artikel 133, §1, een drietal terminologische onzuiverheden bevat. Op deze suggesties werd telkenmale ingegaan en de tekst werd aangepast.

Via punt 8 van het advies wijst de Raad van State op een incoherentie van woordgebruik tussen artikel 143/1, eerste lid, 2°, van het Mediadecreet en artikel 143/2, §1, 2°, c), van het Mediadecreet. De formuleringen werden conform het advies coherent gemaakt.

Ook de onduidelijkheid in de passages over de radioredacties in de artikelen 143/1 en 145 dient volgens de Raad van State (punt 9 van het advies) verduidelijkt te worden. Conform wat ook reeds verduidelijkt werd door de gemachtigde van de

minister in aanloop naar dit advies en waar de Raad van State zelf naar verwijst in punt 9, werden de desbetreffende passages aangepast en de memorie verduidelijkt.

In een laatste punt 10 van het advies (over artikel 27) stelt de Raad van State dat voor de verantwoording van de (beperkte) verlenging van de erkenningen en de uitrol van DAB+ begrip op te brengen valt. De Raad van State stelt echter dat het feit dat er geen tijdsbeperking is opgenomen voor de Vlaamse Regering om de datum van analoge afschakeling van FM te bepalen, wel problematisch kan zijn en dit omdat de beperking in tijd van de verlenging van de betrokken radio-omroeporganisaties gebaseerd is op de motivering van transitie naar digitaal luisteren. Vervolgens gaat de Raad van State er dan van uit dat deze duur van transitie (met erbij de duur van een nieuwe erkenningsronde) aldus niet later kan zijn dan de duur van de verlenging van de erkenning, waaruit ze concludeert dat de switch-off uiteindelijk eind 2021 rond zou moeten zijn.

Het bepalen van de datum van de digitale switch-over voor de landelijke en regionale omroeporganisaties is vervat in artikel 7 van het ontwerp van decreet, maar niet in artikel 27 van het ontwerp van decreet. Desalniettemin overtuigt het advies van de Raad van State niet en wordt het advies op dit punt niet gevolgd, en wel om onderstaande redenen.

Het exact voorspellen van de datum van digitale transitie door de landelijke radio-omroepen van FM-uitzendingen naar digitale uitzendingen via DAB+ is niet te voorspellen.

Een studie door Econopolis van vorig jaar analyseerde de scenario's voor digitale uptake van radiodiensten en digitale roll-out van DAB+ (zie <http://ebl.vlaanderen.be/publications/documents/83443>). Hierbij werd in de eerste plaats gesteld dat er een groeiende consensus is in de radiomarkt om te evolueren van de analoge FM-wereld naar "digitale ether" en dat men via een drietal stappen kan komen tot een versnelde migratie naar DAB+, namelijk via 1) industriële consensus; 2) beleidsmatige incentives en 3) creatie van een industriegroepering. De Vlaamse Regering wil dit doen via onder andere een sectorgedragen overleg.

In de studie van Econopolis wordt er vervolgens gekeken naar de snelheid van overgang naar digitaal luisteren (in het algemeen en digitaal luisteren via DAB+ specifiek) en wordt er gesteld dat na het bereiken van een drempel van 50% digitaal luisteren een start kan worden gegeven met de transitie naar digitale afschakeling om aldus twee jaar later tot een volledig digitale afschakeling te komen.

Daarbij worden dan scenario's uitgewerkt waar, bij een snelle penetratie, die drempel bereikt wordt in 2022 en bij een trage penetratie van digitaal luisteren die drempel bereikt wordt in 2024. Vervolgens werden deze cijfers van digitale penetratie gemapt op een scenario van digitale switch-over (en dus FM-switch-off). Let wel, hier betreft het enkel de digitale switch-off van de erkende landelijke radio-omroepen en de landelijke radio-omroepen van rechtswege. Ten slotte reikt Econopolis bepaalde key-succesfactoren voor om tot deze snelle penetratie van digitaal luisteren te komen.

Omwille van de onzekerheid in de evolutie van het digitaal luisteren is het dus onmogelijk, zoals de Raad van State vraagt, de datum van de digitale switch-over van de landelijke regionale radio-omroepen concreet vast te gaan leggen.

Daarom ook werd er geopteerd voor een eerder in de tijd beperkte verlenging van de erkenning van de landelijke en regionale omroeporganisaties. Zij zijn immers de trekkers van een dergelijke operatie, rekening houdend met het momenteel

bereikte aantal luisteraars. Het is op basis van hun inspanningen en het ondersteunende overheidsbeleid dat het publiek geleid zal worden naar de transitie.

Omwille hiervan wordt ervoor gekozen om de Vlaamse Regering de datum van de afschakeling van de FM-uitzendingen vast te laten leggen.

Om echter tegemoet te komen aan de bezorgdheden van de Raad van State werd artikel 7 van het ontwerp van decreet (tot wijziging van artikel 133 van het Mediadecreet) zo aangepast dat een tweejaarlijkse rapportering over digitaal luisteren en DAB-progressie aan de Vlaamse Regering wordt opgesteld. Deze rapportering bevat de transitie van analoog naar digitaal luisteren (niet alleen van FM naar DAB+, maar ook van FM naar digitaal via internet, streamingdiensten, luisteren via digitale televisie en dergelijke meer).

De rapportering bevat ook de DAB-penetratie in de markt, de aanwezigheid van DAB+-toestellen in de huishoudens en wagens en een rapportering over de uitrol van de DAB+-uitzendingen door de landelijke radio-omroepen en de uitrol van de DAB+-infrastructuur door de netwerkoperator.

De tweejaarlijkse rapportering aan de Vlaamse Regering gebeurt een eerste maal uiterlijk twee jaar na de datum van inwerkingtreding van dit decreet. In concreto wil dit zeggen dat voor het aflopen van de erkenningen twee monitoringsrapporten worden opgeleverd (namelijk in 2019 en in 2021).

Op basis van die cijfers en bij het bereiken van de 50% digitaal luisteren (zoals hierboven vermeld) zal de Vlaamse Regering op dat moment een eigenlijke datum van effectieve digitale switch-over voor de landelijke en regionale radio-omroeporganisaties kunnen bepalen.

Het omgekeerde – nu reeds een datum van analoge FM-switch-off en digitale switch-over vaststellen – is met andere woorden voorbarig en zou bovendien een voorafname kunnen betekenen aan de beslissingsbevoegdheid van een mogelijks volgende Vlaamse Regering zonder rekening te houden met de haalbaarheid of realiteit van die beslissing.

1.4.4. Aanvullende aanpassing

Ten opzichte van het voorontwerp van decreet wordt nog een aanvullende technische correctie doorgevoerd: in de conceptnota Radio werd reeds gesteld dat ter bevordering van het luistercomfort van lokale radio's bepaalde frequenties gegroepeerd zullen worden in kleine pakketten waarbij één omroepprogramma dan kan uitgezonden via deze frequentiemasten. Om de leefbaarheid van de lokale radio-omroeporganisaties te bevorderen wordt nu bepaald in artikel 9 van voorliggend ontwerp van decreet (nieuw artikel 134/1 van het Mediadecreet) dat – net zoals het al is bij de landelijke, regionale en netwerkradio-omroeporganisaties – ook de lokale radio-omroeporganisaties ontkoppelde radioreclame mogen brengen in hetzelfde omroepprogramma. Hiermee wordt de situatie voor alle radio-omroeporganisaties gelijkgetrokken. Het betreft dus een aanvullende (technische) correctie.

2. Artikelsgewijze commentaar

Artikel 1

Dit artikel behoeft geen commentaar.

Artikel 2 en artikel 3

In artikel 2 en artikel 3 van dit ontwerp van decreet wordt via wijzigingen aan respectievelijk artikel 127 en 128 van het Mediadecreet de categorie van netwerkradio's toegevoegd aan de bestaande categorieën van radio-omroepen, te weten de landelijke, regionale en lokale radio-omroeporganisaties.

Artikel 4

Via artikel 4 wordt artikel 131 van het Mediadecreet vervangen. Via de wijziging van dat artikel wordt nu algemeen bepaald dat journaals van lineaire radio-omroeporganisaties door een eigen redactie moeten worden verzorgd, iets wat reeds voorzien was voor de landelijke en de regionale radio-omroeporganisaties. De verplichting om te werken met een eigen redactie en onder leiding van een hoofdredacteur geldt niet voor sommige omroepprogramma's van netwerk- en lokale radio-omroeporganisaties, vandaar de verwijzing naar de bepalingen van de artikelen 143/2 en 145 (cf. infra).

Artikel 5

Via artikel 5 wordt het opschrift van afdeling II gewijzigd. Niet alleen wordt de verwijzing naar transmissie via amplitudemodulatie (AM) geschrapt omdat AM als transmissietechnologie wordt geschrapt (zie de memorie bij artikel 6), bovendien wordt nu de meer generieke term van elektronische communicatienetwerken gebruikt, zoals gedefinieerd in artikel 2, 8°, van het Mediadecreet waarmee ook etheromroepnetwerken, kabelomroepnetwerken en andere transmissiesystemen worden bedoeld die ook voorwerp zijn van de bepalingen van deze afdeling.

Artikel 6

Wijziging van artikel 132 van het Mediadecreet

In artikel 132 worden de netwerkradio's toegevoegd in de lijst van radio-omroepen. Verder wordt in diezelfde bepaling ook de verwijzing naar uitzendingen in AM of amplitudemodulatie geschrapt; verwijzend naar de conceptnota en gelet op het feit dat uitzendingen in AM in onbruik zijn geraakt en dat AM een verouderde vorm van radiodistributie is, worden uitzendingen via AM uit het decreet verwijderd. Via AM zijn er in het verleden trouwens nooit uitzendingen geweest door particuliere lineaire radio-omroeporganisaties.

Artikel 7

Wijziging van artikel 133 van het Mediadecreet.

In artikel 133 wordt de verwijzing naar AM geschrapt.

Verder wordt in dit artikel de manier van uitzenden aangepast aan de beleidsopties uit de conceptnota. Waar in het huidige decreet alle lineaire radio-omroeporganisaties de mogelijkheid hadden om uit te zenden via etheromroepnetwerken, wordt nu een gedifferentieerd regime ingevoerd.

In het eerste lid herneemt het nieuwe artikel de bestaande bepaling van het uitzenden van radio-omroepprogramma's via FM.

In het tweede lid wordt eveneens de huidige bepaling overgenomen die stelt dat het de radio-omroeporganisaties toegestaan is hun programma's door te (laten) geven via onder meer digitale etheromroepnetwerken.

Na het algemene principe van uitzenden in FM en via andere dan FM-netwerken wordt in het derde lid bepaald dat de landelijke radio en regionale radio-omroeporganisaties verplicht worden om uiterlijk op 1 september 2018 over te gaan tot de uitzending van hun (FM-radio-)omroepprogramma via DAB+ en via etheromroepnetwerken 'voor het aanbod van voor vrij te ontvangen radio-omroepprogramma's'. Deze terminologie is ontleend aan artikel 184 van het Mediadecreet en betreft het zogenaamde free-to-air luisteren. Verwezen wordt hierbij naar de memorie van het desbetreffende artikel (*Parl.St.* VI.Parl. 2013-14, nr. 2293/1). De vereiste van 'vrij te ontvangen' wordt ingeschreven om garanties in te bouwen naar de 'gratis' ontvangst. Stel dat het technisch (bijvoorbeeld via DVB-T) en operationeel mogelijk wordt om een aanbod van radio-omroepprogramma's af te nemen van een bepaalde dienstenverdelers tegen een bepaalde prijs, dan kunnen – onverminderd de bepaling van artikel 133 van het Mediadecreet – dergelijke omroeporganisaties die programma's ook laten verspreiden op die manier, maar dit betreft niet de situatie die nu voorligt of waarnaar nu verwezen wordt. Desalniettemin blijft ook deze mogelijkheid (distributie via de ether via een digitaal betalend pakket) als theoretische mogelijkheid bestaan via het tweede lid.

Ook voor de netwerkradio-omroeporganisaties wordt een bepaling voorzien dat zij op een bepaald ogenblik door de Vlaamse Regering verplicht kunnen worden om hun (FM-radio-)omroepprogramma door te geven via de etheromroepnetwerken die bestemd zijn voor het aanbod van vrij te ontvangen radio-omroepprogramma's. Ook dit is ingegeven vanuit de overweging om tot een snelle uptake van digitaal luisteren te komen, zie de toelichting hieronder met betrekking tot de Econopolisstudie.

In het vierde en vijfde lid wordt het principe ingeschreven dat de uitzendingen in FM voor de landelijke radio-omroeporganisaties (zowel de erkende als deze van rechtswege) en de regionale radio-omroeporganisaties de facto op een bepaald ogenblik zullen worden stopgezet en dat het de Vlaamse Regering is die de datum bepaalt.

Hier moet eveneens verwezen worden naar de conceptnota waar dit sectorgedragen overleg in ingeschreven staat. Eveneens in de conceptnota wordt de decretale verankering van de FM-switch-off vooropgesteld en geponeerd dat de switch-off gebeurt ten laatste twee jaar na het behalen van 50% luisterduur.

Dit vindt ook zijn oorsprong in de impactstudie van Econopolis van eind 2015 waarbij Econopolis scenario's voor digitale uptake van radiodiensten en digitale roll-out van DAB+ analyseerde (zie <http://ebl.vlaanderen.be/publications/documents/83443>).

In plaats van nu al de datum van analoge switch-off voor de uitzendingen van de landelijke en regionale radio-omroeporganisaties te bepalen, is er dus voor gekozen om de Vlaamse Regering de datum van de afschakeling van de FM-uitzendingen vast te laten leggen.

Zoals voorzien in het vijfde lid zal er een tweejaarlijkse rapportering zijn over digitaal luisteren en DAB-progressie aan de Vlaamse Regering. Deze rapportering bevat de transitie van analoog naar digitaal luisteren (niet alleen van FM naar DAB+, maar ook van FM naar digitaal via internet, streamingdiensten, luisteren via digita-

le televisie en dergelijke meer). De rapportering bevat ook de DAB-penetratie in de markt, de aanwezigheid van DAB+-toestellen in de huishoudens en wagens en een rapportering over de uitrol van de DAB+-uitzendingen door de landelijke radio-omroepen en de uitrol van de DAB+-infrastructuur door de netwerkoperator. Op basis van die cijfers en bij het bereiken van de 50% digitaal luisteren (zoals hierboven vermeld) zal de Vlaamse Regering op dat moment een eigenlijke datum van effectieve digitale switch-over voor de landelijke en regionale radio-omroeporganisaties kunnen bepalen. De tweejaarlijkse rapportering aan de Vlaamse Regering gebeurt een eerste maal uiterlijk twee jaar na de startdatum van verplichte uitzending via DAB+ door de landelijke en regionale radio-omroeporganisaties.

Nu reeds een datum van analoge FM-switch-off en digitale switch-over vaststellen is met andere woorden voorbarig en zou bovendien een voorafname kunnen betekenen aan toekomstig beleid en de beslissingsbevoegdheid van een mogelijks volgende Vlaamse Regering zonder rekening te houden met de haalbaarheid of realiteit van die beslissing op dat moment in de toekomst.

De landelijke en regionale radio-omroeporganisaties worden via de nieuwe tekst met ingang van 1 september 2018 verplicht om uit te zenden via digitale etheromroepnetwerken, dit in lijn met de conceptnota ter bevordering van digitalisering van de radiosector en -distributie. Van de landelijke en regionale radio-omroeporganisaties wordt dan ook verwacht dat zij een overeenkomst afsluiten met een aanbieder van etheromroepnetwerken voor deze distributie. Dit is op heden Norkring Belgium, die vandaag over voldoende capaciteit beschikt om de omroepprogramma's van de landelijke en regionale omroepen uit te zenden. Alternatief kunnen deze radio-omroepen mogelijks ook bij de VRT frequenties bekomen voor de uitzendingen via de digitale ether en op een netwerkoperator beroep doen voor de fysieke transmissie van deze frequenties. Het kader Merchandising en Nevenactiviteiten van de VRT van 18 november 2013 (http://www.vrt.be/sites/default/files/attachments/Kader_merchandising_en_nevenactiviteiten_20131118_def.pdf) stelt immers dienaangaande: "De VRT kan de restcapaciteit van de frequenties die hem voor de transmissie van haar openbare omroepaanbod haar ter beschikking gesteld, verhuren aan derden."

De netwerkradio-omroeporganisaties is het eveneens toegestaan om via digitale etheromroepnetwerken hun vrij te ontvangen radio-omroepprogramma's te (laten) verspreiden, een regime gebaseerd op de vorige bepaling van het Mediadecreet. Het ontwerp van decreet voorziet nu evenwel in een bepaling waarbij het toegestaan is aan de Vlaamse Regering om de netwerkradio-omroeporganisaties de verplichting op te leggen om uit te zenden via deze zogenaamde free-to-air etheromroepnetwerken. De reden waarom deze verplichting niet opgelegd wordt 'ab initio' is – conform de conceptnota – omdat dit onder voorbehoud moet gebeuren van beschikbare capaciteit en frequenties op etheromroepnetwerken enerzijds en het afsluiten van een overeenkomst tussen een radio-omroeporganisatie en de netwerkoperator die voor de fysieke transmissie van deze omroepsignalen via de digitale ether instaat anderzijds. Daarom ook is het de Vlaamse Regering die de datum van dergelijke (verplichte) transmissie zal bepalen. De netwerkradio-omroeporganisatie kan natuurlijk ook zelf te allen tijde het initiatief nemen om over te gaan tot (vrijwillige) distributie via de digitale ether.

Voor wat betreft de digitale ethertransmissie van lokale radio-omroeporganisaties blijft de situatie ongewijzigd; deze kunnen hun omroepprogramma's via dergelijke weg (laten) verdelen, maar zijn er niet toe verplicht.

In paragraaf 2 van artikel 133 worden opnieuw de woorden "AM" geschrapt en de categorie van netwerkradio-omroeporganisatie toegevoegd. De toevoeging van "FM-" in het vierde lid is ter verduidelijking dat het over FM-frequenties gaat.

Zendvergunningen voor digitale etherdistributie worden immers uitgereikt aan de netwerkoperator.

Artikel 8

Wijziging van artikel 134 van het Mediadecreet

Via de wijziging aan dit artikel wordt het regime van de erkenningen verfijnd. Zo wordt bepaald dat de erkenningsduur van negen jaar nu ingaat op de datum vermeld in het erkenningsbesluit, en dit om elk misverstand te vermijden.

Verder vervalt ook de erkenning en zendvergunning van rechtswege indien een radio-omroep de activiteiten stopzet of ophoudt te bestaan. De Vlaamse Regering bepaalt de verdere modaliteiten hierover, zoals – bijvoorbeeld maar niet uitsluitend – vaststelling van eventuele ingebrekestellingen, feitelijke omstandigheden waarbij men kan spreken van stopzetting van activiteiten, eventuele termijnen om te antwoorden op vragen van de VRM (Vlaamse Regulator voor de Media) of van de overheid, tegensprekelijke procedures en dergelijke meer.

In het laatste lid wordt het woord “lopende” vervangen door het woord “initiële”, waardoor het net zoals in het verleden mogelijk gemaakt wordt om erkenningsrondes te groeperen. Het woord “initiële” wordt nu gebruikt omdat nu gewerkt wordt met een datum in het erkenningsbesluit waarop de erkenning ingaat en de termijn wordt aan dat vertrekpunt gekoppeld.

Artikel 9

Nieuw artikel 134/1 in het Mediadecreet

Dit artikel groepeerde de bestaande artikelen (137, tweede en derde lid, artikel 144, §1, tweede tot en met zevende lid, en artikel 241) in één algemene bepaling en heeft enerzijds tot doel, conform de conceptnota, de bestaande ketenvorming van lokale radio's via samenwerkingsverbanden te beëindigen, en anderzijds duidelijker te definiëren welke vormen van samenwerking en of gelijk en gelijktijdig uitzenden van programma's wel of niet toegelaten zijn. Andere vormen en constructies van samenwerkingsverbanden onder de vorm van verhuur of gebruik van erkenningen of vergunningen valt ook onder de noemer van verboden samenwerkingsverbanden. Het wordt daarom ook ingeschreven onder de algemene bepalingen van onderafdeling I.

De terminologie wordt enigszins aangepast om te verduidelijken wat bedoeld wordt met gelijk en gelijktijdig uitzenden, gezien dit in de praktijk niet helemaal duidelijk is. Waar men kon aannemen dat dit het uitzenden was van identieke programma's (gelijk) op hetzelfde moment (gelijktijdig) wordt dit nu herschreven naar “het uitzenden van identieke programma's” met toevoeging van “ongeacht het tijdstip”. Hiermee dekt de vlag duidelijker de lading. Het verbod om identieke programma's uit te zenden wordt nu uitgebreid naar alle radio-omroepen, conform ook de keuze in de conceptnota om tot meer diversiteit te komen in de radio-omroepen, dit in tegenstelling tot de ketenvorming die wel leidde tot gelijke programma's en programmaties.

Onder gestructureerde eenvormigheid in het programmabeleid worden bijvoorbeeld programma's bedoeld met identieke opbouw en muziekkeuzes die gemaakt worden, maar bijvoorbeeld enkel verschillen van presentator. Er moet een voldoende verschil zijn in programmatie of programma-opbouw waaruit voldoende blijkt dat het programma niet gewoon heringesproken werd door een andere presentator. Ook (nachtelijke) programma's “in loop” mogen niet van dien aard zijn dat radioprogramma's identiek zijn. Programma's zoals hitparades (zelfs met dezelfde

muzieklijsten, maar dan wel met een andere presentator) of programma's volgens een bepaald format maar met andere invulling van muziekkeuze, opbouw of presentator, getuigen niet van gestructureerde eenvormigheid in het programma-aanbod en zijn wel toegestaan.

De voornoemde wijziging heeft ook betrekking op de gestructureerde eenvormigheid in het programmabeleid zoals nu al voorzien wordt in artikel 137 van het decreet en waarvan kan aangenomen worden dat, naast het uitzenden van identieke programma's op identieke momenten of op verschillende momenten (eerste zin van het eerste lid), dit bijvoorbeeld en onder meer te maken heeft met het uitzenden van programma's die in opbouw en programmering van gesproken woord en/of muziek inhoudelijk zeer gelijkend of quasi identiek zijn.

Het tweede lid van artikel 134/1 is de herneming van het derde lid van artikel 137.

Het derde lid van artikel 134/1 is een afwijking van het eerste lid waarbij bepaald wordt dat omroepprogramma's niet identiek mogen zijn en betreft de situatie van de regionale ontkoppeling van radioreclame. Dit artikel laat toe dat landelijke, regionale, netwerk- en lokale radio-omroeporganisaties in hun omroepprogramma toch verschillende reclamespots kunnen brengen per frequentie of uitzending. Dergelijke ontkoppelde reclame bestaat vandaag al en is noodzakelijk voor de economische leefbaarheid van de radio-omroeporganisaties, maar wordt hier expliciet ingeschreven ter verduidelijking en in relatie met het eerste lid.

Artikel 10

Wijziging van artikel 135 van het Mediadecreet

Zie toelichting bij artikel 2 van dit ontwerp van decreet. In dit artikel worden waar relevant in de tekst de netwerkradio-omroeporganisaties als categorie toegevoegd.

Artikel 11

Wijziging van artikel 136 van het Mediadecreet

In artikel 136 van het decreet wordt het tweede lid geschrapt. Het gebruikmaken van een standaardformulier zal anders ingevuld worden, door bijvoorbeeld gebruik te maken van een elektronische manier om een dossier in te dienen. De procedure voor het indienen van een erkenningsaanvraag komt ook reeds voor in de respectievelijke onderdelen van de artikelen van specifieke soorten radio-omroeporganisaties. Daarnaast kan de vrijstelling van het betalen van een inschrijvingsgeld voor lokale radio's niet langer gegarandeerd worden en wordt er mogelijks dan voor geopteerd via een wijziging aan de uitvoeringsbesluiten om ook voor de lokale radio's een inschrijvingsgeld te vragen, een verplichting die vandaag via de uitvoeringsbesluiten ingeschreven is voor de landelijke en de regionale radio-omroeporganisaties.

Artikel 12

Wijziging van artikel 137 van het Mediadecreet

In artikel 137 worden het tweede en derde lid opgeheven; alles wat samenwerking betreft wordt nu geregeld via het nieuwe artikel 134/1 van het Mediadecreet of artikel 9 van voorliggend ontwerp van decreet.

Artikel 13

Via de invoering van een nieuwe onderafdeling III/1 tussen de onderafdeling III die betrekking heeft op de regionale radio-omroeporganisaties en onderafdeling IV die betrekking heeft op de lokale radio-omroeporganisaties, wordt de nieuwe categorie van netwerkradio-omroeporganisaties verder uitgewerkt, in lijn met de beleidskeuzes uit de conceptnota.

De bepalingen van deze onderafdeling zijn – in lijn met de beslissing uit de conceptnota – grotendeels gebaseerd op de bepalingen van de landelijke radio-omroeporganisaties.

Artikel 14

Nieuw artikel 143/1 van het Mediadecreet

In het nieuwe artikel 143/1 wordt de opdracht, de scope en het profiel van de netwerkradio's gedefinieerd. Netwerkradio's situeren zich tussen de landelijke/regionale radio's enerzijds en de lokale radio's anderzijds. Zij zullen – conform de conceptnota en verder uit te werken in de uitvoeringsbesluiten – kunnen beschikken over een pakket van frequenties en via dit pakket wordt één (identiek) omroepprogramma verspreid, met uitzondering van de ontkoppeling van reclame (zie hoger). Netwerkradio's richten zich tot een bepaalde doelgroep via een bepaald muziekaanbod of een bepaald thema. Het profiel of muziekaanbod kan generalistisch zijn, Vlaams/Nederlandstalig of een eigen specifiek gedefinieerd en gekozen profiel.

Het generalistische profiel omvat een concept waarbij de omroep zich richt tot de volledige bevolking van een zendgebied. Van deze omroep wordt verwacht – net zoals bij de landelijke omroepen – dat zij ook journaals en informatie brengen.

Een Nederlandstalig of Vlaams profiel of muziekaanbod: het Nederlandstalige en Vlaamse muziekaanbod slaat op een concept waarbij aandacht moet zijn voor Vlaamse en Nederlandstalige muziek in de uitzendingen van de radio-omroep. Het Vlaamse of Nederlandstalige profiel slaat dan bijvoorbeeld op de radio-uitzendingen van theatershows en sketches door Vlaamse of Nederlandstalige artiesten of cabaretiers. Het Vlaamse profiel blijkt ook uit programma's over Vlaamstalige of Nederlandstalige artiesten.

De derde categorie slaat op het thema en/of muziekgenres die gericht zijn op specifieke doelgroepen. Het kan bijvoorbeeld een radio-omroep zijn die een focus legt op oldies, classic rock, jazz & blues, maar bijvoorbeeld ook sportverslaggeving, cultuurradio enzovoort.

Het tweede lid stelt, in lijn onder meer met de bepaling van het regeerakkoord, dat ten minste een van de netwerkradio-omroepen erkend zal worden met een Vlaams/Nederlandstalig aanbod. Via de uitvoeringsbesluiten zal aldus minimaal één frequentiepakket opengesteld worden met als invulling dat profiel.

Artikel 15

Nieuw artikel 143/2 van het Mediadecreet

Artikel 143/2 herneemt de erkenningsvoorwaarden en de aanvullende criteria van artikel 138 over de landelijke radio-omroeporganisaties en past deze mutatis mutandis aan.

Paragraaf 1

De aanpassing *mutatis mutandis* is vanzelfsprekend niet letterlijk, maar houdt ook enkele grondigere wijzigingen in.

Ten opzichte van de bepaling van artikel 138 wordt in het eerste punt als bijkomende erkenningsvoorwaarde ook ingeschreven het invullen van de opdracht en het profiel zoals bepaald in artikel 143/1, waarmee bedoeld wordt dat de omroep zich moet profileren via het specifiek genre/thema/doelgroep.

In punt 2°, a), wordt bepaald dat de rechtspersoon in kwestie als hoofdopdracht (via het maatschappelijk doel van de rechtspersoon) heeft het verzorgen van radio-programma's. De woorden "in het toegekende verzorgingsgebied" worden toegevoegd en zijn overgenomen uit het bestaande artikel 141 van het Mediadecreet dat van toepassing is op de lokale radio-omroeporganisaties. Via deze bepaling is het zo dat één rechtspersoon aldus maar één netwerkradio-omroepprogramma kan verzorgen. Deze beperking wordt ingevoerd om de diversiteit binnen het radiolandschap tussen de (omroepprogramma's van de) netwerkradio-omroeporganisaties te garanderen.

De derde zin van het eerste lid onder punt 2°, a), en het tweede lid onder punt 2°, a), zijn *mutatis mutandis* overgenomen uit de bepaling over de landelijke radio's.

Het derde lid van punt 2°, a), betreft de verbondenheid tussen de ondernemingen en rechtspersonen die radio-omroeporganisaties exploiteren. Omwille van de pluriformiteit en diversiteit in het radiolandschap worden beperkingen opgelegd in cross-ownership tussen de exploitanten en achterliggende vennootschappen van radio-omroeporganisaties. De beperkingen komen erop neer dat een vennootschap maximaal twee netwerkradio-omroeporganisaties in portefeuille mag hebben. Een cross-ownership is ook toegelaten tussen één landelijke radio-omroeporganisatie en één netwerkradio-omroeporganisatie.

Punt 2°, b), voorziet in de verplichting voor 'generalistische' netwerkradio-omroeporganisaties om – net zoals de landelijke radio-omroeporganisaties – vier journaals per dag te brengen. Dergelijke generalistische netwerkradio-omroeporganisaties hebben immers een vrij groot verzorgings- en ontvangstgebied en vormen – zeker als ze overgaan tot digitale etherdistributie en aldus een (quasi) landelijke ontvangst zullen hebben – een alternatief voor de landelijke radio-omroeporganisaties met wie ze in concurrentie zullen kunnen treden. Vandaar dat de verplichting tot het brengen van vier journaals ook voor hen geldt. In afwijking van wat voorzien is voor de landelijke radio's (artikel 138, §1, 2°, c)) dienen informatieve programma's van netwerkradio-omroeporganisaties niet verzorgd te worden door een eigen redactie bestaande uit beroepsjournalisten.

Punt 2°, c), is in vergelijking met het artikel 138 voor de landelijke radio's nieuw en voorziet in het eerste lid de verplichting voor de netwerkradio-omroeporganisatie met een Vlaams of Nederlandstalig profiel om ook effectief in te zetten op dit profiel in het aanbod. De concrete invulling van deze vereiste in cijfergegevens, bijvoorbeeld naar percentage en aandeel van programma's duurtijd van de muziek, wordt bepaald via besluit van de Vlaamse Regering. In dit door de Vlaamse Regering te bepalen deel worden de Vlaamse muziekproducties die niet in het Vlaams of niet in het Nederlands gezongen of gebracht zijn, niet meegerekend.

In het tweede lid wordt bepaald dat de netwerkradio-omroepen die kiezen voor een ander soort profiel, muzikaanbod of invulling, ook wel inzetten op dit profiel, aanbod, muziekgenre of invulling. Hierbij wordt ook bepaald dat omroepen die kiezen voor een bepaald profiel of muzikaanbod eveneens ruimte moeten laten voor de invulling van dit aanbod of profiel met Vlaamse muziekproducties. Onder Vlaamse

muziekproductie wordt begrepen: elke productie waarbij de creatieve inbreng van een Vlaming als uitvoerder, auteur, producer of arrangeur een bepalende rol speelt. Deze definitie is overgenomen uit de beheersovereenkomst tussen de VRT en de Vlaamse Gemeenschap 2016-2020. Deze voorwaarden worden ingeschreven enerzijds als erkenningsvoorwaarden waaraan men zich sowieso moet houden maar ook als aanvullende kwalificatiecriteria op basis waarvan de Vlaamse Regering een erkenning verleent (zie paragraaf 2 van deze bepaling).

Punt 2°, d), is in vergelijking met het artikel 138 voor de landelijke eveneens anders en stelt dat niet-generalistische netwerkradio-omroeporganisaties niet verplicht zijn om te werken met een eigen redactie en een eigen hoofdredacteur wanneer zij journaals brengen. Dergelijke verplichtingen zijn onredelijk voor een omroep die bijvoorbeeld een hoofdzakelijk Nederlandstalige en Vlaamse invulling van het omroepprogramma brengt. Een gelijkaardige bepaling bestaat nu ook al voor de lokale radio-omroeporganisaties, zie artikel 145, §1, 2°, c).

Anders gesteld, de niet-generalistische netwerkradio-omroeporganisatie kunnen over een eigen redactie beschikken. Als ze hierover beschikken, moet die redactie voldoen aan de voorwaarden van artikel 131. Het hebben van een eigen redactie door de niet-generalistische omroepen is echter geen absolute vereiste, omdat er bijvoorbeeld mogelijks omroepen zullen zijn die geen journaals of informatieprogramma's zullen brengen. Maar wel is het zo dat als men toch journaals en informatie brengt en hierbij met andere redacties wordt samengewerkt of als (volledig) beroep gedaan wordt op een externe redactie, die (externe) redactie dan wel op haar beurt moet beantwoorden aan de vereisten van artikel 131.

Punt 2°, e), vereenvoudigt de bestaande bepaling inzake de samenstelling van een dossier om een erkenning te verkrijgen door deze samenstelling te delegeren aan de Vlaamse Regering. Onder het huidige reglementaire kader is het immers ook al zo dat de Vlaamse Regering bepaald heeft welke elementen in een erkenningsdossier moeten opgenomen worden, zie bijvoorbeeld artikel 29 van het besluit van de Vlaamse Regering betreffende de procedure voor de Vlaamse Regulator voor de Media van 30 juni 2006.

Paragraaf 2

Paragraaf 2 van het nieuw artikel 143/2 herneemt de bepaling van artikel 138, §2, van het Mediadecreet. In vergelijking met die bepaling wordt het aantal aanvullende kwalificatiecriteria uitgebreid met twee specifieke elementen, namelijk:

- 1° het brengen van informatie voor de generalistische netwerkradio-omroeporganisaties;
- 2° de invulling van het programma-aanbod van de niet-generalistische netwerkradio-omroeporganisaties, in casu bijvoorbeeld:
 - a) hoe sterk/goed/groot de invulling is van het Vlaamse/Nederlandstalige aanbod;
 - b) hoe sterk/goed/groot de invulling is van een ander specifiek muziekaanbod naar een bepaalde doelgroep toe. Voorbeelden hiervan zijn invulling via een jazz-programma of oldies radio, of nog (cf. conceptnota) een aanbod naar jongeren, studenten, ouderen of nieuwe Vlamingen toe.

Via toevoeging van deze twee punten kan een dossier objectiever worden beoordeeld.

Artikel 16

Nieuw artikel 143/3 van het Mediadecreet

Artikel 143/3 neemt gedeeltelijk de bepaling over van artikel 139.

In de eerste paragraaf wordt nu gesteld dat de netwerkradio-omroeporganisaties zich moeten houden aan de basisvoorwaarden voor een erkenning van dergelijke organisatie.

Paragraaf 2 voorziet dat bepaalde wijzigingen inzake aanvullende kwalificatiecriteria ter kennisgeving van de VRM moet worden gebracht. Dit geldt niet voor de wijziging in media-ervaring. De media-ervaring is immers een criterium dat zeer volatiel is en afhankelijk is van het personeelsverloop en het personeelskader. De wijzigingen aan de basisvoorwaarden (bijvoorbeeld cross-ownershipbepalingen) zijn erkenningsvoorwaarden en afwijkingen hieraan zijn niet toegestaan, waardoor bijgevolg kennisgeving van deze afwijkingen aan de VRM irrelevant is.

Om een zicht te houden op de rechtspersonen zelf bepaalt het tweede lid van paragraaf 2 dat wijzigingen aan statuten en aandeelhoudersstructuur wel ter goedkeuring worden voorgelegd aan de Vlaamse Regering.

Artikel 17

Wijziging van artikel 144 van het Mediadecreet

De vroegere ketenvorming niet te na gesproken, zijn echte onafhankelijke lokale radio's eerder kleinschalige initiatieven die via een diversiteit in de programmering ervoor zorgden dat ze het nodige publiek bereikten met een opgelegde opdracht om informatie over het eigen verzorgingsgebied te brengen.

Nu wil men daar van afwijken door initiatiefnemers van lokale radio een beter zendcomfort te bieden (wat zal gebeuren in een latere fase via uitvoeringsbesluiten met de mogelijkheid om meer dan één frequentie te verwerven in bepaalde regio's) maar ook en vooral door hen zelf het initiatief te laten hoe ze hun omroepprogramma zullen invullen.

Ook hier is dus meer plaats voor specifieke muziekgenres, specifieke doelgroepen en dergelijke meer. Een lokale radio met een bepaald zendprofiel (oldies, jazz, Vlaams, rock, een lokale radio die vooral sportverslaggeving brengt enzovoort) of gericht naar een bepaald publiek (lokale informatiezender, ouderen, campusradio's voor studenten enzovoort) behoort tot de mogelijkheid om zich als lokale radio te gaan profileren.

Paragraaf 1

Het nieuwe artikel 144 is gebaseerd op een combinatie van het bestaande artikel voor de lokale radio's en het nieuwe artikel over de netwerkradio's, met dien verstande en nuance dat het verbindende karakter van het programma-aanbod van de lokale radio-omroeporganisaties meer in de verf wordt gezet. De toevoeging van de mogelijkheid tot uitzenden in een bepaalde 'regio' volgt uit de conceptnota, waarbij gesteld wordt dat een lokale radio-omroeporganisatie zal kunnen beroep doen op specifieke frequentiepakketten die samengesteld zijn uit een of meerdere frequenties: de frequentiepakketten zelf zullen bepaald worden via de uitvoeringsbesluiten, maar gelet op het feit dat dit mogelijks ook geografisch verder zal kunnen gaan dan een stad of gemeente wordt hier ook het woord "regio" toegevoegd.

Toch moeten ook deze (ver)nieuw(d)e lokale radio-omroeporganisaties informatie brengen over het verzorgingsgebied, wat dan ook in fine van artikel 144, eerste lid, werd toegevoegd.

Het tweede tot en met zevende lid van dit artikel over samenwerkingsverbanden werd geschrapt. Verwezen wordt hierbij naar de toelichting bij het nieuwe artikel 134/1.

Het nieuwe tweede lid (dat meteen ook de vervanging van het huidige laatste lid van paragraaf 1 van het bestaande artikel 144 inhoudt) bepaalt dat de Vlaamse Regering een lokale radio-omroeporganisatie aanwijst in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad. De situatie in Brussel is dermate specifiek dat een verankering van de lokale radio-omroep niet anders kan dan via een aanwijzing door de Vlaamse Regering zelf. Hiervoor kan verwezen worden naar de memorie van toelichting waarmee de mogelijkheid en toestemming tot samenwerking tussen een lokale radio-omroep in Brussel en een regionale televisieomroep in Brussel werd ingevoerd. Namelijk in het amendement nr. 4 bij het ontwerp van decreet houdende wijziging van diverse bepalingen van het decreet van 27 maart 2009 betreffende radio-omroep en televisie (*Parl.St.* VI.Parl. 2011-12, nr. 1573/4) wordt gesteld: "Door het specifieke karakter van Brussel als hoofdstad van Vlaanderen en als regio met een sterke internationale dimensie (gezien de aanwezigheid van veel nationaliteiten, talen en cultuurgemeenschappen) bevinden de regionale televisie- en radio-omroeporganisaties zich in een moeilijke positie om economisch stand te houden of vaste stek te verwerven, precies omdat de (advertentie-)markt er veel kleiner is. Daarenboven is de groep van Nederlandstalige mediagebruikers in Brussel-Hoofdstad beperkt, maar van groot cultureel belang voor de uitstraling en de herkenbaarheid van de Vlaamse Gemeenschap als geheel. Het is dus noodzakelijk de Nederlandstalige Brusselse media alle kansen te geven om de omroepdiensten tot bij de burger te brengen. Teneinde deze mediaorganisaties de kans te geven op een slagvaardige manier omroepdiensten te ontwikkelen, is het opheffen van de obstakels tot samenwerking een verantwoorde afwijking die ook niet verder reikt dan hetgeen noodzakelijk is. Omroeporganisaties die gebruik zouden willen maken van deze mogelijkheid kunnen hun krachten bundelen, maar dit is geen verplichting en evenmin een inbreuk op pluriformiteit van de Vlaams-Brusselse media, gezien nog steeds andere nieuwe omroeporganisaties omroepdiensten kunnen ontwikkelen of met omroepdiensten starten.

De mogelijkheid creëren voor een strategische alliantie tussen beide omroepen, om intensief te kunnen samenwerken vanuit een nieuwe structuur, om nieuwe mediaproducten te lanceren, om kosten te drukken of andere schaalvoordelen na te streven, kan aldus voordelen opleveren. Door de voorgestelde aanpassingen wordt die mogelijkheid tot samenwerking in het Mediadecreet verankerd. De reden waarom de regionale televisieomroeporganisatie met slechts een lokale radio-omroeporganisatie kan samenwerken, is om te vermijden dat via dergelijke structuur meerdere radio-omroeporganisaties in een hand zouden terechtkomen, wat decretaal nog altijd verboden is en blijft."

Voorliggend tweede lid gaat verder op die ingeslagen weg door de Vlaamse Regering toe te laten zelf een radio-omroeporganisatie aan te wijzen die samenwerkt met de regionale televisie-omroeporganisatie in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad, en die mogelijks zelf nog deel uitmaakt van een overkoepelende constructie. Omwille van de specificiteit van het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad en de constructie die vanuit de overheid daarvoor wordt opgezet ter ondersteuning van de verschillende media zal de Vlaamse Regering een specifieke omroep aanwijzen die over een specifieke frequentie in Brussel kan beschikken.

Paragraaf 2 van het voormalige artikel 144 wordt geschrapt, gelet op de opheffing van het statuut van gemeenschapsradio, zie de algemene toelichting van deze memorie.

Artikel 18

Wijziging van artikel 145 van het Mediadecreet

Paragraaf 1

Artikel 145 herneemt grotendeels het bestaande artikel 145, met dien verstande dat ook het invullen van de opdracht en het profiel zoals bepaald in artikel 144 meegenomen wordt als erkenningsvoorwaarde onder artikel 145/§1, 1°. Dit werd *mutatis mutandis* ook gedaan bij artikel 143/1, zie memorie aldaar.

Met betrekking tot punt 2°, a), is het zo dat deze bepaling de huidige bepaling herneemt. Tussen de voorlaatste en de laatste zin wordt echter een nieuwe passage ingevoegd over de onafhankelijkheid van de lokale radio-omroeporganisaties ten opzichte van andere radio-omroeporganisaties en de ondernemingen die achter deze organisaties schuilgaan. Ter bevordering van de diversiteit van het radiolandschap en om de onafhankelijkheid van de lokale radio-omroeporganisaties te garanderen wordt aldus ervoor gezorgd dat cross-ownership tussen lokale radio-omroeporganisaties en/of de achterliggende vennootschappen verboden wordt. Daarnaast wordt ook cross-ownership tussen lokale radio-omroepen enerzijds en netwerkradio-omroeporganisaties en/of landelijke radio-omroeporganisaties anderzijds niet toegestaan.

Dit belet echter niet dat verschillende lokale radio-omroeporganisaties kunnen beroep doen op dezelfde reclameregie voor reclamewerving. Het blijft echter de individuele lokale radio-omroeporganisatie die als omroep verantwoordelijk is voor deze reclame en de naleving van de bepalingen inzake radioreclame zoals voorzien in artikel 85 tot en met 89 van het Mediadecreet.

Punt 2°, b), wordt gewijzigd in die zin dat conform de conceptnota een radio-omroeporganisatie in bepaalde gevallen wel zal toegelaten worden meer dan één omroepprogramma te brengen, waarbij deze omroepprogramma's niet identiek zullen mogen zijn, conform artikel 134/1. Dit zal verder uitgewerkt worden in de geëigende documenten, namelijk via de aanpassingen aan de bestaande uitvoeringsbesluiten.

Punt 2°, c), voorziet de verplichting voor de lokale radio's om programma's uit te zenden die aansluiten bij het profiel. Deze voorwaarde wordt ingeschreven als basis voor aanvullende kwalificatiecriteria op basis waarvan de Vlaamse Regering een erkenning verleent, zie artikel 146.

Punt 2°, d), herneemt de laatste zin van het eerste lid van punt 2°, c), van het huidige artikel 145, §1. *Mutatis mutandis* geldt voor wat de redactie bepalingen van de netwerkradio-omroeporganisaties betreft dit dus ook voor de lokale radio-omroeporganisaties.

Punt 2, e), herneemt de bepaling van het nieuwe artikel 143/2 en de daarbij horende memorie. Ook hier wordt de bestaande bepaling inzake de samenstelling van een dossier om een erkenning te verkrijgen vereenvoudigd door deze samenstelling te delegeren aan de Vlaamse Regering.

Paragraaf 2 betreffende de gemeenschapsradio's wordt geschrapt, zie de algemene toelichting van deze memorie.

Artikel 19

Wijziging van artikel 146 van het Mediadecreet

Dit artikel wijzigt de erkenningsvoorwaarden en de aanvullende kwalificatiecriteria, schrapt de samenwerkingsverbanden en wijzigt de notificaties en goedkeuringen bij wijzigingen in de feitelijke erkenningssituatie.

Paragraaf 1

Met betrekking tot de erkenningsvoorwaarden en de aanvullende kwalificatiecriteria wordt teruggerepen naar de formulering van artikel 143/2, §2, die zelf gebaseerd is op artikel 138, §2. Aldus zijn de formuleringen voor alle erkenningsvoorwaarden en aanvullende kwalificatiecriteria voor alle particuliere radio-omroeporganisaties die via FM uitzenden op elkaar afgestemd.

De aanvullende kwalificatiecriteria worden, gelet op de kleinschaligheid van lokale radio-omroeporganisaties, beperkt tot enkele basiscriteria, te weten de invulling van de opdracht (zoals bepaald in artikel 144 en uitgewerkt in artikel 146), het financiële plan en de zendinfrastructuur.

De eerste voorwaarde koppelt de erkenning aan de (kwalitatieve) invulling van de opdracht, de tweede wil waarborgen inbouwen waaruit de leefbaarheid van de radio-omroep blijkt en de derde wil nagaan of het zendcomfort optimaal wordt benut via een kwalitatieve zendinfrastructuur.

Paragraaf 2

Deze paragraaf schrapt in de vroegere bepaling de mogelijkheid tot het opzetten van samenwerkingsverbanden. Verder wordt het artikel ook herschreven in dezelfde zin waarin artikel 143/3 van het nieuwe Mediadecreet is opgemaakt: ten eerste dient een erkende lokale radio-omroeporganisatie zich te houden aan de erkenningsvoorwaarden, ten tweede moeten wijzigingen aan bepaalde aanvullende kwalificatiecriteria gemeld worden aan de VRM en ten derde moeten bepaalde wijzigingen aan de statuten en aandeelhoudersstructuur voorgelegd worden ter goedkeuring aan de Vlaamse Regering. Verwezen kan dan ook worden naar de memorie bij artikel 143/3.

Paragraaf 3 herneemt de bepaling van de vroegere paragraaf 2, mits een kleine aanpassing ten gevolge van taalkundig en logistiek advies.

Artikel 20

Wijziging van artikel 148 van het Mediadecreet

In artikel 148 van het Mediadecreet wordt de tweede paragraaf geschrapt. Net zoals hierboven het statuut van gemeenschapsradio afgeschaft werd voor lokale radio-omroeporganisaties die via FM uitzenden, wordt onder de categorie van andere radio-omroeporganisaties nu ook het statuut van gemeenschapsradio afgeschaft omdat het geen meerwaarde meer heeft.

Artikel 21

Wijziging van artikel 149 van het Mediadecreet

De categorie van netwerkradio-omroeporganisatie wordt toegevoegd in paragraaf 3: verwezen wordt naar de algemene uitgangspunten van dit ontwerp decreet en de memorie onder artikel 2 en 3.

Verder worden de paragrafen 4 en 5 van dit artikel opgeheven omdat het statuut van gemeenschapsradio binnen de categorie van andere radio-omroeporganisaties wordt opgeheven, zie de memorie bij het vorige artikel.

Artikel 22

Wijziging van artikel 186 van het Mediadecreet

De schrapping van dit onderdeel in het may-carryluik van de must-carrydiensten-verdelers is ingegeven vanuit de filosofie dat de beperking tot het verzorgingsgebied moet worden opgegeven om de digitalisering van de radio-ontvangst ook via andere netwerken dan etheromroepnetwerken te stimuleren.

Artikel 23

Wijziging van artikel 187 van het Mediadecreet

Dit artikel laat een may-carry toe voor de digitale radio-omroepprogramma's van de openbare omroep en voor de radio-omroepprogramma's van erkende of aangemelde radio-omroeporganisaties, zoals ook al toegestaan is in het may-carryaanbod van must-carrydienstenverdelers, zie bovenvermeld artikel en artikel 186, §3, 3°, van het Mediadecreet.

Artikel 24

Wijziging van artikel 193 van het Mediadecreet

Verwezen wordt naar de algemene uitgangspunten van dit ontwerp van decreet en de memorie onder artikel 2 en 3.

Artikel 25

Wijziging van artikel 228 van het Mediadecreet

Verwezen wordt naar de algemene uitgangspunten van dit ontwerp van decreet en de memorie onder artikel 2 en 3.

Artikel 26

Wijziging van artikel 241 van het Mediadecreet

Gelet op de stopzetting en afschaffing van de samenwerkingsverbanden wordt deze bepaling geschrapt.

Artikel 27

Wijziging van artikel 242 van het Mediadecreet

Met deze aanvulling worden de erkenningen en de zendvergunningen van de erkende landelijke radio-omroeporganisaties of de landelijke radio-omroeporganisaties van rechtswege verlengd tot 31 december 2021. Deze wijziging is gebaseerd op de conceptnota en wordt gemotiveerd op basis van volgende (cumulatieve) elementen.

Uitgaande van het belang van technologische innovatie, die tot een beter en meer gevarieerd aanbod voor de Vlaamse radioluisteraar leidt, blijkt uit de conceptnota en de bepalingen van dit ontwerp van decreet, in navolging van de andere Europese lidstaten, de ambitie om binnen afzienbare tijd tot een transitie te komen

van analoog luisteren (via FM) naar digitaal luisteren (via digitale etheromroepnetwerken, maar ook via internet- of kabelomroepnetwerken).

Artikel 133 van het Mediadecreet bepaalt in zijn nu voorgelegde gewijzigde vorm dat de analoge FM-transmissie op termijn wordt afgeschaft.

Hierbij is evenwel een transitieperiode – waarbij nog gelijktijdig wordt uitgezonden via zowel analoge FM als digitaal – onvermijdelijk, teneinde het luisterpubliek de nodige tijd te gunnen om over te schakelen naar digitaal.

Een (beperkte) verlenging van de erkenningen en zendvergunningen van de bestaande landelijke radio-omroeporganisaties dringt zich dan ook op, zij het voor een beperkte periode en gekoppeld aan de verplichting voor die landelijke radio-omroepen om met ingang van 1 september 2018 uit te zenden via digitale ether. De verplichte distributie via digitale etheromroepnetwerken en de roll-out van DAB+ voor alle marktpartijen maakt dat het radiolandschap versneld kan digitaliseren.

De tijdelijke verlenging dient een legitiem doel van algemeen belang: de overgangsmaatregel heeft als doel om een levend, kwalitatief en divers radiolandschap in stand te houden door het luisterpubliek mee te nemen in de digitale omschakeling, die onvermijdelijk is, en die reële opportuniteiten biedt voor de verbreding van het aanbod. Zodoende dient de overgangsmaatregel de fundamentele belangen die aan een kwalitatief radiolandschap ten grondslag liggen.

De bestaande landelijke FM-radio-omroepen kunnen het luisterpubliek mee overhalen om over te schakelen naar het nieuwe digitale platform. Zodoende wordt een goede luisterbasis gelegd voor het digitale aanbod.

Opnieuw verlengen van de FM-radio-erkenning voor negen jaar zou evenwel haaks staan op de doelstelling om te digitaliseren. Integendeel, de uitzendingen via FM zullen voor de landelijke radio-omroepen bovendien steeds minder belangrijk worden, wat dan weer een onzekerheid inhoudt naar rentabiliteit van de gedane investering in een (nieuwe) landelijke FM-radio-erkenning voor negen jaar.

Een volledige herziening van het radiolandschap, waarbij naast de invoering van de categorie van netwerkradio's, ook geopteerd zou worden voor nieuwe erkenningen van negen jaar voor (mogelijks) nieuwe landelijke radio's op de analoge FM-band, brengt disruptieve effecten met zich mee: als de FM-erkenningen voor de landelijke radio's aan een aantal nieuwe radio's zouden worden toegekend, dan houdt dit enerzijds een fundamentele opstartkost in FM voor deze omroepen in, gekoppeld aan jarenlange verlieslatende investeringen in het opbouwen van een luisterpubliek via de analoge FM-band, terwijl daar ook nog een nieuwe distributiekost via digitale etheromroepnetwerken vanaf 1 september 2018 bijkomt. De voorwaarde – in het streven naar digitalisering – dat ook nieuwe landelijk erkende omroepen digitaal zouden investeren is voor deze nieuwe spelers zelf risicovoller dan voor de bestaande en dus disproportioneel.

Opdat de uitrol van digitale radio een succes zou worden op korte termijn, is het net belangrijk om binnen die termijn ervoor te zorgen dat het radio luisteren via FM verschuift naar een digitaal radio luisteren. In die filosofie is het belangrijk dat luisteraars van de bestaande landelijke radio-omroepen hun vertrouwde omroepprogramma mee volgen naar de digitale distributie ervan. Het reeds bestaande en in de loop der jaren opgebouwde marktaandeel van de bestaande landelijke radio-omroepen vormt in die zin een hefboom om transitie naar digitale radio te versnellen of nog, de populariteit van de bestaande landelijke radionetwerken zal bijdragen tot de versnelde evolutie van digitaal radio luisteren. De maatregel is dan ook pertinent om het desbetreffende doel te bereiken, te weten de transitie van FM-

luisteren door de eindgebruiker naar digitaal luisteren door de eindgebruiker, en daarmee samenhangend het in stand houden van een kwalitatief radiolandschap.

De impact van de overgangsmaatregel op het algemeen belang is groot: het algemeen belang, de Vlaamse luisteraar, de adverteerders, de muzieksector en de radio-omroepen hebben veel te verliezen bij het mislukken van de digitale omslag.

Het verder laten uitzenden van de landelijke radio-omroepen via een beperkte verlenging van de FM-erkenningen weegt in die zin ook op tegen de potentieel negatieve financiële risico's van het opstarten van nieuwe erkende landelijke radio-omroepen die niet alleen CAPEX dienen te investeren in FM-uitzendingen en digitale uitzendingen, maar zich in de markt zullen moeten plaatsen met dure campagnes ter bekendmaking van deze nieuwe landelijke FM-uitzendingen. De belangenafweging die hierbij gemaakt dient te worden is of het streven naar het algemeen belang van een transitie naar digitale omroep opweegt tegen de potentiële impact van de maatregel op de nieuw geïnteresseerde spelers die vooralsnog zouden willen opstarten in FM.

Die potentiële impact is echter gering. De verlenging wordt zoals hierboven aangegeven beperkt in duur en is dus vooral als overgangsmaatregel bedoeld, ratio quo waarom deze bepaling ook opgenomen is in de overgangsmaatregelen van het decreet.

In andere bewoordingen komt dit er ook op neer dat de toegang van nieuwe spelers tot landelijke FM-erkenningen dus slechts voor een beperkte duur van vier jaar wordt uitgesteld, maar biedt de maatregel het voordeel een evaluatie te kunnen maken of het na deze vier jaar wel nog opportuun is of zal zijn om een landelijke FM-erkenning na te streven, rekening houdend met het alternatief van een potentiële erkenning als netwerkradio en/of de mogelijkheid om uit te zenden via digitale radio-omroepnetwerken.

De invoering van de nieuwe categorie netwerkradio-omroeporganisaties biedt bovendien een bijkomend antwoord en mogelijkheid op de veranderingen in een snel wijzigend medialandschap, waarbij deze netwerkradio-omroeporganisaties – zeker de generalistische – een nieuwe plaats zullen kunnen verwerven in een concurrentieel radiolandschap. Zoals ook hoger in deze memorie is aangegeven, vormen deze netwerkradio's een radiovorm die zich qua inhoud tussen de lokale en de landelijke bevindt, maar zich qua bereik via uitzendingen van digitale etheromroepnetwerken tot quasi gans de bevolking kan richten. Het uitzenden via beperktere analoge FM-frequenties maakt dan weer dat er lagere upfront CAPEX-investeringen moeten gebeuren voor de opstart van een netwerkradio in vergelijking met de opstartkosten van een landelijke radio.

De constructie van een netwerkradio laat met andere woorden toe dat een nieuwe speler zich op de ganse Vlaamse radiomarkt kan richten zonder de noodzaak om echt een statuut als landelijke te moeten bekomen met als voordelen het kunnen starten met minder upfrontkosten op FM maar desgevallend en op basis van eigen vrijwillige keuze toch landelijk te kunnen uitzenden via de digitale ether om op kortere termijn een groot marktaandeel te bereiken. Het risico voor de nieuwe speler is met andere woorden kleiner als hij zich in de markt zet als netwerkradio-omroeporganisatie dan als landelijke radio-omroeporganisatie, terwijl hij potentieel dezelfde digitale distributiemogelijkheden heeft als een landelijke.

Ook een louter digitale distributie kan zorgen voor een landelijke dekking zodat er nieuwe spelers kunnen ontstaan.

Uit de optelling van bovenvermelde elementen blijkt dat een beperkte verlenging van de erkenningen en zendvergunningen van de bestaande landelijke radio-om-

roepen (zowel de erkende als die van rechtswege), gekoppeld aan de verplichting om in te zetten op uitzenden in DAB+ zoals nu in het decreet wordt voorzien, een tijdelijke maatregel is die een legitiem doel nastreeft en die pertinent en proportioneel is in het licht van dat doel waarbij dus het gelijkheidsbeginsel is gerespecteerd.

Het is dan ook de meest aangewezen piste om de doelstellingen naar leefbaarheid van het radiolandschap enerzijds en transitie naar digitalisering van de radiodistributie anderzijds te verwezenlijken.

De beperking in duur van de verlenging van de erkenningen van de landelijke radio-omroeporganisaties en van het van rechtswege als landelijke te beschouwen samenwerkingsverband van regionale radio-omroeporganisaties (en aldus het de facto verdwijnen van het statuut van de regionale radio-omroeporganisaties) eind 2021, gekoppeld aan verdere digitale uitrol, zal sowieso moeten leiden tot een nieuw regelgevend kader in de toekomst.

Artikel 28

Wijziging van artikel 243 van het Mediadecreet

Deze wijziging beoogt de verduidelijking van dit artikel. De desbetreffende bepaling heeft immers betrekking op televisie-omroeporganisaties, gezien via het decreet van 4 maart 2005 voor bepaalde van deze televisie-omroeporganisaties de verplichting tot erkenning wijzigde naar een verplichting tot kennisgeving.

Artikel 29

Op basis van het advies van de Raad van State (voetnoot 10) wordt heel expliciet gesteld dat de delegatie aan de Vlaamse Regering nooit vroeger in werking kan treden dan op 1 september 2018.

In praktijk zal dit trouwens vermoedelijk nooit kunnen op die datum. Het digitaal beluisteren van radioprogramma's bedraagt in 2016 slechts enkele procenten en ligt dus nog zeer ver af van de minimumdrempel van 50%.

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Geert BOURGEOIS

De Vlaamse minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel,

Sven GATZ

VOORONTWERP VAN DECREET

Voorontwerp van decreet houdende wijziging van diverse bepalingen van het decreet van 27 maart 2009 betreffende radio-omroep en televisie, wat betreft de radio-omroeporganisaties

DE VLAAMSE REGERING,

Op voorstel van de Vlaamse minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel;

Na beraadslaging,

BESLUIT:

De Vlaamse minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel is ermee belast, in naam van de Vlaamse Regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt:

Artikel 1. Dit decreet regelt een gemeenschapsaangelegenheid.

Art. 2. In artikel 127 van het decreet van 27 maart 2009 betreffende radio-omroep en televisie wordt een punt 2°/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“2°/1 netwerkradio-omroeporganisaties;”.

Art. 3. In artikel 128, tweede lid, van hetzelfde decreet wordt een punt 2°/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“2°/1 netwerkradio-omroeporganisaties;”.

Art. 4. Artikel 131 van hetzelfde decreet wordt vervangen door wat volgt:

“Art. 131. Onder voorbehoud van de bepalingen van artikel 143/2 en 145 worden journaals van lineaire radiodiensten verzorgd door een eigen redactie onder leiding en verantwoordelijkheid van een hoofdredacteur en wordt de redactionele onafhankelijkheid gewaarborgd en in een redactiestatuut vastgelegd.”.

Art. 5. In deel III, titel III, hoofdstuk I, van hetzelfde decreet, gewijzigd bij decreet van 13 juli 2012, 25 april 2014 en 4 december 2015, wordt het opschrift van Afdeling II vervangen door wat volgt:

“Afdeling II. Transmissie via elektronische communicatienetwerken”.

Art. 6. In artikel 132, eerste en tweede lid, van hetzelfde decreet wordt tussen het woord “regionale” en de woorden “en lokale” de zinsnede “, netwerk-” ingevoegd.

In het tweede lid worden de woorden "of AM-" opgeheven.

Art. 7. Artikel 133 van hetzelfde decreet wordt vervangen door wat volgt:

"Art. 133. §1. Landelijke, regionale, netwerk- en lokale radio-omroeporganisaties zenden binnen het aan hen toegewezen zendgebied in FM uit. Hun omroepprogramma's kunnen worden doorgegeven via de kabelomroepnetwerken, via satellietomroepnetwerken of via het internet.

De landelijke en regionale radio-omroeporganisaties zijn verplicht uiterlijk op 1 september 2018 hun omroepprogramma's door te geven via digitale etheromroepnetwerken die bestemd zijn voor het aanbod van vrij te ontvangen radio-omroepprogramma's. De uitzending van de radio-omroepprogramma's van de landelijke radio-omroepprogramma's in FM zullen worden stopgezet. De Vlaamse Regering bepaalt de datum van die afschaffing van de FM-uitzendingen en de modaliteiten ervan na een sectorgedragen overleg.

De netwerk- en lokale radio-omroeporganisaties kunnen hun omroepprogramma's doorgeven via digitale etheromroepnetwerken die bestemd zijn voor het aanbod van vrij te ontvangen radio-omroeporganisaties. De Vlaamse Regering kan de netwerkradio's die niet op eigen initiatief overgaan tot dergelijke doorgifte, hiertoe verplichten en kan daarbij de datum van de doorgifte bepalen.

§2. De Vlaamse Regering stelt het FM-frequentieplan op, keurt het goed en bepaalt hoeveel landelijke, regionale, netwerk- en lokale radio-omroeporganisaties kunnen worden erkend. Op basis van die frequentieplannen verleent de Vlaamse Regering de erkenningen.

De Vlaamse Regulator voor de Media verleent de FM-zendvergunningen aan de erkende landelijke, regionale, netwerk- of lokale radio-omroeporganisaties.

De Vlaamse Regulator voor de Media kan de erkende landelijke, regionale, netwerk- en lokale radio-omroeporganisaties, met het oog op een optimalisering van het verzorgingsgebied, verplichten om hun FM-zendinstallatie te verplaatsen of om een gemeenschappelijke zendinstallatie te gebruiken."

Art. 8. Artikel 134 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 4 december 2015, wordt vervangen door wat volgt:

"Art. 134. De erkenningen voor landelijke, regionale, netwerk- en lokale radio-omroeporganisaties worden verleend voor negen jaar, met ingang van de datum die in het erkenningsbesluit is opgenomen.

Als de landelijke, regionale, netwerk- of lokale radio-omroeporganisatie één jaar na de datum van ingang van de erkenning nog niet uitzendt, kan de erkenning door de Vlaamse Regulator voor de Media ambtshalve worden ingetrokken. Bij definitieve stopzetting van de activiteiten van de landelijke, regionale, netwerk- of lokale radio-omroeporganisatie vervallen de erkenning en de zendvergunning van rechtswege. De Vlaamse Regering bepaalt daarover de nadere modaliteiten.

Met behoud van de toepassing van de andere bepalingen van dit decreet worden erkenningen als landelijke, regionale, netwerk- of lokale radio-omroep die verkregen zijn voor een frequentie die tijdens een lopende erkenningsperiode

vrijgekomen is, alleen toegekend voor de resterende duur van de initiële erkenningsperiode.”.

Art. 9. In hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het decreet van 4 december 2015, wordt een artikel 134/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 134/1. Het uitzenden van radioprogramma’s, ongeacht de duur of het tijdstip, door een landelijke, regionale, netwerk- of lokale radio-omroeporganisatie, die identiek zijn aan radioprogramma’s van de radio-omroep van de Vlaamse Gemeenschap of van andere landelijke, regionale, netwerk- en lokale radio-omroeporganisaties is verboden. Elke andere vorm van gestructureerde eenvormigheid in het programmabeleid is ook verboden.

In afwijking van het eerste lid kunnen landelijke, regionale, netwerk- of lokale radio-omroeporganisaties met de radio-omroep van de Vlaamse Gemeenschap of met andere landelijke, regionale, netwerk- of lokale radio-omroeporganisaties samenwerken om eenmalige grote acties op te zetten, zoals caritatieve acties, of bij uitzonderlijke evenementen of belangrijke gebeurtenissen. Het uitzenden van identieke radioprogramma’s en gestructureerde eenvormigheid in het programmabeleid zijn dan toegestaan.

Met behoud van het eerste lid is het de landelijke, regionale en netwerk-radio-omroeporganisaties toegestaan in hetzelfde omroepprogramma ontkoppelde radioreclame te brengen.”.

Art. 10. Artikel 135 van hetzelfde decreet wordt vervangen door wat volgt:

“Art. 135. De zendinstallaties van de landelijke, regionale, netwerk- en lokale radio-omroeporganisaties liggen in het Nederlandse taalgebied of in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad en in het verzorgingsgebied van de landelijke, regionale, netwerk- en lokale radio-omroeporganisatie. De verplaatsing van de zendinstallaties is toegestaan als die inpasbaar is in het frequentieplan en nadat de aanpassing van de zendvergunning is goedgekeurd door de Vlaamse Regulator voor de Media.

De landelijke, regionale, netwerk- en lokale radio-omroeporganisaties gebruiken een technische uitrusting die conform de wettelijke en decretale voorschriften is, en ze houden zich aan de bepalingen van de zendvergunning. Ze aanvaarden het onderzoek naar de werking ter plaatse door de aangestelde ambtenaren.”.

Art. 11. Artikel 136 van hetzelfde decreet wordt vervangen door wat volgt:

“Art. 136. De Vlaamse Regering bepaalt de procedure voor de indiening van de erkenningsaanvragen en de termijnen voor het onderzoek en de afhandeling van het dossier. De Vlaamse Regering kan een door de kandidaten te betalen inschrijvingsgeld en een vergoeding voor het behoud van de erkenning en de zendvergunning, met inbegrip van de te verstrekken financiële waarborg, bepalen.”.

Art. 12. In artikel 137 van hetzelfde decreet worden het tweede en het derde lid opgeheven.

Art. 13. In deel III, titel III, hoofdstuk I, afdeling II, van hetzelfde decreet, gewijzigd bij decreet van 13 juli 2012, 25 april 2014 en 4 december 2015, wordt een onderafdeling III/1 ingevoegd, die luidt als volgt:

“Onderafdeling III/1. Netwerkradio-omroeporganisaties”.

Art. 14. In hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het decreet van 4 december 2015, wordt in onderafdeling III/1, ingevoegd bij artikel 12, een artikel 143/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 143/1. De netwerkradio-omroeporganisaties hebben tot taak binnen het aan hen toegewezen verzorgingsgebied een programma-aanbod te brengen dat is opgebouwd uit luistertijd rond een van de volgende thema’s, profielen of genres:

- 1° een generalistisch profiel of muziekgenre, met inbegrip van het brengen van journaals en informatie;
- 2° een Nederlandstalig en Vlaams profiel of muziekgenre;
- 3° andere profielen of muziekgenres.

De Vlaamse Regering erkent ten minste één netwerkradio-omroeporganisatie waarvan het programma-aanbod is opgebouwd rond een Nederlandstalig en Vlaams profiel of muziekgenre.”.

Art. 15. In hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het decreet van 4 december 2015, wordt in dezelfde onderafdeling III/1 een artikel 143/2 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 143/2. §1. Om erkend te worden en te blijven, moeten de netwerkradio-omroeporganisaties voldoen aan al de volgende voorwaarden:

- 1° de voorwaarden, vermeld in artikel 129, 130, 131, 135 en 143/1;
- 2° de volgende basisvoorwaarden:
 - a) de netwerkradio-omroeporganisaties worden opgericht in de vorm van een rechtspersoon. Het maatschappelijke doel van de rechtspersoon bestaat hoofdzakelijk in het verzorgen van radioprogramma’s in het toegekende verzorgingsgebied. De netwerkradio-omroeporganisaties kunnen alle activiteiten verrichten die rechtstreeks of onrechtstreeks bijdragen tot de verwezenlijking van hun maatschappelijke doel als die activiteiten samenvallen of verband houden met de omroepactiviteiten. De leden van de raad van bestuur bekleden geen politiek mandaat en zijn geen beheerder of bestuurder van de openbare omroeporganisatie of een andere rechtspersoon die een landelijke, regionale, netwerk- of lokale radio-omroeporganisatie beheert. Rechtstreekse of onrechtstreekse bindingen tussen netwerkradio-omroeporganisaties leiden er niet toe dat een onderneming of rechtspersoon zeggenschap uitoefent over meer dan twee netwerkradio-omroeporganisaties. Rechtstreekse of onrechtstreekse bindingen tussen netwerkradio-omroeporganisaties en landelijke radio-omroeporganisaties leiden er niet toe dat een onderneming of rechtspersoon zeggenschap uitoefent over meer dan één netwerkradio-omroeporganisatie en één landelijke radio-omroeporganisatie;
 - b) de netwerkradio-omroeporganisatie, vermeld in artikel 143/1, eerste lid, 1°, zendt minstens vier journaals per dag uit die een verscheidenheid aan onderwerpen bevatten;
 - c) de netwerkradio-omroeporganisatie, vermeld in artikel 143/1, eerste lid, 2° zendt een aanzienlijk deel van het aanbod uit via de invulling van het Vlaamse of Nederlandstalige programma-aanbod. De Vlaamse Regering bepaalt dit deel. De netwerkradio-omroeporganisatie, vermeld in artikel 143/1, eerste lid, 3°, zendt een aanzienlijk deel van het aanbod uit via de

- d) invulling van het specifieke gekozen profiel of muziekgenre. Een deel van dit muziekaanbod bestaat uit Vlaamse muziekproducties; in afwijking van artikel 131 kunnen netwerkradio-omroeporganisaties als vermeld in artikel 143/1, eerste lid, 2° en 3°, die journaals brengen, samenwerken met andere redacties als daarbij de onafhankelijkheid van de berichtgeving niet in het gedrang komt en de redactie waarmee wordt samengewerkt, ook voldoet aan de voorwaarden, vermeld in artikel 131;
- e) de netwerkradio-omroeporganisaties delen de nodige informatie mee bij de aanvraag tot erkenning. De Vlaamse Regering bepaalt de inhoud en modaliteiten met betrekking tot die informatie.

§2. De Vlaamse Regering legt aanvullende kwalificatiecriteria voor erkenning op en kent aan elk van die criteria een weging toe.

De aanvullende kwalificatiecriteria, vermeld in het eerste lid, hebben betrekking op:

- 1° de concrete invulling van het programma-aanbod en het zendschema;
- 2° de media-ervaring;
- 3° het financiële plan;
- 4° het businessplan;
- 5° de technische (zend)infrastructuur;
- 6° voor de netwerkradio-omroeporganisatie, vermeld in artikel 143/1, eerste lid, 1°, de invulling van de voorwaarde, vermeld in artikel 143/2, §1, 2°, b);
- 7° voor de netwerkradio-omroeporganisaties, vermeld in artikel 143/1, eerste lid, 2° en 3°, de invulling van de voorwaarden, vermeld in artikel 143/2, §1, 2°, c).".

Art. 16. In hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het decreet van 4 december 2015, wordt in dezelfde onderafdeling III/1 een artikel 143/3 ingevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. 143/3. §1. De netwerkradio-omroeporganisaties houden zich, nadat ze een erkenning hebben gekregen, voor de volledige duur van de erkenning aan de basisvoorwaarden vermeld in artikel 143/2, §1 in overeenstemming waarmee de Vlaamse Regering de erkenning heeft uitgereikt.

§2. De netwerkradio-omroeporganisaties die, nadat ze de erkenning hebben verkregen, wijzigingen willen aanbrengen in de gegevens, vermeld in de door hen ingediende offerte, waardoor wordt afgeweken van de aanvullende kwalificatiecriteria, vermeld in artikel 143/2, §2, 1°, 3°, 4° en 5° brengen de Vlaamse Regulator voor de Media daarvan op de hoogte. De kennisgeving wordt conform artikel 219 gedaan.

In afwijking van §1 en §2, lid 1 worden wijzigingen die betrekking hebben op de statuten of op de aandeelhoudersstructuur, aan de Vlaamse Regering ter goedkeuring voorgelegd. Bij de beoordeling van de wijzigingen houdt de Vlaamse Regering rekening met het in stand houden van het pluralisme en de diversiteit in het radiolandschap."

Art. 17. Artikel 144 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 13 juli 2012 en 25 april 2014, wordt vervangen door wat volgt:

"Art. 144. De lokale radio-omroeporganisaties hebben tot taak een verscheidenheid van programma's te brengen met de bedoeling binnen het verzorgingsgebied een verbindende factor te zijn onder de bevolking of de

doelgroep op basis van een specifiek profiel, een thematische invulling van het programma-aanbod of een specifiek doelgroepengericht programma-aanbod. Ze zenden uit voor een regio, een stad, een deel van een stad, een gemeente, een beperkt aantal aaneensluitende gemeenten of een welbepaalde doelgroep en brengen informatie over het toegewezen verzorgingsgebied.

Met behoud van de andere bepalingen van dit decreet wijst de Vlaamse Regering een lokale radio-omroeporganisatie aan die in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad specifiek gericht is op de Nederlandstalige Brusselaars en nauw samenwerkt met de regionale televisieomroeporganisatie voor het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad. De Vlaamse Regering stelt die radio-omroeporganisatie de frequentie of frequenties ter beschikking die ze nodig heeft.

Art. 18. Artikel 145 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 13 juli 2012 en 25 april 2014, wordt vervangen door wat volgt:

“Art. 145. Om erkend te worden en te blijven, moeten de lokale radio-omroeporganisaties voldoen aan al de volgende voorwaarden:

- 1° de voorwaarden, vermeld in artikel 129, 130, 131, 135 en 144;
- 2° de volgende basisvoorwaarden:
 - a) de lokale radio-omroeporganisaties worden opgericht in de vorm van een rechtspersoon. Het maatschappelijke doel van de rechtspersoon bestaat hoofdzakelijk in het verzorgen van radioprogramma's in het toegekende verzorgingsgebied. De lokale radio-omroeporganisaties kunnen alle activiteiten verrichten die rechtstreeks of onrechtstreeks aansluiten bij de verwezenlijking van hun maatschappelijke doel. Rechtstreekse of onrechtstreekse bindingen tussen lokale radio-omroeporganisaties zijn niet toegestaan en leiden er evenmin toe dat een onderneming of rechtspersoon zeggenschap uitoefent over meer dan één radio-omroeporganisatie. Rechtstreekse of onrechtstreekse bindingen tussen lokale radio-omroeporganisatie enerzijds en anderzijds een of meer landelijke, regionale of netwerkradio-omroeporganisaties zijn evenmin toegestaan en leiden er evenmin toe dat een onderneming of rechtspersoon zeggenschap uitoefent over die radio-omroeporganisaties. Een rechtspersoon die een lokale radio-omroeporganisatie voor lokaliteit Brussel exploiteert, kan ook de regionale televisieomroeporganisatie exploiteren die als verzorgingsgebied het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad heeft;
 - b) de rechtspersoon, vermeld in punt a), verzorgt niet meer dan twee radio-omroepprogramma's;
 - c) de lokale radio-omroeporganisaties, vermeld in artikel 144, zenden een aanzienlijk deel van het aanbod uit met een specifiek muziekprofiel, een thematische invulling van het programma-aanbod of een specifiek doelgroepengericht programma-aanbod;
 - d) in afwijking van artikel 131 kunnen lokale radio-omroeporganisaties die journaals brengen, samenwerken met andere redacties als daarbij de onafhankelijkheid van de berichtgeving niet in het gedrang komt en de redactie waarmee wordt samengewerkt, ook voldoet aan de voorwaarden, vermeld in artikel 131;
 - e) de lokale radio-omroeporganisaties delen de nodige informatie mee bij de aanvraag tot erkenning. De Vlaamse Regering bepaalt de inhoud en modaliteiten met betrekking tot deze informatie.

Art. 19. Artikel 146 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 25 april 2014, wordt vervangen door wat volgt:

"Art. 146. §1. De Vlaamse Regering legt aanvullende kwalificatiecriteria voor erkenning op en kent aan elk van die criteria een weging toe.

De aanvullende kwalificatiecriteria, vermeld in het eerste lid, hebben betrekking op:

- 1° de concrete invulling van het programma-aanbod en het zendschema, in het bijzonder de invulling van de opdracht, vermeld in artikel 144 en 145, §1, 2°, c);
- 2° het financiële plan;
- 3° de technische (zend)infrastructuur.

§2. De lokale radio-omroeporganisaties houden zich, nadat ze een erkenning hebben gekregen, voor de volledige duur van de erkenning aan de basisvoorwaarden, vermeld in artikel 145, in overeenstemming waarmee de Vlaamse Regering de erkenning heeft uitgereikt.

De lokale radio-omroeporganisaties die, nadat ze de erkenning hebben verkregen, wijzigingen willen aanbrengen in de gegevens, vermeld in de door hen ingediende offerte, waardoor wordt afgeweken van de aanvullende kwalificatiecriteria, vermeld in artikel 146, §1 brengen de Vlaamse Regulator voor de Media daarvan op de hoogte. Die kennisgeving wordt conform artikel 219 gedaan.

In afwijking van lid 1 en lid 2 worden wijzigingen die betrekking hebben op de statuten of de aandeelhoudersstructuur, aan de Vlaamse Regering ter goedkeuring voorgelegd. Bij de beoordeling van de wijzigingen houdt de Vlaamse Regering rekening met het in stand houden van het pluralisme en de diversiteit in het radiolandschap.

Art. 20. In artikel 148 van hetzelfde decreet wordt paragraaf 2 opgeheven.

Art. 21. In artikel 149, §3, van hetzelfde decreet wordt tussen het woord "regionale" en de woorden "en lokale" de zinsnede ", netwerk-" ingevoegd.

In hetzelfde artikel worden paragraaf 4 en paragraaf 5 opgeheven.

Art. 22. In artikel 186, §3, 3°, van hetzelfde decreet wordt de zinsnede ", waarbij voor de erkende radio-omroeporganisaties de bepalingen van de zendvergunningen, in casu het verzorgingsgebied voor landelijke, lokale en regionale radio-omroeporganisaties, worden gerespecteerd" opgeheven.

Art. 23. Aan artikel 187, eerste lid, van hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 13 juli 2012 en 21 februari 2014, wordt een punt 7° toegevoegd, dat luidt als volgt:

"7° radio-omroepprogramma's van de erkende of aangemelde radio-omroeporganisaties."

Art. 24. In artikel 193, §3, tweede lid, van hetzelfde decreet wordt tussen het woord "regionale" en de woorden "of lokale" de zinsnede ", netwerk-" ingevoegd.

Art. 25. In artikel 228, tweede lid, van hetzelfde decreet wordt tussen het woord "regionale" en de woorden "of lokale" de zinsnede ", netwerk-" ingevoegd.

Art. 26. Artikel 241 van hetzelfde decreet wordt opgeheven.

Art. 27. Aan artikel 242 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 4 december 2015, wordt een derde lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

“Met ingang van 1 januari 2018 en in afwijking van het tweede lid vervallen de erkenningen en zendvergunningen van de landelijke radio-omroeporganisaties en van de landelijke radio-omroeporganisatie van rechtswege, vermeld in artikel 143, tweede lid, op 31 december 2021.”.

Art. 28. In artikel 243 van hetzelfde decreet wordt het woord “Omroeporganisaties” vervangen door het woord “Televisieomroeporganisaties”.

Brussel, ... (datum).

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Geert BOURGEOIS

De Vlaamse minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel,

Sven GATZ

ADVIES VAN DE STRATEGISCHE ADVIESRAAD VOOR
CULTUUR, JEUGD, SPORT EN MEDIA

SARCStrategische Adviesraad voor
Cultuur, Jeugd, Sport en Media**Advies****Sectorraad Media****15 september 2016**

Advies bij het voorontwerp van decreet tot wijziging van het mediadecreet, wat betreft de radio-omroeporganisaties

De SARC-Sectorraad Media wordt per brief van 22 juli 2016 om advies gevraagd bij het voorontwerp van decreet houdende wijziging van diverse bepalingen van het decreet van 27 maart 2009 betreffende radio-omroep en televisie (hierna mediadecreet), wat betreft radio-omroeporganisaties. De Sectorraad Media bespreekt het voorontwerp van decreet op zijn vergadering van 25 augustus 2016 en brengt volgend advies uit.

Situering

Naar aanleiding van de studie uit 2013, 'Behoeft- en marktanalyse van het Vlaamse radiolandschap', uitgevoerd door KPMG, vroeg toenmalig minister van media Ingrid Lieten advies aan de SARC-Sectorraad Media. De Sectorraad Media bracht op 10 juni 2014 het advies 'Naar een nieuw Vlaams radiolandschap in 2016'¹ uit.

Op 13 mei 2016 hechtte de Vlaamse Regering haar goedkeuring aan de conceptnota 'Naar een duurzaam en toekomstgericht radiolandschap' van de Vlaamse minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel Sven Gatz (hierna: 'conceptnota'). De Sectorraad Media bracht daarover advies² uit op 14 juni 2016. Het advies werd toegelicht door de voorzitter van de Sectorraad, Simon Delaere, in een hoorzitting³ in de Commissie Cultuur, Jeugd, Sport en Media van het Vlaams Parlement op 15 juni 2016.

Deze conceptnota wordt nu vertaald naar een regelgevend kader, met name in een eerste stap via een herziening van het mediadecreet. Later, in een tweede fase, zal via een aanpassing van de uitvoeringsbesluiten met betrekking tot radio een tweede stap gezet worden in de vertaling van het beleidskader naar het juridisch kader. In een derde fase worden dan de nodige erkenningen toegekend.

¹ Sectorraad Media, 'Naar een nieuw Vlaams radiolandschap in 2016', 10 juni 2014.

http://www.cjsm.vlaanderen.be/raadcsjm/SR_media/adviezen/20140610-advies-radiolandschap.pdf.

² Sectorraad Media, 'Advies bij de Conceptnota 'Naar een duurzaam en toekomstgericht radiolandschap'', 14 juni 2016 http://www.cjsm.vlaanderen.be/raadcsjm/SR_media/adviezen/20160614-MED-advies-conceptnota-radiolandschap.pdf.

³ Zie verslag: <https://www.vlaamsparlement.be/commissies/commissievergaderingen/1066155>.

Advies

1. Rechtlĳnige vertaling van de conceptnota

De voorgestelde wijzigingen liggen in lijn met de in de conceptnota beschreven keuzes en plannen. De Sectorraad Media is daarmee tevreden: enerzijds wordt er economische zekerheid geboden en is er aandacht voor professionaliteit en optimalisatie in de FM-band, en anderzijds wordt er ingezet op een digitale toekomst. Dit is de enige echte weg naar een divers radiolandschap en zorgt voor aansluiting bij Europese ontwikkelingen.

De grotere principes die de Sectorraad Media in zijn eerdere adviezen naar voor schoof, lijken in de conceptnota en dus ook in de uitwerking ervan in dit regelgevend kader, grotendeels gevolgd. De door de sectorraad geponeerde doelstellingen zijn:

- een divers en kwalitatief hoogstaand aanbod bewerkstelligen
- een economisch duurzaam landschap creëren
- een toekomstgericht frequentiebeleid voeren
- door samenwerking innoveren

De vertegenwoordiger van SBS Belgium in de Sectorraad wenst wel specifiek voorbehoud te maken ten aanzien van de verlenging van de erkenningen en zendvergunningen van landelijke radio-omroepen tot 2021 (art. 27).

2. Positieve punten die nog niet eerder waren uitgewerkt

2.1 De samenwerkingsverbanden verdwijnen en een nieuwe categorie van netwerkradio-omroeporganisaties wordt opgericht.

De netwerkomroeporganisaties zullen moeten voldoen aan een aantal criteria van o.a. professionaliteit en zakelijke gezondheid. Met name de ‘generalistische’ netwerkomroepen zouden zo in een positie zijn om te concurreren met de landelijke omroeporganisaties.

Dit zou als effect moeten hebben dat het aanbod van radio’s met een brede dekking verhoogt, wat ook tot meer diversiteit van het radiolandschap moet leiden. De Sectorraad Media is daarom tevreden met deze stap.

Een mogelijk aandachtspunt bij artikel 14 is dat als het de bedoeling is dat de Vlaamse regering de ‘andere profielen’ nog op voorhand bepaalt in een uitvoeringsbesluit, er dan best een delegatiebevoegdheid voorzien kan worden.

2.2 Erkenning of zendvergunning kan niet langer ‘verhandeld’ worden.

Met de wijzigingen aan artikel 134 van het mediadecreet wordt bepaald dat de erkenning en zendvergunning van rechtswege vervalt indien een radio-omroep de activiteiten stopzet of ophoudt te bestaan.

De Sectorraad Media is het hier mee eens. Een erkenning moet worden uitgereikt op basis van een ingediend dossier. Bij een overname van frequenties door een andere speler bestond er in het verleden echter geen garantie dat deze nieuwe speler de voorwaarden bleef naleven waarop het oorspronkelijke dossier werd erkend. Door de erkenning en zendvergunning te laten vervallen bij stopzetting van de activiteiten, wordt dat probleem vermeden.

2.3 Er worden limieten gesteld aan cross-ownership.

Omwille van de pluriformiteit en diversiteit in het radiolandschap en om de onafhankelijkheid van de lokale radio-omroeporganisaties te garanderen worden beperkingen opgelegd aan cross-ownership tussen de exploitanten en achterliggende vennootschappen van radio-omroeporganisaties. Dit gebeurt in het nieuwe artikel 143/2 voor wat betreft netwerkradio-omroeporganisaties en door wijzigingen in artikel 145 voor wat betreft lokale radio-omroeporganisaties

Een vennootschap mag maximaal twee netwerkradio-omroeporganisaties in portefeuille hebben. Een cross-ownership is ook toegelaten tussen één landelijke radio-omroeporganisatie en één netwerkradio-omroeporganisatie. Cross-ownership tussen lokale radio-omroeporganisaties en/of de achterliggende vennootschappen wordt verboden. Daarnaast wordt ook cross-ownership tussen lokale radio-omroepen enerzijds en netwerkradio-omroeporganisaties en/of landelijke radio-omroeporganisaties anderzijds niet toegestaan.

De Sectorraad Media adviseert positief over deze concrete invulling van de eigendomsbeperkingen. De Sectorraad vraagt wel aandacht voor leefbaarheid van de radiosector en herhaalt zijn opmerking uit het advies van 14 juni 2016 dat mediapluralisme door veel meer factoren dan enkel eigendomsstructuren bepaald wordt, en dat een concentratiebeweging van eigendom daarom ook niet noodzakelijk tot minder diversiteit leidt.

3. Vraag om verduidelijking bij een aantal concepten of voorstellen

3.1 Digitalisering van het gehele landschap

Het is goed dat de Vlaamse overheid met een aantal van de wijzigingen, met name aan het artikel 133, inzet op een toekomstgerichte, op innovatie en verbreding gerichte aanpak, die steunt op de digitalisering van het Vlaamse radiolandschap. De minister maakt een duidelijke keuze voor DAB+ en zet concrete stappen in die richting. Dit is toe te juichen.

Om de digitalisering volledig te realiseren zouden evenwel best ook de lokale radio's gestimuleerd worden om de overstap te maken, evenals de nieuwe categorie van de netwerkradio-omroepen. Vanuit de sector komen signalen dat de lokale radio's wel degelijk vragende partij zijn voor digitalisering. De voordelen verbonden aan digitaal uitzenden en luisteren, gelden ook voor de lokale en netwerkradio-omroepen.

Tegelijk moeten de gebruikers inderdaad wel warm gemaakt worden voor digitaal luisteren. Er zal nog worden overlegd over een concrete afschakeldatum, maar die zal ten laatste 2 jaar nadat er 50% luisterduur via digitale radio werd gerealiseerd, vallen. Als echter op dat moment voornamelijk enkel de landelijke radio-omroepen op DAB+ te beluisteren zijn, is een analoge switch off voor alle mogelijke radio-omroepen op dat moment de facto een achteruitgang. Een volledige transitie van analoog naar digitaal vraagt engagement van de hele sector, van de luisteraars, van belendende sectoren als auto(radio)fabrikanten etc. Het is daarom nodig dat iedereen zo veel als mogelijk gestimuleerd wordt om mee over te schakelen naar uitzendingen in DAB+.

De Sectorraad Media herhaalt in dit verband zijn vraag uit het advies van 14 juni 2016 om ook te onderzoeken of het nuttig is om het ongebruikte DVB-T-kanaal 10 om te vormen tot DAB+-frequentieblokken en een deel hiervan te gebruiken voor lokale radio's. Het voordeel zou zijn dat de switch-off dan compleet is, de lokale radio's een incentive hebben om mee te vernieuwen, en iedereen gelijke kansen heeft tot deelname aan het digitale radiolandschap.

Eveneens wijst de Sectorraad er nogmaals op dat de Vlaamse Regering bij een analoge switch-off zou moeten nadenken over de invoering van kwalitatieve erkenningscriteria voor zenders die van digitale frequenties gebruik maken. Dit is vandaag het geval voor analoge maar niet voor digitale radiostations, terwijl ook in de nieuwe context het beschikbare spectrum niet onbeperkt zal zijn, en dus moet worden gestreefd naar leefbare en kwaliteitsvolle radio's.

3.2 Leefbaarheid van lokale radio-omroeporganisaties

Op het eerste gezicht lijkt het erop dat lokale radio opgewaardeerd wordt. De vroegere samenwerkingsverbanden worden afgeschaft ten voordele van een nieuwe categorie van netwerkradio-omroepen. Dit leidt ertoe dat lokale radio's enkel nog onafhankelijke radio's kunnen zijn, met een groter zendbereik dan voorheen. De Sectorraad begrijpt daarbij dat de aanvullende kwalificatiecriteria voor lokale radio-omroeporganisaties, gezien hun kleinschaligheid, beperkt worden gehouden, maar vraagt zich wel af of deze keuze zal leiden tot een leefbaar lokaal radiolandschap met werkelijke financiële en/of inhoudelijke meerwaarde.

Ook het feit dat lokale radio's echter niet mee in het digitale bad worden getrokken (zie 2.1) roept vragen op w.b. de leefbaarheid van die zenders wanneer ooit de analoge switch off er komt. Deze onafhankelijke lokale radio's worden nu immers gevraagd investeringen te doen en een band met een lokaal publiek op te bouwen. Maar na verloop van tijd is het de bedoeling dat dit publiek overschakelt op een andere manier van luisteren, en op dat moment dreigen de inspanningen van de lokale radio's verloren te gaan.

Ten slotte is er vandaag nog geen zicht op de frequentiepakketten, analoog noch digitaal. De Sectorraad vraagt hierover snel duidelijkheid.

3.3 Dominante positie van de etheromroepnetwerken

De landelijke en regionale radio-omroeporganisaties worden via de nieuwe tekst (art. 133) met ingang van 1 september 2018 verplicht om uit te zenden via digitale etheromroepnetwerken. Van de landelijke en regionale radio-omroeporganisaties (en later mogelijk ook van de radio-omroepnetwerken en de lokale radio's) wordt dan ook verwacht dat zij een overeenkomst afsluiten met een aanbieder van etheromroepnetwerken voor deze distributie. Concreet gaat het over Norkring Belgium, dat vandaag over voldoende capaciteit beschikt om de omroepprogramma's van de landelijke en regionale omroepen uit te zenden. Alternatief kunnen deze radio-omroepen mogelijk ook bij de VRT frequenties bekomen voor de uitzendingen via de digitale ether en op een netwerkoperator beroep doen voor de fysieke transmissie van deze frequenties.

Aangezien Norkring een zeer significante marktpositie heeft op het gebied van etheromroepdistributie, en dit gecombineerd met een verplichting voor de landelijke radio-omroepen om in digitale distributie te investeren, rijst de vraag of dergelijke positie geen negatieve impact kan hebben op de onderhandelingspositie van de omroepen, en dus op toegang tegen rechtvaardige en non-discriminatorische voorwaarden. De Sectorraad vraagt dat de Regering deze situatie opvolgt en waar nodig bijstuurt volgens de krijtlijnen van het geldende Europese concurrentierecht.

3.4 Concreet maken van het aandeel Vlaamse producties

De nieuwe artikels 143/1 en 143/2 richten de netwerkradio-omroeporganisaties op. Netwerkradio's richten zich tot een bepaalde doelgroep via een bepaald muziekgenre of een bepaald thema. Het profiel of muziekgenre kan generalistisch zijn, Vlaams/Nederlandstalig of een eigen specifiek gedefinieerd en gekozen profiel.

Het Nederlandstalig en Vlaams profiel of muziekgenre slaat op een concept waarbij aandacht moet zijn voor Vlaamse en Nederlandstalige muziekgenres en muziekprofiel of programma's rond deze thema's. Concreet moet dergelijke zender een *“aanzienlijk deel van het aanbod uit(zenden) via de invulling van het Vlaamse of Nederlandstalige programma-aanbod”*. Ten minste één van de netwerkradio-omroepen met dit profiel zal door worden erkend (art. 143/1). Ook van de omroepen met een ander profiel wordt gevraagd *“een deel”* van het muziekaanbod in te vullen met Vlaamse muziekproducties (art. 143/2).

Voor wat betreft de Nederlandstalige/Vlaamse profielzender, zal de Vlaamse Regering via besluit concreet invulling geven aan deze vereiste; voor de andere profielen wordt dergelijk besluit niet in het vooruitzicht gesteld.

De Sectorraad Media meent dat een dergelijke bepaling de Vlaamse muzieksector kan helpen ondersteunen, maar vraagt meer duidelijkheid over de vage en onduidelijke termen *“een aanzienlijk deel”* en *“een deel”*, vooral waar deze niet via een besluit zullen worden gespecificeerd.

3.5 'Gestructureerde eenvormigheid in het programmabeleid' verduidelijken

Het nieuwe artikel 134/1 over de samenwerkingsverbanden bevat een verbod op 'gestructureerde eenvormigheid in het programmabeleid'. De Memorie van Toelichting stelt in dit verband dat *‘naast het uitzenden van identieke programma's op identieke momenten of op verschillende momenten (eerste zin van lid 1), dit bijvoorbeeld en onder meer te maken heeft met het uitzenden van programma's die in opbouw en programmering van gesproken woord en/of muziek inhoudelijk zeer gelijkend of quasi identiek zijn.’*

Voor de Sectorraad is dergelijke bewoording voor veel interpretaties vatbaar. Zo zou een bepaalde opbouw en programmering kunnen slaan op het op meerdere zenders voorkomen van bepaalde formats zoals wedstrijden en hitparades.

3.6 Relevantie van 'regionale radio-omroeporganisaties'

Het voorontwerp van decreet voorziet in de bestendiging van de categorie 'regionale radio-omroeporganisaties' (Onderafdeling III). Art. 143 stelt bovendien nog steeds dat een samenwerkingsverband tussen alle regionale radio-omroeporganisaties en opgericht is in de vorm van een rechtspersoon van rechtswege een landelijke radio-omroeporganisatie is.

De Sectorraad vraagt zich evenwel af waarom deze categorie nog langer behouden moet blijven. Aangezien een terugkeer naar de regionale zenders vanuit het oogpunt van economische leefbaarheid van het radiolandschap niet de bedoeling lijkt, is het verdere nut van deze categorie onduidelijk.

Samengevat

De voorgestelde wijzigingen liggen in lijn met de in de conceptnota beschreven keuzes en plannen. De Sectorraad Media is daarmee tevreden.

In het bijzonder vindt de Sectorraad het positief dat

- de samenwerkingsverbanden verdwijnen en er netwerkradio-omroeporganisaties worden opgericht;
- erkenning of zendvergunning niet langer kunnen ‘verhandeld’ worden;
- er limieten worden gestel aan cross-ownership.

De Sectorraad Media heeft daarnaast enkele vragen bij bepaalde concepten of voorstellen.

- De Sectorraad Media stipt aan dat ook lokale en netwerkradio-omroepen best gestimuleerd worden over te schakelen naar DAB+, om een volledige FM switch-off te kunnen realiseren.
- De Sectorraad vraagt zich af of in de praktijk de leefbaarheid van de lokale radio-omroeporganisaties verzekerd is, met financiële/inhoudelijke meerwaarde.
- De Sectorraad vraagt opvolging van de dominante positie van de etheromroepdistributie.
- De Sectorraad stelt de relevantie van het behouden van de categorie van regionale omroepen in vraag.
- De Sectorraad Media vraagt meer duidelijkheid over vage en onduidelijke termen:
 - o “een aanzienlijk deel” en “een deel” wat betreft de Nederlandstalige / Vlaamse producties
 - o “gestructureerde eenvormigheid in het programmabeleid”.

Namens de Sectorraad Media,

Simon Delaere, voorzitter
Valerie Verdoodt, ondervoorzitter
Hanne Schuermans, secretaris

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE

RAAD VAN STATE

afdeling Wetgeving

advies 60.142/3
van 20 oktober 2016

over

een voorontwerp van decreet van de Vlaamse Gemeenschap
‘houdende wijziging van diverse bepalingen van het decreet van
27 maart 2009 betreffende radio-omroep en televisie, wat betreft
de radio-omroeporganisaties’

Op 20 september 2016 is de Raad van State, afdeling Wetgeving, door de Vlaamse minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel verzocht binnen een termijn van dertig dagen een advies te verstrekken over een voorontwerp van decreet van de Vlaamse Gemeenschap ‘houdende wijziging van diverse bepalingen van het decreet van 27 maart 2009 betreffende radio-omroep en televisie, wat betreft de radio-omroeporganisaties’.

Het voorontwerp is door de derde kamer onderzocht op 11 oktober 2016. De kamer was samengesteld uit Jo BAERT, kamervoorzitter, Jan SMETS en Jeroen VAN NIEUWENHOVE, staatsraden, Jan VELAERS en Johan PUT, assessoren, en Annemie GOOSSENS, griffier.

Het verslag is uitgebracht door Tim CORTHAUT, auditeur.

Het advies, waarvan de tekst hierna volgt, is gegeven op 20 oktober 2016.

*

1. Met toepassing van artikel 84, § 3, eerste lid, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, heeft de afdeling Wetgeving zich toegespitst op het onderzoek van de bevoegdheid van de steller van de handeling, van de rechtsgrond¹, alsmede van de vraag of aan de te vervullen vormvereisten is voldaan.

*

STREKKING VAN HET ONTWERP

2. Het om advies voorgelegde voorontwerp van decreet van de Vlaamse Gemeenschap strekt tot wijziging van het decreet van 27 maart 2009 ‘betreffende radio-omroep en televisie’ (hierna: Mediadecreet), met het oog op een hervorming van het radiolandschap. Enerzijds regelt het ontwerp de afschaffing van de AM-uitzendingen en de beperking van de FM-uitzendingen in het kader van de transitie naar digitale radio, terwijl anderzijds een nieuwe categorie van radio-omroeporganisaties wordt ingevoerd, namelijk de “netwerkradio-omroeporganisatie”.

VORMVEREISTEN

3. Artikel 27 van het ontwerp strekt tot de toevoeging van een derde lid aan artikel 242 van het Mediadecreet, teneinde de lopende erkenningen en zendvergunningen van de landelijke radio-omroeporganisaties – ook het samenwerkingsverband bestaande uit alle regionale radio-omroeporganisaties, dat krachtens artikel 143, tweede lid, van het Mediadecreet van rechtswege als een landelijke radio-omroeporganisatie dient te worden beschouwd – te verlengen tot 31 december 2021 als overgangsmaatregel bij de transitie naar digitale radio.

Krachtens artikel 7, lid 1, van de Machtigingsrichtlijn² dient een lidstaat die overweegt de duur van bestaande rechten voor het aanbieden van elektronische communicatienetwerken of -diensten te verlengen op andere wijze dan in overeenstemming met de in dergelijke rechten gespecificeerde voorwaarden, onder meer:

“a) voldoende rekening te houden met de noodzaak de voordelen voor de gebruikers te maximaliseren en de ontwikkeling van de mededinging te bevorderen,

b) alle belanghebbende partijen, met inbegrip van gebruikers en consumenten, de mogelijkheid te bieden om zich uit te spreken over elke eventuele beperking overeenkomstig artikel 6 van Richtlijn 2002/21/EG (Kaderrichtlijn),

c) elk besluit tot beperking van het verlenen van gebruiksrechten of het verlengen van gebruiksrechten met opgave van redenen bekend te maken,

¹ Aangezien het om een voorontwerp van decreet gaat, wordt onder “rechtsgrond” de conformiteit met hogere rechtsnormen verstaan.

² Richtlijn 2002/20/EG van het Europees Parlement en de Raad van 7 maart 2002 ‘betreffende de machtiging voor elektronische-communicatienetwerken en -diensten’.

d) na de vaststelling van de procedure uit te nodigen tot het indienen van aanvragen voor gebruiksrechten, en

e) de beperking met een redelijke regelmaat of ingevolge een redelijk verzoek van de getroffen ondernemingen te herzien”.

Uit artikel 7, lid 1, b), van de Machtigingsrichtlijn volgt met name dat aan alle belanghebbende partijen, inbegrepen gebruikers en consumenten, de mogelijkheid moet worden geboden om zich over de eventuele verlenging uit te spreken overeenkomstig artikel 6 van de Kaderrichtlijn³, dat het volgende bepaalt:

“(…) de belanghebbende partijen [moet] de mogelijkheid word[en] geboden binnen een redelijke periode opmerkingen over de ontwerpmaatregel in te dienen.

De nationale regelgevende instanties publiceren hun nationale raadplegingsprocedures.

De lidstaten dragen zorg voor de oprichting van een enkel informatiepunt waar inzage verkregen kan worden in alle lopende raadplegingsprocedures.

De resultaten van de raadpleging worden door de nationale regelgevende instanties openbaar gemaakt, behalve in geval van vertrouwelijke informatie overeenkomstig het communautair en nationaal recht betreffende zakelijke vertrouwelijkheid.”

Vermits geen regeling met betrekking tot dergelijke raadplegingsprocedures of een dergelijk informatiepunt kon worden teruggevonden, werd de gemachtigde om toelichting verzocht. Hij zette het volgende uiteen:

“De verlenging van de erkenningen heeft enkel betrekking op de landelijke radio-omroeporganisaties en omvat geen generieke verlenging van alle erkenningen. Bovendien betreft het een beperkte verlenging in de tijd die conform artikel 7, 1, c) van de Machtigingsrichtlijn met omstandige opgave en motivering van de specifieke redenen van verlenging uiteengezet wordt in de memorie van toelichting.

De Vlaamse regering is desalniettemin van mening dat de belanghebbenden wel degelijk de kans gekregen gehad hebben om zich uit te spreken over de verlenging van de duur van de erkenningen en wel op basis van volgende elementen:

- Op vrijdag 13 mei 2016 keurde de Vlaamse Regering de Conceptnota Radio – die het principe van de verlenging van de landelijke radio-omroepen bevat – goed(*). Deze conceptnota werd via diverse publieke fora en websites, waaronder de website van het departement Cultuur, Jeugd, Media en Sport met bijhorend persbericht (<http://cjsm.be/media/nieuws/nieuw-radiolandschap-wordt-diverser-en-digitaal>), ter kennisgeving aan de markt en het brede publiek gebracht. Ten gevolge van deze bekendmaking hebben bepaalde marktpartijen zich expliciet uitgesproken over deze verlenging. Zij hebben hierbij vragen gesteld alsook alternatieve voorstellen voorgesteld voor de uitwerking van het radiolandschap. Een van die voorstellen – een onderzoek naar een vierde commercieel radionet – werd trouwens voorgelegd aan de Vlaamse Regering op 15 juli 2016.

³ Richtlijn 2002/21/EG van het Europees Parlement en de Raad van 7 maart 2002 ‘inzake een gemeenschappelijk regelgevingskader voor elektronische-communicatienetwerken en -diensten’.

(* Ter info: Een nota is een document over een specifiek probleem dat de Vlaamse Regering indient bij het Vlaams Parlement, voor de regering zelf een definitief standpunt inneemt. De bedoeling is een debat uit te lokken in het parlement en in de samenleving. Nota's dragen vaak een ondertitel als groenboek, witboek, visienota, beleidsplan of conceptnota. Over nota's van de Vlaamse Regering wordt er in de commissies gedebatteerd. De commissie organiseert gedachtewisselingen over de nota met de Vlaamse volksvertegenwoordigers en de maatschappelijke doelgroepen. Over een nota wordt niet gestemd. Wel kunnen volksvertegenwoordigers een voorstel van resolutie indienen, met aanbevelingen voor de regering.)

- De sectorraad Media van de Strategische Raad voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media bracht op 14 juni 2016 op eigen initiatief een advies uit over de Conceptnota Radio, waarbij de sectorraad zijn tevredenheid uitte over de keuze en plannen die in de conceptnota naar voor zijn gebracht, inclusief de tijdelijke verlenging van de erkenningen, gekoppeld aan de verplichting om in te zetten op DAB+. In de sectorraad zetelen de vertegenwoordigers van het middenveld, inclusief een organisatie die de consumenten vertegenwoordigt.

- De conceptnota Radio werd voorgelegd ter info en consultatie aan de Commissie Media van het Vlaams Parlement. Op 8 juni 2016 werd de inhoud van deze nota toegelicht door Minister Gatz. Vervolgens organiseerde de Commissie Media (eveneens) een hoorzittingstraject met verschillende stakeholders. Zo werden op woensdag 15 juni 2016 een twaalfstal sprekers gehoord die hun visie hebben gebracht over de conceptnota. Op die zitting heeft ook de sectorraad Media zijn advies over de conceptnota toegelicht en hebben ook de belangrijkste belanghebbenden uit het radioveld hun standpunten over de conceptnota (inclusief dus de verlenging van de landelijke radio-omroepen) toegelicht. De bespreking van de conceptnota werd verdergezet op 23 juni 2016. Dit leidde uiteindelijk tot een voorstel van resolutie van 6 juli 2016 over 'het uitwerken van een duurzaam en toekomstgericht radiolandschap in Vlaanderen' die eveneens als een van de uitgangspunten had de verlenging van de erkenningen van de landelijke radio-omroepen gekoppeld aan DAB+. Deze resolutie werd goedgekeurd in de plenaire vergadering van het Vlaams Parlement op 6 juli 2016.

- De conceptnota en de resolutie in het Vlaams Parlement hebben geleid tot het voorontwerp van decreet 'houdende wijziging van diverse bepalingen van het decreet van 27 maart 2009 betreffende radio-omroep en televisie, wat betreft de radio-omroeporganisaties'. Op vrijdag 15 juli 2016 werd dit radiodecreet, nu voorliggend voor advies, een eerste maal principieel goedgekeurd. Voor deze principiële goedkeuring heeft de minister, bevoegd voor mediabeleid, contact en vergaderingen gehad met quasi alle lokale radio-omroepen, zowel individuele radio-omroepen, samenwerkingsverbanden of belangenverenigingen van deze radio-omroepen. Onder meer een 10-tal individuele radio's, een beroepsvereniging van 38 lokale radio's en een beroepsvereniging van 160 lokale radio's hebben via overleg op het kabinet hun bedenkingen en opmerkingen overgemaakt voorafgaand aan de principiële goedkeuring van het decreet op 15 juli 2016. Ook hier hebben quasi alle belanghebbenden dus de kans gekregen zich over de beperkte verlenging van de erkenningen van de landelijke radio-omroeporganisaties uit te spreken, conform de vereisten van artikel 7 van de machtigingsrichtlijn. De ontvangen input van de verschillende belanghebbenden werd niet publiek gemaakt omwille van vertrouwelijkheidsredenen en conform artikel 6 van de Kaderrichtlijn.

- Na de principiële goedkeuring door de Vlaamse Regering werd het voorontwerp van decreet voorgelegd aan de sectorraad Media van de Strategische Raad voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media. In deze adviesraad is onder meer een organisatie vertegenwoordigd die de belangen van de consumenten behartigt, wat aldus inhoudt dat ook consumenten via deze vertegenwoordiging zich konden uitspreken over de verlenging.”

Het gegeven dat het niet om een algemene verlenging gaat, maar enkel voor de landelijke radio-omroeporganisaties, maakt voor de toepassing van artikel 7 van de Machtigingsrichtlijn geen verschil. Elke verlenging van de duur van bestaande rechten impliceert immers dat die onbeschikbaar zijn voor andere mogelijke aanbieders, zodat een belangenafweging overeenkomstig de criteria vermeld in artikel 7, lid 1, a) tot e), van de Machtigingsrichtlijn noodzakelijk is.

Het gegeven dat het voornemen om de erkenningen en de zendvergunningen te verlengen publiek is gemaakt en is besproken in de sectorraad Media van de Strategische Adviesraad voor cultuur, jeugd, sport en media en in de Commissie Media van het Vlaams Parlement, die een hoorzitting met een aantal van de betrokken partijen heeft georganiseerd, terwijl de bevoegde minister contact heeft gehad en heeft vergaderd met “*quasi* alle belanghebbenden”, is niet gelijk te stellen met het aan *alle* belanghebbende partijen bieden van de mogelijkheid om zich uit te spreken, volgens een vooraf bekendgemaakte formele raadplegingsprocedure, zoals vereist krachtens de Machtigingsrichtlijn.

In dat verband moet overigens opnieuw worden gewezen op het ontbreken van een voldoende breed en transparant kader voor de consultaties die door de Machtigingsrichtlijn worden vereist⁴ en dat overigens zou stroken met de beleidsvoornemens die de Vlaamse overheid zelf heeft geformuleerd aangaande consultatie.⁵

ALGEMENE OPMERKINGEN

4. Op een aantal punten houden de ontworpen bepalingen een verschillende behandeling in.

Volgens de rechtspraak van het Grondwettelijk Hof is een verschil in behandeling slechts verenigbaar met de grondwettelijke beginselen van gelijkheid en niet-discriminatie, wanneer dat verschil op een objectief criterium berust en het redelijk verantwoord is. Het bestaan van een dergelijke verantwoording moet worden beoordeeld, rekening houdend met het doel en de gevolgen van de betrokken maatregel en met de aard van de ter zake geldende beginselen; het

⁴ Zie met betrekking tot de vergelijkbare consultatieverplichting in artikel 14 van de Machtigingsrichtlijn, adv.RvS 59.290/3 van 25 mei 2016 over een voorontwerp van decreet ‘houdende wijziging van het decreet van 27 maart 2009 betreffende radio-omroep en televisie en het decreet van 25 april 2014 betreffende de rustpensioenen, toegekend aan de vastbenoemde personeelsleden van de Vlaamse Radio- en Televisieomroeporganisatie en betreffende de overlevingspensioenen, toegekend aan de rechtverkrijgenden van die personeelsleden’, opmerkingen 5.1 tot 5.5, *Parl.St.* VI.Parl. 2015-16, nr. 829/1, 46-49.

⁵ Zie overheid.vlaanderen.be/consultatie.

beginsel van gelijkheid en niet-discriminatie is geschonden wanneer er geen redelijk verband van evenredigheid bestaat tussen de aangewende middelen en het beoogde doel.⁶

Elk van die verschillen moeten kunnen worden verantwoord.

4.1. Het ontworpen artikel 133, § 1, tweede lid, van het Mediadecreet (artikel 7 van het ontwerp) houdt de verplichting in voor zowel de landelijke als de regionale radio-omroeporganisaties om hun omroepprogramma's uiterlijk tegen 1 september 2018 door te geven via digitale etheromroepnetwerken. Enkel voor de landelijke radio-omroeporganisaties wordt bepaald dat hun uitzendingen via de FM-band binnen afzienbare tijd zullen worden stopgezet. Het verdient aanbeveling om de verantwoording voor dat verschil met de regionale radio-omroeporganisaties op te nemen in de memorie van toelichting.

4.2. Uit de vergelijking van artikel 186, § 3, 3°, van het Mediadecreet, zoals te wijzigen bij artikel 22 van het aan te nemen decreet, en artikel 187, eerste lid, van het Mediadecreet (dat wordt aangevuld bij artikel 23 van het aan te nemen decreet), blijkt een verschillende behandeling tussen dienstenverdelers. Aan de dienstenverdelers bedoeld in artikel 187 van het Mediadecreet wordt immers niet – althans niet expliciet –⁷ de mogelijkheid gegeven om de “digitale radio-omroepprogramma's van de openbare omroeporganisatie van de Vlaamse Gemeenschap” door te geven, terwijl dit wel het geval is voor de dienstenverdelers bedoeld in artikel 185, § 1, eerste lid, van het Mediadecreet (zie artikel 186, § 3).

Ofwel zal deze incoherentie moeten worden weggewerkt, ofwel wordt het best een verantwoording voor dit verschil in de memorie van toelichting opgenomen.

5. De nieuwe term “netwerkradio-omroeporganisatie” is verwarrend.

Er wordt niet voorzien in een omschrijving van de term in het Mediadecreet en de ontworpen bepalingen bevatten ook geen duidelijke omschrijving van de kenmerken ervan, in het bijzonder de kenmerken die een netwerkradio-omroeporganisatie zouden moeten onderscheiden van landelijke, regionale of lokale radio-omroeporganisaties.

In het Mediadecreet (inzonderheid in deel V ervan) wordt reeds gewag gemaakt van “netwerken”, bijvoorbeeld in de zin van elektronisch communicatienetwerk, etheromroepnetwerk, kabelomroepnetwerk of satellietomroepnetwerk (artikel 2, 8°, 10°, 16° en 39°, van het Mediadecreet). Terwijl een “radio-omroeporganisatie” luidens artikel 2, 34°, van het Mediadecreet “een aanbieder van radiodiensten” is, zou men dus geneigd zijn onder

⁶ Vaste rechtspraak van het Grondwettelijk Hof. Zie bv. GwH 17 juli 2014, nr. 107/2014, B.12; GwH 25 september 2014, nr. 141/2014, B.4.1; GwH 30 april 2015, nr. 50/2015, B.16; GwH 18 juni 2015, nr. 91/2015, B.5.1; GwH 16 juli 2015, nr. 104/2015, B.6; GwH 16 juni 2016, nr. 94/2016, B.3.

⁷ Er zou kunnen worden geargumenteed dat die machtiging voortvloeit uit artikel 187, eerste lid, 1°, van het Mediadecreet waarin in het algemeen melding wordt gemaakt van de “omroepprogramma's van de openbare omroeporganisatie van de Vlaamse Gemeenschap”, maar dat lijkt dan niet in overeenstemming met artikel 186 van het Mediadecreet waarin een onderscheid wordt gemaakt tussen “de omroepprogramma's van de openbare omroeporganisatie van de Vlaamse Gemeenschap” (§ 1, eerste lid, 1°: *must-carry*) en de “digitale radio-omroepprogramma's van de openbare omroeporganisatie van de Vlaamse Gemeenschap” (§ 3, 3°: *may-carry*).

“netwerkradio-omroeporganisatie” te verstaan een persoon die radiodiensten via een netwerk aanbiedt. Dat blijkt echter niet de bedoeling te zijn.⁸

Een en ander zal dus dienen te worden verduidelijkt, gelet op de verschillende regeling van de betrokken omroeporganisaties in het Mediadecreet.

ONDERZOEK VAN DE TEKST

Artikel 7

6. De opbouw van het ontworpen artikel 133 is niet geheel logisch. In het eerste lid wordt als principe vooropgesteld dat de landelijke, regionale, netwerk- en lokale radio-omroeporganisaties in FM uitzenden (en hun omroepprogramma's kunnen worden doorgegeven via de kabelomroepnetwerken, via de satellietomroepnetwerken of via het internet). Uit het tweede lid blijkt echter dat de FM-uitzendingen van de landelijke radio-omroeporganisaties worden stopgezet binnen afzienbare tijd, waarna het vooropgestelde principe dus niet langer de algemene regel zal zijn.

Het zou logischer zijn om een onderscheid te maken tussen de regels inzake doorgifte via digitale etheromroepnetwerken enerzijds en de regels omtrent FM-uitzendingen anderzijds en om ook oog te hebben voor het verschil tussen de principes en de overgangsregelingen.

Daarbij kan het volgende stramien worden gehanteerd.

Wat de doorgifte via digitale etheromroepnetwerken betreft, gaat het om een verplichting voor de landelijke en regionale radio-omroeporganisaties en om een mogelijkheid voor de netwerk- en lokale radio-omroeporganisaties (tenzij de Vlaamse Regering er een verplichting van maakt)⁹ (*principe*). De verplichting voor de landelijke en regionale radio-omroeporganisaties van doorgifte via digitale etheromroepnetwerken gaat echter slechts in op 1 september 2018, terwijl zij in afwachting daarvan de mogelijkheid van doorgifte via digitale etheromroepnetwerken hebben (*overgangsregeling*).

Wat de uitzendingen via de FM-band betreft gaat het om een verplichting met een permanent karakter voor de netwerk- en lokale radio-omroeporganisaties (*principe*), terwijl het voor de landelijke en regionale radio-omroeporganisaties maar om een verplichting gaat totdat de FM-uitzendingen moeten worden stopgezet, waarvoor de Vlaamse Regering de datum bepaalt (*overgangsregeling*).¹⁰

⁸ Zo zijn netwerkradio-omroeporganisaties verplicht om via de FM-band uit te zenden (ontworpen artikel 133, § 1, derde lid, van het Mediadecreet).

⁹ Het lijkt de bedoeling dat de Vlaamse Regering die bevoegdheid maar kan uitoefenen na 1 september 2018. Als dat effectief zo is, zou dat uitdrukkelijk moeten worden bepaald.

¹⁰ Het lijkt de bedoeling dat de Vlaamse Regering die bevoegdheid niet kan uitoefenen voor 1 september 2018 (in de memorie van toelichting wordt verwezen naar de conceptnota “Radiolandschap” waarin wordt vooropgesteld dat de analoge *switch-off* zou moeten worden vastgelegd ten laatste twee jaar na het behalen van 50% luisterduur, wat niet

Het ontworpen artikel moet in het licht van dat onderscheid logischer worden opgebouwd.

7. Het ontworpen artikel 133, § 1, van het Mediadecreet bevat een aantal terminologische onzuiverheden.

7.1. In het tweede lid, tweede zin, moeten de woorden “landelijke radio-omroepprogramma’s” vervangen worden door de woorden “landelijke radio-omroeporganisaties”. Bovendien moet het woord “zullen” worden vervangen door het woord “zal”, ter wille van de overeenstemming met het onderwerp van de zin (“De uitzending”).

7.2. In het derde lid moet het woord “netwerkradio’s” worden vervangen door “netwerkradio-omroeporganisaties”.

7.3. Eveneens in het derde lid geeft de zinsnede “de datum van de doorgifte” de intentie van de stellers van het ontwerp niet juist weer. De woorden “en kan daarbij de datum van de doorgifte bepalen” worden daarom beter vervangen door de woorden “met ingang van een datum die zij bepaalt”.

Artikelen 14, 15 en 18

8. Terwijl in het ontworpen artikel 143/1 van het Mediadecreet (artikel 14 van het ontwerp) gewag wordt gemaakt van “een Nederlandstalig *en* Vlaams profiel of muziekgenre”, wordt in het ontworpen artikel 143/2, § 1, 2°, c), van het Mediadecreet (artikel 15 van het ontwerp) melding gemaakt van “het Vlaamse *of* Nederlandstalige programma-aanbod”. Beide bepalingen dienen op elkaar te worden afgestemd.

9. Het is onduidelijk of het woord “ook” in het ontworpen artikel 143/2, § 1, 2°, d), van het Mediadecreet (artikel 15 van het ontwerp), en in het ontworpen artikel 145, 2°, d), van het Mediadecreet (artikel 18 van het ontwerp), zo moet worden begrepen dat beide redacties aan de voorwaarden van artikel 131 van het Mediadecreet moeten voldoen, dan wel of het veeleer de bedoeling is dat netwerkradio-omroeporganisaties en lokale radio-omroeporganisaties die zelf geen eigen onafhankelijke redactie hebben, maar hun nieuwsgaring aan een andere radio-omroeporganisatie met een onafhankelijke redactie outsourcen, daar dan niet aan moeten voldoen. De tweede lezing is meer in lijn met de memorie van toelichting, maar dan moeten de woorden “ook voldoet” veeleer gelezen worden als “wel voldoet”.

De gemachtigde verduidelijkt de doelstelling van de bepaling als volgt:

“De generieke netwerkradio-omroeporganisatie (art. 143/1, 1°) dient conform artikel 131 over een eigen redactie te beschikken onder leiding en verantwoordelijkheid van een hoofdredacteur en er dient een redactiestatuut te zijn dat de redactionele onafhankelijkheid waarborgt.

tegen 1 september 2018 kan zijn gerealiseerd). De datum vanaf wanneer de Vlaamse Regering daartoe ten vroegste kan beslissen, zou uitdrukkelijk moeten worden bepaald.

De niet-generieke netwerkradio-omroeporganisatie en de lokale radio-omroeporganisaties kunnen over een eigen redactie beschikken. Als ze hierover beschikken, moet die redactie dan weer voldoen aan de voorwaarden van artikel 131. Het hebben van een eigen redactie door die twee soorten omroepen is echter geen vereiste, omdat er bijvoorbeeld mogelijks omroepen zullen zijn die zich enkel richten op één specifiek muziekgenre en geen journaals of informatieprogramma's zullen brengen. Maar wel is het zo dat als men toch journaals en informatie brengt en hierbij met andere redacties wordt samengewerkt of als (volledig) beroep gedaan wordt op een externe redactie, die (externe) redactie dan wel moet beantwoorden aan de vereisten van artikel 131."

De ontworpen artikelen 143/2, § 1, 2°, d), en 145, 2°, d), van het Mediadecreet moeten in die zin worden bijgesteld.

Artikel 27

10. De verlenging met vier jaar van de lopende erkenningen en zendvergunningen van de landelijke radio-omroeporganisaties wordt in de memorie van toelichting verantwoord op grond van de transitie van analoog luisteren naar digitaal luisteren, waarbij in een overgangperiode beide nog mogelijk moeten blijven

"voor een beperkte periode en gekoppeld aan de verplichting voor die landelijke radio-omroepen om met ingang van 1 september 2018 uit te zenden via digitale ether. De verplichte distributie via digitale etheromroep-netwerken en de roll-out van DAB(+) voor alle marktpartijen, gekoppeld aan de analoge switch-off, maakt dat het radiolandschap versneld kan digitaliseren."

De uitzendingen van de landelijke radio-omroeporganisaties worden gezien als belangrijkste middel om hun luisterpubliek de overstap naar digitaal luisteren te laten maken. De organisatie van een nieuwe erkenningsronde voor landelijke radio-omroeporganisaties wordt als weinig efficiënt beschouwd, vermits de verplichting om tijdens de overgangperiode zowel te voorzien in FM-uitzendingen als in de doorgifte via digitale etheromroepnetwerken, nieuwe initiatieven zou kunnen afschrikken of afremmen.

Er valt begrip op te brengen voor die verantwoording, al is ze ook problematisch aangezien de overgangperiode niet strikt is afgebakend. Enerzijds worden de bedoelde erkenningen en zendvergunningen verlengd met vier jaar, terwijl anderzijds de *switch-off* niet binnen die vier jaar zou moeten zijn gerealiseerd. De opdracht die aan de Vlaamse Regering wordt gegeven bij het ontworpen artikel 133, § 1, tweede lid, laatste zin, van het Mediadecreet (artikel 7 van het ontwerp) om de datum te bepalen waarop de FM-uitzendingen van de landelijke radio-omroepprogramma's stopgezet moeten worden, bevat immers geen tijdsbeperking.

Vermits de ontworpen verlenging van de lopende erkenningen en zendvergunningen de vrije marktwerking belemmert en het vrij verkeer van diensten beperkt, en de daarvoor gegeven verantwoording gebaseerd is op de transitie van analoog luisteren naar digitaal luisteren en de stopzetting van de betrokken FM-uitzendingen, zal noodzakelijk ook moeten worden bepaald tegen welke uiterste datum de analoge *switch-off* een feit moet zijn. Daarbij is rekening te houden met de tijd die nodig is om de transitie te realiseren – allicht is de vooropgestelde duur van de verlenging bepaald op grond van een inschatting daarvan – en met de tijd die nodig is voor het doorlopen van een nieuwe erkenningsronde vooraleer de nieuwe erkenningen kunnen ingaan op 1 januari 2022. De *switch-off* zal dus uiterlijk eind 2021 een feit moeten zijn.

DE GRIFFIER

DE VOORZITTER

Annemie GOOSSENS

Jo BAERT

ONTWERP VAN DECREET

ONTWERP VAN DECREET

DE VLAAMSE REGERING,

Op voorstel van de Vlaamse minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel;

Na beraadslaging,

BESLUIT:

De Vlaamse minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel is ermee belast, in naam van de Vlaamse Regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt:

Artikel 1. Dit decreet regelt een gemeenschapsaangelegenheid.

Art. 2. In artikel 127 van het decreet van 27 maart 2009 betreffende radio-omroep en televisie wordt een punt 2°/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“2°/1 netwerkradio-omroeporganisaties;”.

Art. 3. In artikel 128, tweede lid, van hetzelfde decreet wordt een punt 2°/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“2°/1 netwerkradio-omroeporganisaties;”.

Art. 4. Artikel 131 van hetzelfde decreet wordt vervangen door wat volgt:

“Art. 131. Onder voorbehoud van de bepalingen van artikel 143/2 en 145 worden journaals van lineaire radiodiensten verzorgd door een eigen redactie onder leiding en verantwoordelijkheid van een hoofdredacteur en wordt de redactionele onafhankelijkheid gewaarborgd en in een redactiestatuut vastgelegd.”.

Art. 5. In deel III, titel III, hoofdstuk I, van hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 13 juli 2012, 25 april 2014 en 4 december 2015, wordt het opschrift van afdeling II vervangen door wat volgt:

“Afdeling II. Transmissie via elektronische communicatienetwerken”.

Art. 6. In artikel 132, eerste en tweede lid, van hetzelfde decreet wordt tussen het woord “regionale” en de woorden “en lokale” de zinsnede “, netwerk-” ingevoegd.

In het tweede lid worden de woorden “of AM-” opgeheven.

Art. 7. Artikel 133 van hetzelfde decreet wordt vervangen door wat volgt:

“Art. 133. §1. Landelijke, regionale, netwerk- en lokale radio-omroeporganisaties zenden binnen het aan hen toegewezen zendgebied in FM uit.

De omroepprogramma’s van landelijke, regionale, netwerk- en lokale radio-omroeporganisaties kunnen worden doorgegeven via de kabelomroepnetwerken, via etheromroepnetwerken, via satellietomroepnetwerken of via het internet.

De landelijke en regionale radio-omroeporganisaties die hun omroepprogramma’s niet op eigen initiatief doorgeven via etheromroepnetwerken die bestemd zijn voor het aanbod van vrij te ontvangen radio-omroepprogramma’s, zijn verplicht dit te doen uiterlijk op 1 september 2018.

De netwerkradio-omroeporganisaties die hun omroepprogramma's niet op eigen initiatief doorgeven via etheromroepnetwerken die bestemd zijn voor het aanbod van vrij te ontvangen radio-omroepprogramma's, kunnen hiertoe door de Vlaamse Regering verplicht worden met ingang van een datum die zij bepaalt.

De uitzending van de radio-omroepprogramma's van de landelijke en regionale radio-omroeporganisaties in FM zal worden stopgezet.

De Vlaamse Regering bepaalt de datum van die afschaffing van de FM-uitzendingen en de modaliteiten ervan. Die datum is afhankelijk van een tweejaarlijks monitoringsrapport waarin de evolutie van de groei van het totale digitale radio luisteren, de DAB+-progressie en de resultaten van sectorgedragen overleg worden nagegaan.

§2. De Vlaamse Regering stelt het FM-frequentieplan op, keurt het goed en bepaalt hoeveel landelijke, regionale, netwerk- en lokale radio-omroeporganisaties kunnen worden erkend. Op basis van die frequentieplannen verleent de Vlaamse Regering de erkenningen.

De Vlaamse Regulator voor de Media verleent de FM-zendvergunningen aan de erkende landelijke, regionale, netwerk- of lokale radio-omroeporganisaties.

De Vlaamse Regulator voor de Media kan de erkende landelijke, regionale, netwerk- en lokale radio-omroeporganisaties, met het oog op een optimalisering van het verzorgingsgebied, verplichten om hun FM-zendinstallatie te verplaatsen of om een gemeenschappelijke zendinstallatie te gebruiken.”.

Art. 8. Artikel 134 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 4 december 2015, wordt vervangen door wat volgt:

“Art. 134. De erkenningen voor landelijke, regionale, netwerk- en lokale radio-omroeporganisaties worden verleend voor negen jaar, met ingang van de datum die in het erkenningsbesluit is opgenomen.

Als de landelijke, regionale, netwerk- of lokale radio-omroeporganisatie één jaar na de datum van ingang van de erkenning nog niet uitzendt, kan de erkenning door de Vlaamse Regulator voor de Media ambtshalve worden ingetrokken. Bij definitieve stopzetting van de activiteiten van de landelijke, regionale, netwerk- of lokale radio-omroeporganisatie vervallen de erkenning en de zendvergunning van rechtswege. De Vlaamse Regering bepaalt daarover de nadere modaliteiten.

Met behoud van de toepassing van de andere bepalingen van dit decreet worden erkenningen als landelijke, regionale, netwerk- of lokale radio-omroep die verkregen zijn voor een frequentie die tijdens een lopende erkenningsperiode vrijgekomen is, alleen toegekend voor de resterende duur van de initiële erkenningsperiode.”.

Art. 9. In hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het decreet van 4 december 2015, wordt een artikel 134/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 134/1. Het uitzenden van radioprogramma's, ongeacht de duur of het tijdstip, door een landelijke, regionale, netwerk- of lokale radio-omroeporganisatie, die identiek zijn aan radioprogramma's van de radio-omroep van de Vlaamse Gemeenschap of van andere landelijke, regionale, netwerk- en lokale radio-omroeporganisaties is verboden. Elke andere vorm van gestructureerde eenvormigheid in het programmabeleid is ook verboden.

In afwijking van het eerste lid kunnen landelijke, regionale, netwerk- of lokale radio-omroeporganisaties met de radio-omroep van de Vlaamse Gemeenschap of met andere landelijke, regionale, netwerk- of lokale radio-omroeporganisaties samenwerken om eenmalige grote acties op te zetten, zoals caritatieve acties, of bij uitzonderlijke evenementen of belangrijke gebeurtenissen. Het uitzenden van identieke radioprogramma's en gestructureerde eenvormigheid in het programma-beleid zijn dan toegestaan.

Met behoud van het eerste lid is het de landelijke, regionale, netwerk- en lokale omroeporganisaties toegestaan in hetzelfde omroepprogramma ontkoppelde radioreclame te brengen.”.

Art. 10. Artikel 135 van hetzelfde decreet wordt vervangen door wat volgt:

“Art. 135. De zendinstallaties van de landelijke, regionale, netwerk- en lokale radio-omroeporganisaties liggen in het Nederlandse taalgebied of in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad en in het verzorgingsgebied van de landelijke, regionale, netwerk- en lokale radio-omroeporganisatie. De verplaatsing van de zendinstallaties is toegestaan als die inpasbaar is in het frequentieplan en nadat de aanpassing van de zendvergunning is goedgekeurd door de Vlaamse Regulator voor de Media.

De landelijke, regionale, netwerk- en lokale radio-omroeporganisaties gebruiken een technische uitrusting die conform de wettelijke en decretale voorschriften is, en ze houden zich aan de bepalingen van de zendvergunning. Ze aanvaarden het onderzoek naar de werking ter plaatse door de aangestelde ambtenaren.”.

Art. 11. Artikel 136 van hetzelfde decreet wordt vervangen door wat volgt:

“Art. 136. De Vlaamse Regering bepaalt de procedure voor de indiening van de erkenningsaanvragen en de termijnen voor het onderzoek en de afhandeling van het dossier. De Vlaamse Regering kan een door de kandidaten te betalen inschrijvingsgeld en een vergoeding voor het behoud van de erkenning en de zendvergunning, met inbegrip van de te verstrekken financiële waarborg, bepalen.”.

Art. 12. In artikel 137 van hetzelfde decreet worden het tweede en het derde lid opgeheven.

Art. 13. In deel III, titel III, hoofdstuk I, afdeling II, van hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 13 juli 2012, 25 april 2014 en 4 december 2015, wordt een onderafdeling III/1 ingevoegd, die luidt als volgt:

“Onderafdeling III/1. Netwerkradio-omroeporganisaties”.

Art. 14. In hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het decreet van 4 december 2015, wordt in onderafdeling III/1, ingevoegd bij artikel 13, een artikel 143/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 143/1. De netwerkradio-omroeporganisaties hebben tot taak binnen het aan hen toegewezen verzorgingsgebied een programma-aanbod te brengen dat is opgebouwd uit luistertijd rond een van de volgende thema's, profielen of aanbod:

- 1° een generalistisch profiel of muziekaanbod, met inbegrip van het brengen van journaals en informatie;
- 2° een Nederlandstalig en Vlaams profiel of muziekaanbod;
- 3° andere profielen of muziekaanbod.

De Vlaamse Regering erkent ten minste één netwerkradio-omroeporganisatie waarvan het programma-aanbod is opgebouwd rond een Nederlandstalig en Vlaams profiel of muziekaanbod.”.

Art. 15. In hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het decreet van 4 december 2015, wordt in dezelfde onderafdeling III/1 een artikel 143/2 ingevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. 143/2. §1. Om erkend te worden en te blijven, moeten de netwerkradio-omroeporganisaties voldoen aan al de volgende voorwaarden:

1° de voorwaarden, vermeld in artikel 129, 130, 131, 135 en 143/1;

2° de volgende basisvoorwaarden:

a) de netwerkradio-omroeporganisaties worden opgericht in de vorm van een rechtspersoon. Het maatschappelijke doel van de rechtspersoon bestaat hoofdzakelijk in het verzorgen van radioprogramma's in het toegekende verzorgingsgebied. De netwerkradio-omroeporganisaties kunnen alle activiteiten verrichten die rechtstreeks of onrechtstreeks bijdragen tot de verwezenlijking van hun maatschappelijke doel als die activiteiten samenvallen of verband houden met de omroepactiviteiten.

De leden van de raad van bestuur bekleden geen politiek mandaat en zijn geen beheerder of bestuurder van de openbare omroeporganisatie of een andere rechtspersoon die een landelijke, regionale, netwerk- of lokale radio-omroeporganisatie beheert.

Rechtstreekse of onrechtstreekse bindingen tussen netwerkradio-omroeporganisaties leiden er niet toe dat een onderneming of rechtspersoon zeggenschap uitoefent over meer dan twee netwerkradio-omroeporganisaties. Rechtstreekse of onrechtstreekse bindingen tussen netwerkradio-omroeporganisaties en landelijke radio-omroeporganisaties leiden er niet toe dat een onderneming of rechtspersoon zeggenschap uitoefent over meer dan één netwerkradio-omroeporganisatie en één landelijke radio-omroeporganisatie;

b) de netwerkradio-omroeporganisatie, vermeld in artikel 143/1, eerste lid, 1°, zendt minstens vier journaals per dag uit die een verscheidenheid aan onderwerpen bevatten;

c) de netwerkradio-omroeporganisatie, vermeld in artikel 143/1, eerste lid, 2°, zendt een aanzienlijk deel van het aanbod uit via de invulling van het Nederlandstalige en Vlaamse profiel of muziekaanbod. De Vlaamse Regering bepaalt dit deel.

De netwerkradio-omroeporganisatie, vermeld in artikel 143/1, eerste lid, 3°, zendt een aanzienlijk deel van het aanbod uit via de invulling van het specifieke gekozen profiel of muziekaanbod. Een deel van dit muziekaanbod bestaat uit Vlaamse muziekproducties;

d) in afwijking van artikel 131 kunnen netwerkradio-omroeporganisaties als vermeld in artikel 143/1, eerste lid, 2° en 3°, die journaals brengen maar die niet over een eigen redactie beschikken die onder leiding en verantwoordelijkheid van een hoofdredacteur staat en waarvan de redactionele onafhankelijkheid niet gewaarborgd en in een redactiestatuut is vastgelegd, samenwerken met andere redacties als daarbij de onafhankelijkheid van de berichtgeving niet in het gedrang komt en als de redactie waarmee wordt samengewerkt op haar beurt wel voldoet aan de voorwaarden, vermeld in artikel 131;

e) de netwerkradio-omroeporganisaties delen de nodige informatie mee bij de aanvraag tot erkenning. De Vlaamse Regering bepaalt de inhoud en modaliteiten met betrekking tot die informatie.

§2. De Vlaamse Regering legt aanvullende kwalificatiecriteria voor erkenning op en kent aan elk van die criteria een weging toe.

De aanvullende kwalificatiecriteria, vermeld in het eerste lid, hebben betrekking op:

1° de concrete invulling van het programma-aanbod en het zendschema;

2° de media-ervaring;

3° het financiële plan;

4° het businessplan;

- 5° de technische (zend)infrastructuur;
- 6° voor de netwerkradio-omroeporganisatie, vermeld in artikel 143/1, eerste lid, 1°, de invulling van de voorwaarde, vermeld in artikel 143/2, §1, 2°, b);
- 7° voor de netwerkradio-omroeporganisaties, vermeld in artikel 143/1, eerste lid, 2° en 3°, de invulling van de voorwaarden, vermeld in artikel 143/2, §1, 2°, c).".

Art. 16. In hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het decreet van 4 december 2015, wordt in dezelfde onderafdeling III/1 een artikel 143/3 ingevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. 143/3. §1. De netwerkradio-omroeporganisaties houden zich, nadat ze een erkenning hebben gekregen, voor de volledige duur van de erkenning aan de basisvoorwaarden, vermeld in artikel 143/2, §1, in overeenstemming waarmee de Vlaamse Regering de erkenning heeft uitgereikt.

§2. De netwerkradio-omroeporganisaties die, nadat ze de erkenning hebben verkregen, wijzigingen willen aanbrengen in de gegevens, vermeld in de door hen ingediende offerte, waardoor wordt afgeweken van de aanvullende kwalificatiecriteria, vermeld in artikel 143/2, §2, 1°, 3°, 4° en 5°, brengen de Vlaamse Regulator voor de Media daarvan op de hoogte. De kennisgeving wordt conform artikel 219 gedaan.

In afwijking van paragraaf 1 en paragraaf 2, eerste lid, worden wijzigingen die betrekking hebben op de statuten of op de aandeelhoudersstructuur aan de Vlaamse Regering ter goedkeuring voorgelegd. Bij de beoordeling van de wijzigingen houdt de Vlaamse Regering rekening met het in stand houden van het pluralisme en de diversiteit in het radiolandschap."

Art. 17. Artikel 144 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 13 juli 2012 en 25 april 2014, wordt vervangen door wat volgt:

"Art. 144. De lokale radio-omroeporganisaties hebben tot taak een verscheidenheid van programma's te brengen met de bedoeling binnen het verzorgingsgebied een verbindende factor te zijn onder de bevolking of de doelgroep op basis van een specifiek profiel, een thematische invulling van het programma-aanbod of een specifiek doelgroepengericht programma-aanbod. Ze zenden uit voor een regio, een stad, een deel van een stad, een gemeente, een beperkt aantal aaneensluitende gemeenten of een welbepaalde doelgroep en brengen informatie over het toegevoegde verzorgingsgebied.

Met behoud van de andere bepalingen van dit decreet wijst de Vlaamse Regering een lokale radio-omroeporganisatie aan die in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad specifiek gericht is op de Nederlandstalige Brusselaars en nauw samenwerkt met de regionale televisieomroeporganisatie voor het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad. De Vlaamse Regering stelt die radio-omroeporganisatie de frequentie of frequenties ter beschikking die ze nodig heeft."

Art. 18. Artikel 145 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 13 juli 2012 en 25 april 2014, wordt vervangen door wat volgt:

"Art. 145. Om erkend te worden en te blijven, moeten de lokale radio-omroeporganisaties voldoen aan al de volgende voorwaarden:

1° de voorwaarden, vermeld in artikel 129, 130, 131, 135 en 144;

2° de volgende basisvoorwaarden:

- a) de lokale radio-omroeporganisaties worden opgericht in de vorm van een rechtspersoon. Het maatschappelijke doel van de rechtspersoon bestaat hoofdzakelijk in het verzorgen van radioprogramma's in het toegekende verzorgingsgebied. De lokale radio-omroeporganisaties kunnen alle activiteiten

verrichten die rechtstreeks of onrechtstreeks aansluiten bij de verwezenlijking van hun maatschappelijke doel. Rechtstreekse of onrechtstreekse bindingen tussen lokale radio-omroeporganisaties zijn niet toegestaan en leiden er evenmin toe dat een onderneming of rechtspersoon zeggenschap uitoefent over meer dan één radio-omroeporganisatie. Rechtstreekse of onrechtstreekse bindingen tussen lokale radio-omroeporganisatie enerzijds en anderzijds een of meer landelijke, regionale of netwerkradio-omroeporganisaties zijn evenmin toegestaan en leiden er evenmin toe dat een onderneming of rechtspersoon zeggenschap uitoefent over die radio-omroeporganisaties. Een rechtspersoon die een lokale radio-omroeporganisatie voor lokaliteit Brussel exploiteert, kan ook de regionale televisieomroeporganisatie exploiteren die als verzorgingsgebied het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad heeft;

- b) de rechtspersoon, vermeld in punt a), verzorgt niet meer dan twee radio-omroepprogramma's;
- c) de lokale radio-omroeporganisaties, vermeld in artikel 144, zenden een aanzienlijk deel van het aanbod uit met een specifiek muziekprofiel, een thematische invulling van het programma-aanbod of een specifiek doelgroepen-gericht programma-aanbod;
- d) in afwijking van artikel 131 kunnen lokale radio-omroeporganisaties die journaals brengen maar die niet over een eigen redactie beschikken die onder leiding en verantwoordelijkheid van een hoofdredacteur staat en waarvan de redactionele onafhankelijkheid niet gewaarborgd en in een redactiestatuut is vastgelegd, samenwerken met andere redacties als daarbij de onafhankelijkheid van de berichtgeving niet in het gedrang komt en als de redactie waarmee wordt samengewerkt op haar beurt voldoet aan de voorwaarden, vermeld in artikel 131;
- e) de lokale radio-omroeporganisaties delen de nodige informatie mee bij de aanvraag tot erkenning. De Vlaamse Regering bepaalt de inhoud en modaliteiten met betrekking tot deze informatie."

Art. 19. Artikel 146 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 25 april 2014, wordt vervangen door wat volgt:

"Art. 146. §1. De Vlaamse Regering legt aanvullende kwalificatiecriteria voor erkenning op en kent aan elk van die criteria een weging toe.

De aanvullende kwalificatiecriteria, vermeld in het eerste lid, hebben betrekking op:

- 1° de concrete invulling van het programma-aanbod en het zendschema, in het bijzonder de invulling van de opdracht, vermeld in artikel 144 en 145, §1, 2°, c);
- 2° het financiële plan;
- 3° de technische (zend)infrastructuur.

§2. De lokale radio-omroeporganisaties houden zich, nadat ze een erkenning hebben gekregen, voor de volledige duur van de erkenning aan de basisvoorwaarden, vermeld in artikel 145, in overeenstemming waarmee de Vlaamse Regering de erkenning heeft uitgereikt.

De lokale radio-omroeporganisaties die, nadat ze de erkenning hebben verkregen, wijzigingen willen aanbrengen in de gegevens, vermeld in de door hen ingediende offerte, waardoor wordt afgeweken van de aanvullende kwalificatiecriteria, vermeld in artikel 146, §1, brengen de Vlaamse Regulator voor de Media daarvan op de hoogte. Die kennisgeving wordt conform artikel 219 gedaan.

In afwijking van het eerste en tweede lid worden wijzigingen die betrekking hebben op de statuten of de aandeelhoudersstructuur aan de Vlaamse Regering ter goedkeuring voorgelegd. Bij de beoordeling van de wijzigingen houdt de Vlaamse

Regering rekening met het in stand houden van het pluralisme en de diversiteit in het radiolandschap.”.

Art. 20. In artikel 148 van hetzelfde decreet wordt paragraaf 2 opgeheven.

Art. 21. In artikel 149, §3, van hetzelfde decreet wordt tussen het woord “regionale” en de woorden “en lokale” de zinsnede “, netwerk-” ingevoegd.

In hetzelfde artikel worden paragraaf 4 en paragraaf 5 opgeheven.

Art. 22. In artikel 186, §3, 3°, van hetzelfde decreet wordt de zinsnede “, waarbij voor de erkende radio-omroeporganisaties de bepalingen van de zendvergunningen, in casu het verzorgingsgebied voor landelijke, lokale en regionale radio-omroeporganisaties, worden gerespecteerd” opgeheven.

Art. 23. Aan artikel 187, eerste lid, van hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 13 juli 2012 en 21 februari 2014, wordt een punt 7° toegevoegd, dat luidt als volgt:

“7° digitale radio-omroepprogramma’s van de openbare omroeporganisatie van de Vlaamse Gemeenschap en radio-omroepprogramma’s van de erkende of aangemelde radio-omroeporganisaties.”.

Art. 24. In artikel 193, §3, tweede lid, van hetzelfde decreet wordt tussen het woord “regionale” en de woorden “of lokale” de zinsnede “, netwerk-” ingevoegd.

Art. 25. In artikel 228, tweede lid, van hetzelfde decreet wordt tussen het woord “regionale” en de woorden “of lokale” de zinsnede “, netwerk-” ingevoegd.

Art. 26. Artikel 241 van hetzelfde decreet wordt opgeheven.

Art. 27. Aan artikel 242 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 4 december 2015, wordt een derde lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

“Met ingang van 1 januari 2018 en in afwijking van het tweede lid vervallen de erkenningen en zendvergunningen van de landelijke radio-omroeporganisaties en van de landelijke radio-omroeporganisatie van rechtswege, vermeld in artikel 143, tweede lid, op 31 december 2021.”.

Art. 28. In artikel 243 van hetzelfde decreet wordt het woord “Omroeporganisaties” vervangen door het woord “Televisieomroeporganisaties”.

Art. 29. Artikel 133, §1, vierde lid, van hetzelfde decreet treedt in werking vanaf 1 september 2018.

Brussel, 28 oktober 2016.

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Geert BOURGEOIS

De Vlaamse minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel,

Sven GATZ

BIJLAGE
bij de memorie van toelichting: Reguleringssimpactanalyse

Reguleringsimpactanalyse voor Een duurzaam en toekomstgericht radiolandschap

Gebruik de RIA-leidraad en de RIA-checklist om deze RIA in te vullen.

1 Gegevens van het advies

1.1 Gegevens van de regelgeving

nummer taal- en wetgevingstechnisch advies	
bevoegde minister(s) van de regelgeving	Sven Gatz
RIA	Ja
JoKER	Nee
Armodetoets	Nee
link naar de regelgevingsagenda	http://regelgevingsagenda.bestuurszaken.be/regelgevingsagenda-initiatief/titel-cjsm-m-11459

1.2 Gegevens van de aanvrager

e-mailadres	Koen.desmaretz@cjsm.vlaanderen.be
organisatie	Vlaamse overheid
beleidsdomein	CJSM
entiteit	Afdeling Media, Film en e-Cultuur

2 Titel en fase

Voorontwerp van decreet
houdende wijziging van diverse
bepalingen over de radio-

omroeporganisaties van het decreet van 27 maart 2009 betreffende radio-omroep en televisie.

3 Samenvatting

Dit voorontwerp van decreet houdende wijziging van diverse bepalingen over de radio-omroeporganisaties van het decreet van 27 maart 2009 betreffende radio-omroep en televisie kadert binnen de doelstelling om het Vlaamse radiolandschap te moderniseren en om te komen tot een duurzaam en toekomstgericht radiolandschap. Dit houdt in: hertekening van het radiolandschap en digitalisering.

Om het radiolandschap te moderniseren zijn wijzigingen nodig aan zowel het decreet van 27 maart 2009 betreffende radio-omroep en televisie (het mediadecreet) als aan een aantal uitvoeringsbesluiten. Deze RIA heeft alleen betrekking op de decretale wijzigingen.

Uit de drie opties opgenomen in de RIA werd gekozen voor de tweede optie, namelijk het schrijven van een voorontwerp van decreet dat het regelgevend kader voor radio-omroep, opgenomen in het mediadecreet, wijzigt op een aantal belangrijke punten:

- 1) naast de bestaande categorieën van lineaire radio-omroeporganisaties (landelijke, regionale, lokale en andere) wordt een nieuwe categorie ingevoerd, de netwerkradio-omroeporganisaties;
- 2) de erkenningen van de landelijke radio-omroeporganisaties worden verlengd met vier jaar tot 31 december 2021. De landelijke en regionale radio-omroeporganisaties worden decretaal verplicht te investeren in DAB+ met het oog op een analoge afschakeling;
- 3) Netwerkradio-omroeporganisaties krijgen de mogelijkheid om uit te zenden via digitale etheromroepnetwerken bestemd voor het aanbod van vrij te ontvangen radio-omroeporganisaties (DAB+). De Vlaamse Regering kan netwerkradio-omroeporganisaties verplichten om uit te zenden via deze netwerken vanaf de datum die zij bepaalt.
- 4) uitzendingen in AM zijn niet langer mogelijk;
- 5) de samenwerkingsverbanden van lokale radio-omroeporganisaties worden afgeschaft.

Na de hierboven genoemde decreetwijzigingen zullen nog een aantal uitvoeringsbesluiten moeten worden aangepast.

4 Probleembeschrijving

Het huidige Vlaamse radiolandschap bestaat uit:

- de radionetten van de VRT;
- de landelijke radio-omroeporganisaties Q, Joe FM en Nostalgie;
- de lokale radio-omroeporganisaties, bestaande uit enerzijds onafhankelijke lokale radio-omroeporganisaties die voor een bepaald zendgebied een eigen lokaal omroepprogramma brengen en anderzijds de zogenaamde samenwerkingsverbanden ("ketenradio's").

Vandaag is er in de FM slechts ruimte voor een beperkt aantal commerciële landelijke radio's. De FM-band biedt onvoldoende ruimte voor de verdere uitbouw van een divers en economisch leefbaar radiolandschap en een concurrentieel level playing field. Dat probleem kan worden opgelost door digitalisering van de radio via de uitrol van een DAB+-netwerk. Tot nog toe waren daarvoor onvoldoende incentives aanwezig.

Verregaande ketenvorming leidt tot een verschraling van het radioaanbod en tot een uitholling van de decretale opdracht die is weggelegd voor lokale radio-omroeporganisaties, namelijk *"een verscheidenheid aan programma's brengen, inzonderheid inzake informatie uit het verzorgingsgebied en ontspanning, met de bedoeling binnen het verzorgingsgebied de communicatie onder de bevolking of de doelgroep te bevorderen"* (artikel 144 van het mediadecreet). Ketenvorming heeft een negatieve impact op de diversiteit in de programmering: het programmabeleid wordt bijvoorbeeld bij de samenwerkingsverbanden met nationale ambities inzake bereik mogelijkwijze bepaald op basis van commerciële argumenten. De ketens hanteren als prioritaire doelstelling het bereiken van een commercieel interessant publiek, waardoor het brengen van specialistische of nicheprogramma's niet langer interessant is.

5 Beleidsdoelstelling

De minister, bevoegd voor het mediabeleid, heeft in zijn beleidsnota 2014-2019 en in zijn beleidsbrief 2015-2016 alsook in antwoord op verschillende vragen in de mediacommissie in het Vlaams Parlement een hervorming van het radiolandschap aangekondigd waarbij de focus ligt op:

- een mogelijke hertekening van het bestaande radiolandschap met de creatie van nieuwe categorieën radio-omroeporganisaties teneinde te komen tot een economisch leefbaar radiolandschap waar voldoende ruimte is voor concurrentie. Door deze doelstelling te realiseren, zal de verschraving van het aanbod een halt worden toegeroepen. De diversiteit in het commerciële radiolandschap zal worden bevorderd door een nieuwe categorie van commerciële radio-omroeporganisatie in het leven te roepen in de vorm van commerciële netwerkradio's. Deze commerciële netwerkradio's, die vanaf 1 januari 2018 moeten kunnen worden opgestart, zullen geen volledige landelijke dekking kunnen verwerven op de FM-band, maar hun dekking zal wel dermate uitgebreid zijn dat zij diverse stedelijke regio's binnen Vlaanderen kunnen bereiken. Doelstelling is om een viertal dergelijke commerciële netwerkradio's te kunnen erkennen zodat er binnen de beperkte ruimte van de FM-band meer ruimte komt voor diversiteit. Om erkend te worden en de nodige frequenties ter beschikking te krijgen, wordt een hoge mate van professionaliteit verwacht. De doelstelling van het behoud van een divers radioaanbod wordt ook gerealiseerd doordat de netwerkradio's niet noodzakelijk hetzelfde profiel moeten hebben. Zo kan via deze nieuwe categorie ook uitvoering worden gegeven aan de bepaling van het regeerakkoord die stelt dat private radiozenders die een extra inspanning leveren voor de Vlaamse muziekindustrie een stimulans krijgen van de Vlaamse overheid. Dat kan een belangrijke erkenningsvoorwaarde worden. Andere mogelijke specifieke inhoudelijke parameters (brede informatie over het eigen verzorgingsgebied, Vlaamse muziek, doelgroepen (jongeren, studenten, ouderen, nieuwe Vlamingen, ...) hoeven niet per se cumulatief door elke netwerkradio ingevuld te worden. Op die manier wordt de diversiteit in het radiolandschap bevorderd. Verschraving van het radiolandschap wordt ook tegengegaan doordat voorliggende hervorming de lokale radio's opwaardeert. O.m. door hen de mogelijkheid te bieden een beroep te doen op specifieke frequentiepakketten samengesteld uit één of meer frequenties die, weliswaar op lokaal niveau, een bredere dekking verzorgen dan de enkele frequenties die in het verleden werden toegekend. Met als gevolg potentieel een ruimer bereik, meer luisteraars en dito reclame-inkomsten. Verder verdwijnt de mogelijkheid tot samenwerkingsverbanden tussen lokale radio's.
- de digitalisering van radio in Vlaanderen door de uitrol van DAB+ als nieuwe distributievorm voor radio, eerst naast en vervolgens in de plaats van distributie via FM. Op de digitale kanalen bestaat immers wel de ruimte die er op de analoge FM-band niet is. Omdat de zoektocht naar extra landelijke FM-frequentiepakketten weinig succesvol is gebleken en gelet op de doelstelling van het regeerakkoord om een divers en economisch leefbaar radiolandschap te creëren, is het nodig om zo snel mogelijk een digitale shift met betrekking tot de radiosector door te voeren. Digitale platformen bieden immers meer ruimte om een level playing field te creëren waardoor een concurrentieel radio-omroeplandschap mogelijk wordt, wat zowel de luisteraars als de adverteerders ten goede moet komen.

6 Opties

→ Nuloptie: voorzetting van een bestaande toestand

= De huidige regelgeving

- De erkenningen van alle particuliere radio-omroeporganisaties vervallen op 31 december 2017.
- Er volgt een nieuwe erkenningsronde volgens de huidige bestaande procedureregels zoals vastgelegd in het mediadecreet en in de uitvoeringsbesluiten. De nieuwe erkenningsronde heeft betrekking op

landelijke radio-omroeporganisaties en op lokale radio-omroeporganisaties. Naast de reeds erkende landelijke radio-omroeporganisaties kunnen ook nieuwe kandidaten meedingen voor een erkenning als lokale of landelijke radio-omroep.

- Ketenvorming van lokale radio-omroeporganisaties blijft mogelijk.
- Uitzending in AM wordt niet afgeschaft.
- Er wordt niet ingezet op digitalisering.

→ Optie 2: nieuwe beleidsmaatregel(en) – gekozen optie

Hervorming van het radiolandschap tot een leefbaar en toekomstgericht radiolandschap

- Er wordt een nieuwe categorie van radio-omroeporganisatie ingevoerd: de netwerkradio-omroeporganisatie. Deze netwerkradio-omroeporganisaties, die commercieel van aard zijn, zullen worden opgestart vanaf 1 januari 2018. Ze zullen geen volledige landelijke dekking kunnen verwerven op de FM-band, maar hun dekking zal wel dermate uitgebreid zijn dat ze diverse stedelijke regio's binnen Vlaanderen kunnen bereiken. Doelstelling is om een viertal dergelijke commerciële netwerkradio's te kunnen erkennen. Om erkend te worden en de nodige frequenties ter beschikking te krijgen, wordt een hoge mate van professionaliteit verwacht.
- Landelijke radio-omroeporganisaties worden verplicht om op termijn digitaal (DAB+) uit te zenden. Om de landelijke radio-omroeporganisaties de mogelijkheid te geven de nodige investeringen te doen, worden hun erkenningen in FM met vier jaar verlengd. Netwerkradio's mogen in DAB+ uitzenden, en kunnen daartoe door de Vlaamse Regering worden verplicht. Analyse van de DAB of DAB+ penetratie in andere Europese landen toont aan dat de volgende elementen van belang zijn bij het ondersteunen van de invoering van DAB+ en van het verhogen van de penetratie: 1) industriële consensus tussen de betrokken stakeholders waaronder de omroepen, de retailsector en de auto-industrie om een migratie naar DAB+ na te streven; 2) overheidsincentives; 3) gecoördineerde gezamenlijke communicatie en promotie. Hiermee rekening houdend zal voor Vlaanderen een gefundeerd stappenplan worden uitgewerkt om de digitale uitrol van radio te stimuleren. Het is de bedoeling om te streven naar een industriële consensus, over de verschillende betrokken sectoren heen, om in DAB+ te investeren, hetgeen moet bijdragen tot een snelle ontwikkeling van DAB+ in Vlaanderen. Onderdelen van dit stappenplan zullen o.m. zijn: 1) een ronde tafel met verschillende stakeholders; 2) de reflectie in projectgroepen over de technische elementen van DAB+ uitzendingen (dekkingen, bitrate, e.d.m.), het stimuleren van DAB+ apparatuur in voertuigen, het voeren van overheids campagnes en dergelijke meer. Teneinde de ontwikkeling van DAB+ alle kansen te geven, zal de industrie de nodige incentives moeten krijgen, uiteraard rekening houdend met het Europees kader inzake staatssteun.
- Uitzendingen in AM zijn decretaal niet langer mogelijk.
- Lokale radio's worden opgewaardeerd door hen onder meer de mogelijkheid te geven een beroep te doen op specifieke frequentiepakketten samengesteld uit één of meer frequenties die, weliswaar op lokaal niveau, een bredere dekking verzorgen dan de enkele frequenties die in het verleden werden toegekend. Met als gevolg potentieel een ruimer bereik, meer luisteraars, meer reclame-inkomsten. Eén lokale radio-omroeporganisatie kan één of maximum twee frequentiepakketten verwerven. In dat laatste geval moeten per verworven frequentiepakket aparte programma's worden uitgezonden, toegespitst op het zendgebied. Lokale radio's blijven hun lokale verankering behouden maar dit moet niet langer, zoals nu het geval is, beperkt blijven tot één gemeente.
- Samenwerkingsverbanden ("ketens") van lokale radio-omroeporganisaties zoals die vandaag bestaan, zijn niet langer mogelijk. Occasionele samenwerkingen tussen radio-omroeporganisaties bij eenmalige grote acties of bij uitzonderlijke gebeurtenissen blijven wel mogelijk.
- Overdrachten van erkenningen zijn niet meer mogelijk. Bij stopzetting van de activiteiten zal de frequentie of het frequentiepakket van een lokale radio-omroeporganisatie terugkeren naar de overheid.

→ Optie 3: nieuwe beleidsmaatregel(en)

Alle bestaande erkenningen worden verlengd

- De decretaal vastgelegde datum waarop de erkenningen van alle landelijke en particuliere radio-omroeporganisaties vervallen (31 december 2017) wordt bij decreet verlengd.
- Er volgt geen nieuwe erkenningsronde. Alleen reeds erkende lokale en landelijke radio-omroeporganisaties blijven erkend. Nieuwe kandidaten kunnen niet meedingen voor een erkenning.
- Ketenvorming van lokale radio-omroeporganisaties blijft mogelijk, er is geen opwaardering van de lokale radio.
- Er wordt niet ingezet op digitalisering.
- Uitzending in AM wordt niet afgeschaft.

7 Analyse van de effecten

Doelgroepen

1. De radio-omroeporganisaties.

Naast de 5 radionetten van de VRT zijn er in FM 3 landelijke radio-omroeporganisaties actief, Q-music, JOE fm en Nostalgie. Medialaan baat Q-music uit en heeft volledige controle over JOE fm. Corelio en Concentra oefenen via Vlaanderen Eén de controle uit over Nostalgie. Econopolis stelt in een studie dat de marktaandelen inzake luistercijfers van de diverse radio-omroeporganisaties duidelijk aantonen dat de VRT met haar vijf radionetten ruim 60% van de luistermarkt inneemt, gevolgd door Medialaan (Q-music en JOE fm) met 20% (gemeten op doelgroep 12+). De cijfers verschillen evenwel ingeval enkel de marktaandelen voor de commerciële doelgroep (18-54 jaar) worden gemeten.

Daarnaast zenden er in Vlaanderen op de FM-band 292 lokale radio-omroeporganisaties uit. De voorbije jaren hebben steeds meer lokale radio's zich aangesloten bij een samenwerkingsverband. In 2015 waren 70% van de lokale radio's aangesloten bij een samenwerkingsverband. Samenwerkingsverbanden tussen lokale radio-omroeporganisaties maken onder meer gedeelde programmatie, nieuwscontent en reclamewerving mogelijk. Naast de klassieke FM-radio's waren er in 2015 4 kabelradio's aangemeld bij de VRM en 12 radio-omroeporganisaties die uitsluitend via internet uitzenden.

Voor alle radio-omroeporganisaties, de radionetten van VRT uitgezonderd, zijn reclame-inkomsten de voornaamste inkomstenbron. In 2014 bedroegen de totale reclame-inkomsten voor de ganse radio-sector 265.935.9333 euro. Het radioreclameaandeel is op lange termijn echter moeilijk te voorspellen. Volgens Econopolis valt een groei te verwachten, maar de onderzoekers wijzen erop dat ook andere signalen de kop opsteken. Zo toont een recente studie in 2015 voor het eerst in lange tijd een daling. Econopolis wijst erop dat er een correlatie is tussen de commerciële inkomsten van de radionetten in Vlaanderen en hun aandeel in de luistermarkt voor de commerciële doelgroep 18-54 jaar.

2. De luisteraars.

Uit de Digimeter 2015 blijkt dat ongeveer 3 op 4 Vlamingen dagelijks naar radio luistert. Bijna 9 op 10 luistert minstens één maal per maand naar radio. De consumptie van radio neemt nog steeds een belangrijk aandeel in van de totale audioconsumptie van de consument. Een studie van Econopolis stelt dat er evenwel geen recente informatie bestaat over het totale audiogebruik in Vlaanderen, maar verwijst wel naar recent onderzoek in het Verenigd Koninkrijk, waar "live" radio luisteren 76% inneemt van het totale audiogebruik, gevolgd door digitale muziek (11%), cd's (6%) en online mediadiensten zoals Spotify (4%). Het gebruik van online mediadiensten groeit gestaag.

3. De adverteerders.

Radio neemt in Vlaanderen nog steeds een relatief groot aandeel van de reclamemarkt in. In Vlaanderen werd in 2014 ongeveer 11,6% van de bruto reclamebestedingen aan radio gespendeerd.

4. De overheid.

Enerzijds is er de Vlaamse Regering die de radio-omroeporganisaties erkent. Anderzijds is er de Vlaamse Regulator voor de Media die de zendvergunningen toekent en toeziet op de correcte naleving van de bepalingen van het mediadecreet en van zijn uitvoeringsbesluiten.

Nuloptie*Effectbeschrijving**Vergelijkingstabel van alle effecten*

doelgroepen	voordelen	nadelen
	omschrijving	omschrijving
De radio-omroeporganisaties	Nieuwe radiomakers kunnen meedingen naar een erkenning als landelijke of lokale radio	Bestaande radio-omroeporganisaties zullen opnieuw moeten meedingen naar een nieuwe erkenning.
De luisteraars		Ketenvorming leidt tot verschraving van het radio-aanbod. Beperkte keuzevrijheid voor de luisteraars.
De adverteerders	Ongewijzigd radiolandschap. Reclame-inkomsten blijven stabiel.	Lokale frequenties hebben beperkt bereik. Potentieel reclame-inkomsten ook beperkt
De overheid		Zware erkenningsprocedures.

Optie 2: nieuwe beleidsmaatregel(en) – gekozen optie*Effectbeschrijving**Vergelijkingstabel van alle effecten*

doelgroepen	voordelen	nadelen
	omschrijving	omschrijving
De radio-omroeporganisaties	Landelijke radio's: verlenging van de erkenningen met vier jaar. Dit biedt hen de nodige ademruimte om te investeren in DAB+. Nieuwe spelers krijgen toegang tot het radiolandschap. Het aantal netwerkradio-omroeporganisaties hangt af van de technische mogelijkheden in de FM-band. Lokale radio wordt versterkt.	Landelijke radio's: investeringskosten voor digitalisering. Ketenradio's verdwijnen.

De luisteraars	Diverser en rijker radio-aanbod.	Luisteraars van ketenradio's en van een aantal lokale radio's zien "hun radio" misschien verdwijnen en zullen naar een andere radio-omroeporganisatie op zoek moeten gaan. Bij digitale switch over: aankoopkosten digitale radiospeler.
De adverteerders	Netwerkradio-omroeporganisaties en opgewaardeerde lokale radio's hebben bredere dekking en potentieel groter bereik. Adverteerders kunnen meer luisteraars bereiken.	Door verdwijnen van ketenradio's zullen een aantal adverteerders geen luisteraars meer bereiken via dat kanaal.
De overheid	Erkenningsprocedures worden vereenvoudigd. Minder erkenningen.	

Optie 3: nieuwe beleidsmaatregel(en)

Effectbeschrijving

Vergelijkingstabel van alle effecten

doelgroepen	voordelen	nadelen
	omschrijving	omschrijving
De radio-omroeporganisaties	Bestaande erkende radio-omroeporganisaties zien hun erkenning verlengd worden. Geen onzekerheid over behoud of verlies van de erkenning.	Radiomarkt blijft gesloten voor nieuwkomers.
De luisteraars	Aanbod blijft ongewijzigd.	Ketenvorming leidt tot verschraling van het radio-aanbod. Beperkte keuzevrijheid voor de luisteraars.
De adverteerders	Ongewijzigd radiolandschap. Reclame-inkomsten blijven stabiel.	Lokale frequenties hebben beperkt bereik. Potentieel reclame-inkomsten ook beperkt.
De overheid	Slechts minimale aanpassing van de regelgeving nodig. Alleen de vervaldatum van de erkenningen moet verlengd worden.	Door eenzijdig alle erkenningen te verlengen en aldus nieuwkomers geen kansen te geven een erkenning te krijgen, schendt de overheid mogelijk het vertrouwensbeginsel. Kan tot procedures tegen de overheid leiden.

8 Vergelijking van de opties

Voorgaande opties werden met elkaar vergeleken teneinde te achterhalen met welke optie de beleidsdoelstellingen vermeld onder punt 5 kunnen worden gerealiseerd. De doelstellingen van de bevordering van een divers en economisch leefbaar radiolandschap en van de digitalisering van radio worden het best gerealiseerd met optie 2.

Optie 1 en optie 3 leggen de particuliere radio-omroeporganisaties geen verplichtingen op inzake digitalisering. Optie 2 verplicht de landelijke radio-omroeporganisaties te starten met digitale uitzendingen in DAB+. Om hen in staat te stellen de nodige investeringen te doen, worden hun erkenningen met vier jaar verlengd.

Optie 1 en optie 3 bieden ook geen oplossing voor de vershraling van het radio-aanbod. Bij optie 3 verandert het radiolandschap niet. De huidige situatie wordt zelfs verlengd. Bij optie 1 wordt er wel een nieuwe erkenningsronde georganiseerd zodat nieuwe spelers ook toegang krijgen tot de radiomarkt. Maar ketenvorming en overname van erkenningen worden bij optie 1 niet uitgesloten.

Optie 2 daarentegen maakt een einde aan de ketenvorming van lokale radio's en bevordert daarnaast ook de leefbaarheid van de sector door invoering van de nieuwe categorie netwerkradio-omroeporganisaties en door de lokale radio's te herwaarderen.

9 Uitvoering

Dit decreet is slechts een eerste stap in de aanpassing van de omroepregelgeving over radio. Na goedkeuring van het decreet zullen ook de volgende uitvoeringsbesluiten worden aangepast:

- besluit van de Vlaamse Regering van 13 juni 2003 betreffende de toekenning van zendvergunningen aan de erkende particuliere landelijke, regionale en lokale radio-omroepen;
- het besluit van de Vlaamse Regering van 30 juni 2006 betreffende de procedure voor de Vlaamse Regulator voor de Media ;
- het besluit van de Vlaamse Regering van 1 september 2006 houdende de bepaling van het aantal particuliere landelijke, regionale en lokale radio-omroepen dat kan worden erkend en houdende de opstelling van het frequentieplan en de vaststelling van de frequentiepakketten;
- het besluit van de Vlaamse Regering van 30 maart 2007 betreffende de procedure en de aanvullende kwalificatiecriteria en voorwaarden voor de erkenning van particuliere landelijke, regionale en lokale radio-omroepen.

In 2017, na aanpassing van het volledige regelgevende kader (mediadecreet en uitvoeringsbesluiten), zal een erkenningsronde worden georganiseerd voor de lokale en de netwerkradio-omroeporganisaties. De nieuwe erkenningen zullen ingaan op 1 januari 2018 en zullen gelden voor 9 jaar. De erkenningen van de landelijke radio-omroeporganisaties worden met vier jaar verlengd. De landelijke radio-omroeporganisaties worden decretaal verplicht te investeren in DAB+. De nieuwe netwerkradio-omroeporganisaties krijgen de mogelijkheid om in DAB+ uit te zenden, en kunnen daartoe door de Vlaamse Regering verplicht worden. De analoge switch-off voor de landelijke radio's zal gebeuren op een datum die bepaald wordt door de Vlaamse Regering na een sector-gedragen overleg (cf. het hierboven vermelde project- en implementatieplan).

Het voorontwerp van decreet voegt via de wijziging van de artikelen 127 en 128 van het mediadecreet de nieuwe categorie "netwerkradio-omroeporganisatie in. In de nieuwe artikelen 143/1 tot en met 143/3 wordt deze categorie verder uitgewerkt. Netwerkradio-omroeporganisaties hebben tot taak binnen het hen toegewezen verzorgingsgebied een programma-aanbod te verzorgen dat is opgebouwd uit luistertijd rond één van volgende thema's, profielen of genres: generalistische muziekzender / informatie, Vlaamse- of Nederlandstalige muziek, andere muziekgenres.

10 Administratieve lasten

Het voorontwerp van decreet heeft geen invloed op de administratieve lasten. De administratieve lasten voor radio-omroeporganisaties zitten vooral in de erkenningsprocedures. Deze procedures zijn uitgewerkt in twee besluiten van de Vlaamse Regering:

- 1) besluit van de Vlaamse Regering van 30 juni 2006 betreffende de procedure voor de Vlaamse Regulator voor de Media;

- 2) besluit van de Vlaamse regering van 30 maart 2007 betreffende de procedure en de aanvullende kwalificatiecriteria en voorwaarden voor de erkenning van particuliere landelijke, regionale en lokale radio-omroepen.

Beide besluiten zullen na goedkeuring van het voorontwerp van decreet worden aangepast met het oog op de vereenvoudiging van de erkenningsprocedures.

Zo zal rekening worden gehouden met het regeerakkoord, waarin het volgende staat: *“Tegen 2020 biedt de Vlaamse overheid alle administratieve transacties tussen overheid en burgers of lokale besturen of ondernemingen via digitale kanalen aan. Hierbij benaderen we onze doelgroepen maximaal vanuit een virtueel en digitaal loket. Door verdere digitalisering vereenvoudigen we de werking van de overheid in de interactie met haar klanten. In de mate dat dit nog niet het geval is, worden interne en externe processen gedigitaliseerd en worden papierstromen afgeschaft. Daarbij investeren we verder in de toepassing van het MAGDA-principe: de overheid vraagt aan burgers en bedrijven geen gegevens waarover ze al beschikt of die ze uit authentieke gegevensbronnen kan halen, bij welke overheid ook”.*

Erkenningsaanvragen zullen voortaan dan ook op elektronische wijze worden ingediend en niet meer, zoals nu nog het geval was, tegen ontvangstbewijs in tweevoud in papieren versie afgegeven worden op de zetel van de VRM. Erkenningsaanvragen worden best ook onmiddellijk bezorgd bij de instantie die de erkenningsdossiers zal behandelen. Het proces-verbaal van de algemene kamer van de VRM (art. 31, §5, van het VRM-procedurebesluit) is een overbodige tussenstap die enkel tot vertraging leidt en kan worden afgeschaft.

Ook de samenstelling van de dossiers kan eenvoudiger. Door het hierboven genoemde MAGDA-principe toe te passen, is het niet meer nodig om bv. statuten op te vragen. Deze kunnen via het ondernemingsnummer worden geraadpleegd. Er kunnen ook vragen worden gesteld bij het nut van sommige dossierstukken. Artikel 29 van het VRM-procedurebesluit somt niet minder dan 20 documenten, nota's, verklaringen en stukken op die bij een erkenningsaanvraag moeten worden gevoegd, op straffe van onontvankelijkheid. Dat moeten er minder worden.

11 Handhaving

De handhaving van het mediadecreet en zijn uitvoeringsbesluiten gebeurt door de Vlaamse Regulator voor de Media. Het voorontwerp van decreet wijzigt geen bepalingen die betrekking hebben op de handhaving door de Vlaamse Regulator voor de Media.

12 Evaluatie

Het voorontwerp van decreet bevat geen (ex post) evaluatiebepalingen over de uitvoering van de betrokken bepalingen van het mediadecreet. Indirect zal de opvolging van de resultaten van deze decreetsaanpassing wel mogelijk zijn via het jaarlijkse rapport van de VRM “Mediaconcentratie in Vlaanderen”. Dat jaarlijkse rapport is in de eerste plaats een instrument voor de beleidsmakers en bundelt informatie over de posities van de spelers in de Vlaamse mediamarkt.

13 Consultatie

Voorliggend voorontwerp van decreet bouwt voort op de conceptnota “Naar een duurzaam en toekomstgericht radiolandschap”, goedgekeurd door de Vlaamse Regering op 13 mei 2016 (zie VR 2016 1305 DOC.0476-1) en voorgesteld in de Commissie Media van het Vlaams Parlement op 8 juni 2016 (zie Parl. St., 2015-2016, Stuk 780/1).

Voorafgaand aan de conceptnota vond volgende consultatie plaats: Econopolis werd geconsulteerd, hetgeen resulteerde in een rapport van oktober 2015 met als titel '*Impactstudie wijziging radiolandschap*', te consulteren op: <https://cjsm.be/media/onderzoek-en-publicaties/impactstudie-wijziging-radiolandschap>

In opvolging van de conceptnota werden talrijke stakeholders uitgenodigd om hun standpunt te vertolken op een hoorzitting in de Commissie Media van het Vlaams Parlement. Over de conceptnota werd een advies geformuleerd door de Sectorraad Media van de SARC, een orgaan waarin de stakeholders van de mediasector vertegenwoordigd zijn.

Na goedkeuring van de conceptnota door de Vlaamse Regering vonden gesprekken plaats tussen het kabinet en verschillende radio-omroeporganisaties die daarom verzochten.

14 Contactinformatie

koen.desmaretz@cjsm.vlaanderen.be